

**ЎЗБЕКСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
МЎМЛЕКЕТЛИК СТАТИСТИКА КОМИТЕТИ**

**ҚАРАҚАЛПАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
СТАТИСТИКА БАСҚАРМАСЫ**

**ҚАРАҚАЛПАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
СТАТИСТИКАЛЫҚ ХАБАРНАМАСЫ**

**2018 ЖЫЛ
ЯНВАРЬ-ДЕКАБРЬ**

СӨЗ БАСЫ

Қарақалпақстан Республикасының статистикалық хабарнамасы – Қарақалпақстан Республикасының социал-экономикалық раўажланыўы, экономика тармақлары хәмде қала хәм районлар аўхалын комплекс тәрийплеўши Қарақалпақстан Республикасы статистика басқармасының шереклик басылымы болып табылады. Статистикалық мағлыўматнамада 2018 жыл январь-сентябрь айлары жуўмақлары бойынша Қарақалпақстан Республикасының тийкарғы статистикалық көрсеткишлери сәўлелендирилген.

Бул баспада 2017 жылдың I шерегинен баслап, есабат дәўири ушын статистикалық көрсеткишлер Европа аўқамының Экономикалық хызмет түрлери статистикалық классификаторына (NACE Rev.2) тийкарланған Өзбекистан Республикасының экономикалық хызмет түрлери улыўмамәмлекетлик классификаторы (ЭХУК-2) бойынша қәлиплестирилген.

Соның менен бирге, бар болған экономикалық хызмет түрлеринен пайдаланыўда ЭХУК-2 талаплары қолланылған. Соннан, пайдаланылып атырған ямаса қайта исленип атырған өнимлерди олардың жаңа түрлерине қайта қәлиплестириўге жөнелтирилген барлық хызмет түрлери ислеп шығарыў процесслерине киритилген: таў-кән санааты хәм ашық кәнлерди ислеў, қайта ислеп шықарыў санааты, электр, газ, пуў менен тәмийинлеў хәм ҳаўаны кондициялаў, суў тәмийнаты, канализация системасы, шығындыларды жыйнаў хәм утилизация қылыў, қурылыс (классификатордың В,С,Д,Е,Ғ секциялары). Аўыл хожалығы өнимлери ислеп шығарыўын экономиканың тараўы сыпатында тәрийплеўдеги парықларды болдырмаў мақсетинде, жаңаланған классификаторда аўыл хожалығы тек ғана дийқаншылық хәм шарўашылық өнимлерин ислеп шығарыўды өз ишине алып ғана қалмастан, ал тоғай хәм балық хожалықлары өнимлерин хәм өз ишине алады (Секция А “Аўыл, тоғай хәм балық хожалығы”).

Сондай ақ, халықаралық статистика әмелиятына муўапық, экономикалық трендлерди және де анығырақ анализ қылыў мақсетинде, Жалпы аймақлық өним дүзилисиндеги экономикалық хызмет түрлериниң үлес көрсеткишлери жалпы қосылған муғдарға салыстырылған ҳалда келтирилген (яғный, ЖАӨ көлеминен өнимлерге болған салықлар хәм субсидиялар шығарып тасланған).

Басылым 12 тематикалық бөлимлерден ибарат болып, ол тийкарғы макроэкономикалық индикаторларды, сондай ақ, жалпы аймақлық өнимди ислеп шығарыў, кәрханалар хәм шөлкемлер, соның ишинде киши исбилерменлик субъектлериниң экономикалық хызмети, инвестицион активлик, аўыл, тоғай хәм балық хожалығы, санаат, қурылыс, базар хызметлериниң раўажланыў динамикасы ҳаққындағы статистика мағлыўматларын өз ишине алады.

Хабарнамада санаат, қурылыс, аўыл хожалығы, транспорт, ишки хәм сытқы саўда, көтере хәм усақлап сатыў, мийнет базары хәм демографиялық жағдай туўрысындағы аналитикалық мағлыўматлар кең түрде келтирилген.

Қысқартпалар хәм шәртли белгилер

ЖАӨ	–	жалпы аймақлық өним	л.	–	литр
%.	–	пайыз	0,0	–	үлкен болмаған көлем
млрд.	–	миллиард	е.	–	Есе
млн.	–	миллион	–	–	көрсеткиштиң жоқ екенлиги
млн.АҚШ долл.	–	миллион АҚШ доллары	га.	–	гектар
кв.	–	квадрат	тн.	–	тонна
км.	–	километр	1), 2), 3) , , ,	–	еслетпе бар екенлиги
м.	–	метр			

МАЗМУНЫ

Көрсеткішлер	бет.
ТИЙКАРҒЫ ЭКОНОМИКАЛЫҚ КӨРСЕТКІШЛЕР	7
I. ЖАЛПЫ АЙМАҚЛЫҚ ӨНИМ ИСЛЕП ШЫҒАРЫҰ	8-11
Республика жалпы аймақтық өниминің экономикалық хызмет түрлері бойынша қурамы	8-11
II. САНААТ	12-22
Экономикалық хызмет түрлері бойынша санаат өнімлері іслеп шығарыұ	12-17
Тутыныұ товарлары іслеп шығарыұ	18
Қала ҳам районлар бойынша санаат іслеп шығарыұ көлемлері	19-21
Локализация дәстүрі	22
III. АҰЫЛ, ТОҒАЙ ХӘМ БАЛЫҚ ХОЖАЛЫҒЫ	23-31
Хожалықлар категориялары бойынша тийкарғы түрдегі дийқаншылық өнімлерін іслеп шығарыұ	23-24
Іслеп шығарылған шарұашылық өнімлері	25-31
IV. ИНВЕСТИЦИЯЛАР ХӘМ ҚУРЫЛЫС	32-49
Қаржыландырыұ дереклері бойынша тийкарғы капиталға киритілген инвестициялардың бөлистирилиұи	32-33
Тийкарғы капиталға киритілген инвестициялардың технологиялық қурамы	33
Тийкарғы капиталға киритілген инвестициялардың қаржыландырыұ дереклері бойынша қурамы	36-38
Қала хәм районлар бойынша тийкарғы капиталға киритілген инвестициялар	39-41
Социаллық тараұ объектлерін қурыұ	42-43
Қала хәм районлар бойынша қурылыс жұмыслары	46-49
V. КӘРХАНА ХӘМ ШӨЛКЕМЛЕРДИҢ ФИНАНСЛЫҚ НӘТИЙЖЕЛЕРІ	50-55
Кәрхана хәм шөлкемлердің финанслық нәтийжелері	50-55
VI. КИШИ ИСБИЛЕРМЕНЛИК (БИЗНЕС)	56-61
Киши бизнес хәм жеке ісбилерменликтің тийкарғы көрсеткішлері	56-61
VII. КӘРХАНАЛАР ХӘМ ШӨЛКЕМЛЕР ИСКЕРЛИГІНИҢ УЛЫҰМА ТӘРИЙПИ	62-81

Көрсеткішлер	бет.
Экономикалық хызмет түрлері бойынша дизимге алынған хәм хәрекет етип турған кәрхана хәм шөлкемлер саны	62-63
Дизимге алынған коммерциялық кәрханалар-юрдикалық тәреплердиң хукукый формалары	63
Шаңараклық кәрханалар	75
Кәрхана хәм шөлкемлер саны	77-81
VIII. СЫРТҚЫ ЭКОНОМИКАЛЫҚ БАЙЛАНЫСЛАР	82-86
Республика сыртқы саўда айланбасында ҒМШ хәм басқа мәмлекетлердиң үлесі	82
Республика экспорт-импорты қурамы	83-84
Сыртқы саўда айланбасының континентлер бойынша қурамы	84
Республика сыртқы саўда айланбасында үлкен үлеске ийе болған мәмлекетлер менен товар айланбасы	85
Товарлар хәм хызметлер экспорты хәм импорты қурамы	86
IX. ХЫЗМЕТЛЕР	87-89
Экономикалық хызмет түрлері бойынша базар хызметлери ислеп шығарыў	87-89
X. ТРАНСПОРТ	90-91
Транспорт түрлері бойынша жолаўшы тасыў хәм жолаўшы айланбасы	90-91
XI. УСАҚЛАП САТЫЎ ТОВАР АЙЛАНБАСЫ	92-96
Усақлап сатыў товар айланбасының тийкаргы көрсеткішлери	92-96
XII. ДЕМОГРАФИЯ ХӘМ БӘНТЛИК	97-103
Турақлы халық саны	97
Халықтың тәбийий хәрекеті	98
Өлим себеплери бойынша өлгенлер саны	100
Дүзилген некелер хәм ажырасыўлар саны	101
Орташа айлық ис-хақы	103

**Тийкарғы экономикалық көрсеткішлер
2018 жыл январь-декабрь**

	<i>млрд. сұм</i>	<i>2017 жыл январь-декабрге салыстырғанда пайыз есабында</i>
Жалпы аймақтық өнім	14185,2	103,4
Санаат өнімлері	10563,1	104,1
Тутыныу товарлары	1665,7	112,4
Ауыл, тоғай хәм балық хожалығы	6680,6	103,0
Тийкарғы капиталға киритилген инвестициялар	6046,4	162,2
Қурылыс жұмыслары	1831,5	105,4
Жүк айланбасы (млн. тн-км)	566,4	100,2
Жолаушы айланбасы (млн. жолаушы-км)	3747,0	102,9
Усақлап сатыу товар айланбасы	4438,5	105,8
Хызметлер, жәми	4464,9	113,0
Сыртқы сауда айланбасы (млн. АҚШ долл.)	736,5	114,9
Экспорт	456,0	98,6
Импорт	280,5	157,0
Сальдо (+;-)	175,4	x

І. ЖАЛПЫ АЙМАҚЛЫҚ ӨНИМ ИСЛЕП ШЫҒАРЫҰ

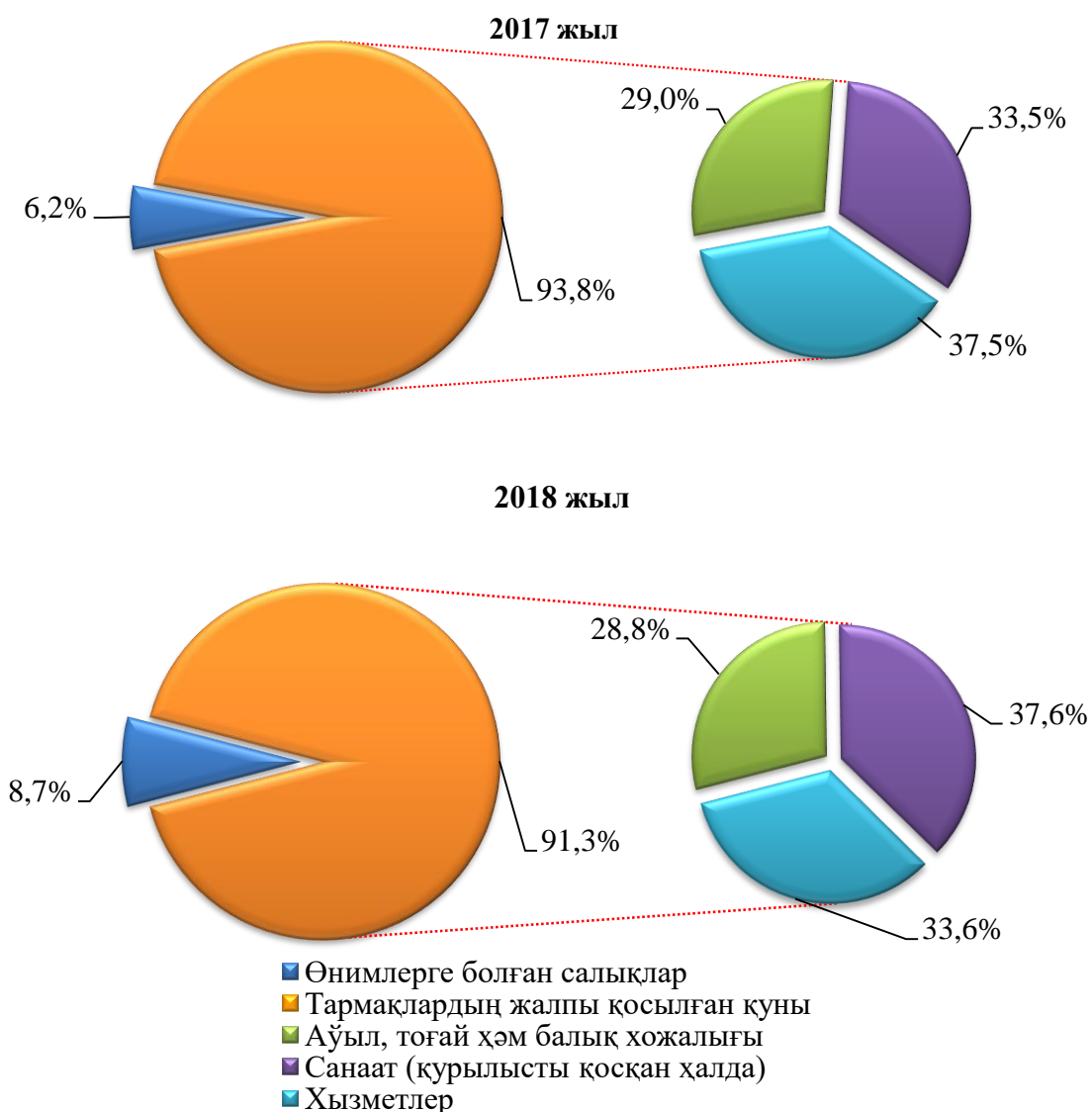
Дәслепки мағлыұматлар бойынша, 2018 жылдың январь-декабринде ислеп шығарылған жалпы аймақлық өнимнің (ЖАӨ) көлеми 14185,2 млрд. сұмды курады хәм 2017 жылдың январь-декабрине салыстырғанда өсим пәти 103,4 пайызға тең болды.

2018 жыл январь-декабрь айларында ЖАӨ дефлятор индекси 133,9 пайызды курады.

Январь-декабрь айларында республика жалпы аймақлық өниминиң экономикалық хызмет түрлери бойынша курамы

	млрд.сұм		2017жыл январь-декабрге салыстырғанда пайыз есабында
	2017 жыл	2018 жыл	
I. Жалпы аймақлық өним, жәми	10243,0	14185,2	103,4
<i>соннан:</i>			
Тармақлардың жалпы қосылған муғдары	9609,9	12951,5	103,4
Өнимлерге болған салықлар	633,1	1233,7	103,7
II. Тармақлардың жалпы қосылған муғдары	9609,9	12951,5	103,4
Аўыл, тоғай хәм балық хожалығы	2783,7	3733,0	103,0
Санаат (қурылысты қосқан халда)	3219,8	4869,1	101,6
санаат	2596,0	4047,4	100,6
қурылыс	623,8	821,7	105,4
Хызметлер	3606,3	4349,4	105,3
саўда, жасаў хәм аўқатланыў бойынша хызметлер	616,4	755,6	104,4
тасыў хәм сақлаў, мәлимлеме хәм байланыс хызметлери	778,5	898,4	111,7
басқа хызметлер	2211,4	2695,4	103,3

Жалпы аймақтық өнімнің тармақлар бойынша құрамы январь-декабрь жағдайына
(жәміне салыстырғанда пайызда)

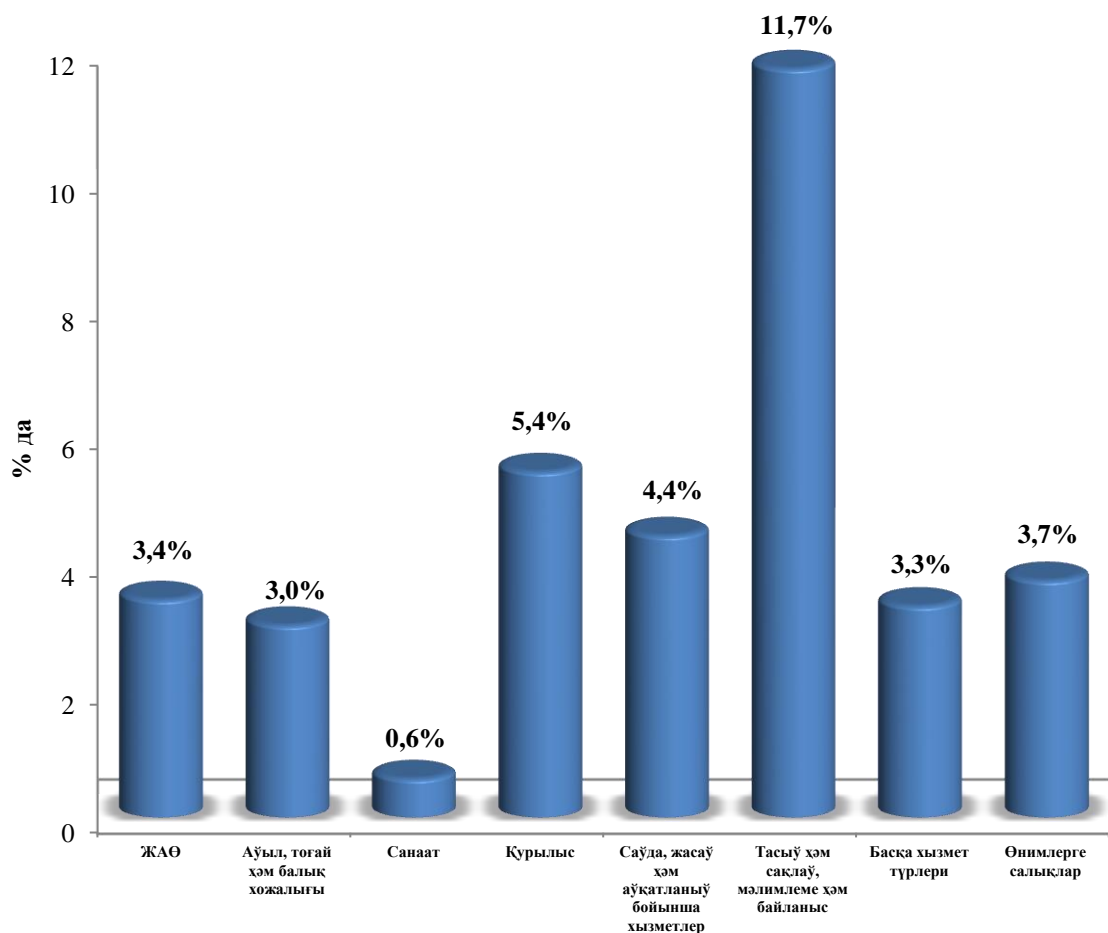

2018 жылдың январь-декабрь айларында республиканың жалпы аймақтық өнімінің өсім пәтине тийкарғы тәсири қурылыс (105,4%) тармағындағы жалпы қосылған муғдар хәмде хызметлер (105,3%) есабына туўры келмекте.

ЖАӨ ислеп шығаруў улыўма көлеминиң 54,3 пайызы киши исбилерменлик (бизнес) үлесине туўры келди, бул көрсеткиш 2017 жыл январь-декабрде 55,8 пайызды қурады.

Қарақалпақстан Республикасы экономиканың тийкарғы тармақларында өсім пәти ЖАӨ өсиүинде тийкарғы фактор болып хызмет қылады. Соннан, тасыў хәм сақлаў, мәлимлеме хәм байланыс – 111,7 % (ЖАӨ қурамындағы үлесі 6,9 %), қурылыс – 105,4 % (6,3 %), хызметлер – 105,3 % (33,6 %)ды қурайды.

2018-жыл январь-декабрьде ЖАӨ ниң экономикалық хызмет түрлери бойынша өсім пәтлери

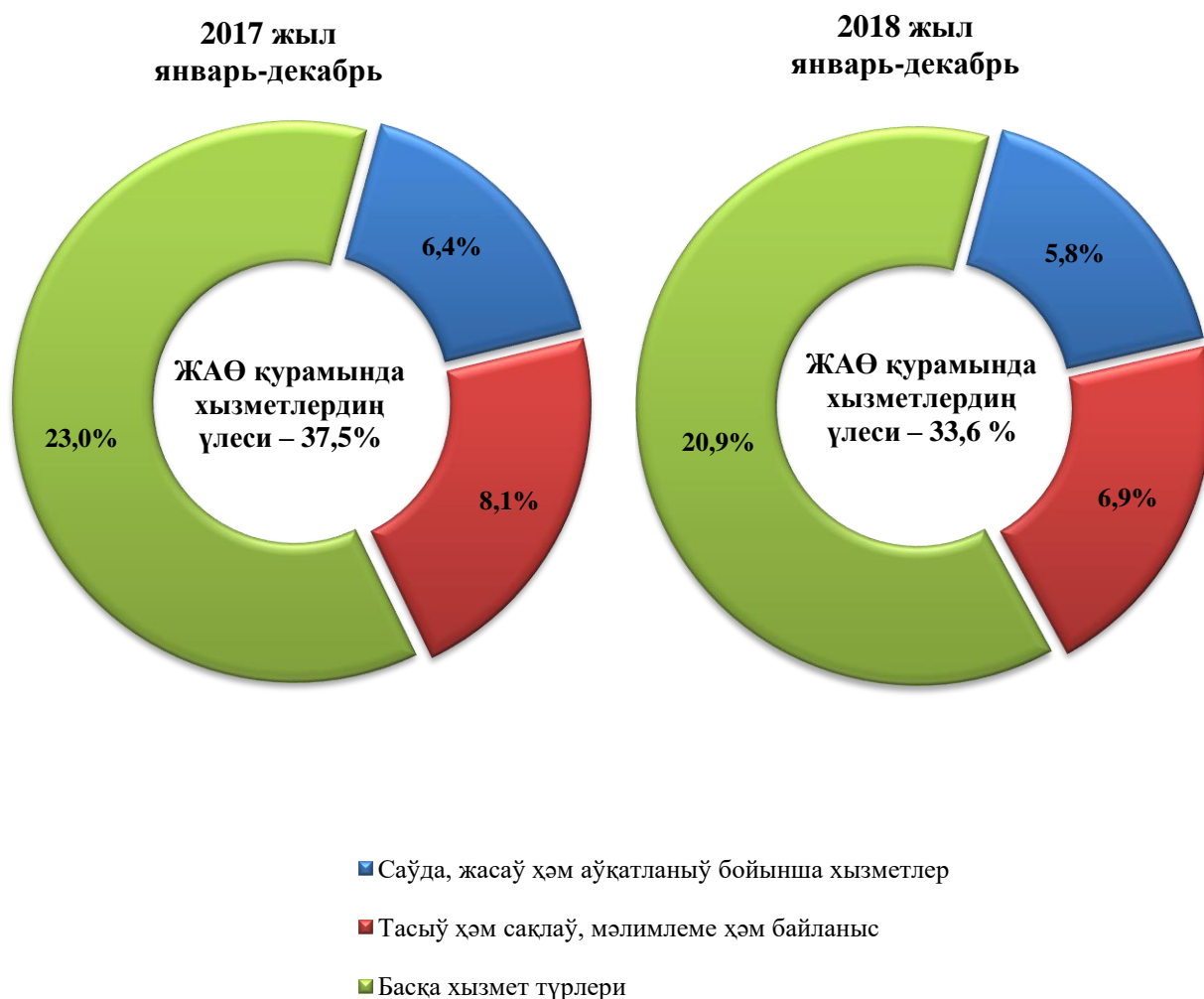
экономикалық хызмет түрлери

Қарақалпақстан Республикасы экономикасының барлық тармақларында жаратылған жалпы қосылған баҳасы (ЯҚҚ) көлеми улыўма ЖАӨ ниң 91,3 пайызын, өнімлерге толық салықлар, 8,7 пайызды қурайды.

Ауыл, тоғай хәм балық хожалығы ЖАӨнің тармақлар бойынша қурамындағы үлесі 0,2 пайызлы пунктке кемейди хәм есабат дәуиринде 28,8 пайызды қурайды. Санаат (қурылысын қосқан халда) тармағының үлесі 4,1 пайызлы пунктке асты хәм 37,6 пайызды қурайды. Хызметлер тарауының ЖАӨ қурамындағы үлесі 2018-жыл январь-декабрьда 33,6 пайызды қурайды хәм 2017-жыл усы дәуири (37,5 %) менен салыстырғанда 3,9 пайызлы пунктке кемейди.

Сауда, жасау хәм аұқатланыу бойынша хызметлердің ЖАӨ қурамындағы үлесі 5,8 пайызды (2017 ж. – 6,4 %), тасыу хәм сақлау, мәлимлеме хәм байланыс – 6,9 пайызды, (8,1 %), хызмет көрсетиуши басқа тармақлар – 20,9 пайызды (23,0 %) пайда етди.

Хызметлер тарауының жалпы қосылған баға қурамы
(жәmine салыстырғанда пайызда):

II. САНААТ

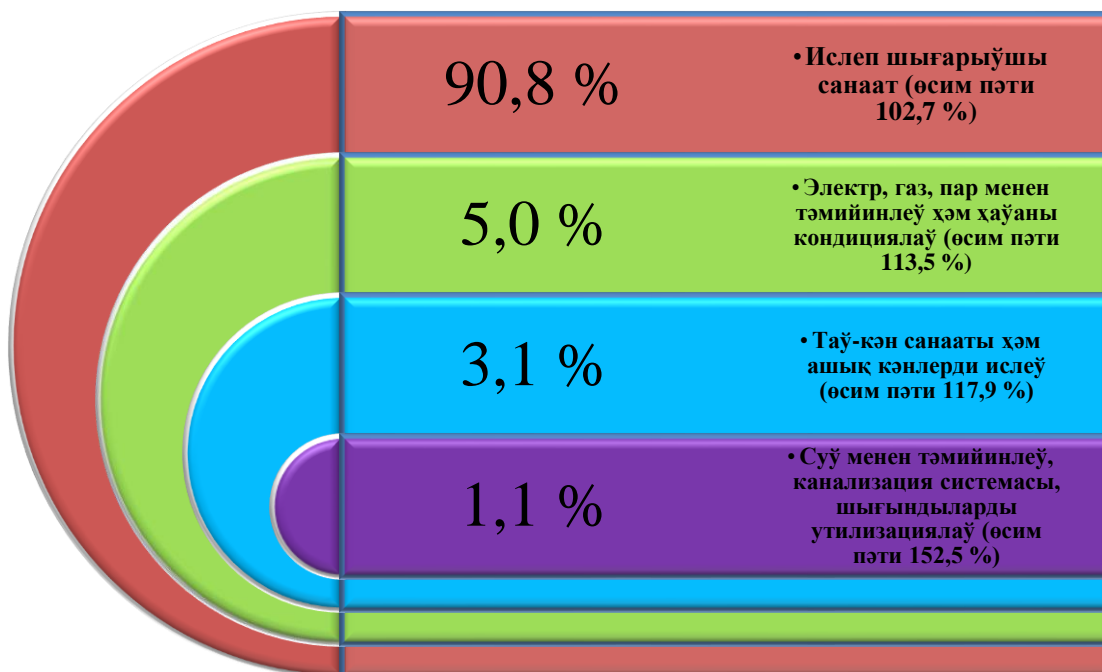
2018 жылдың январь-декабрінде санаат өнімлери көлеми 10563,1 млрд. сұмды ямаса өткен жылдың усы дәуирине салыстырғанда өсим пәти 104,1 пайызды қурады.

Есабат дәуирінде 1665,7 млрд. сұмлық тутыныұ товарлары ислеп шығарылып, 2017 жыл январь-декабрине салыстырғанда 112,4 пайызды қурады. Соннан, 884,2 млрд. сұмлық азық-аұқат өнімлери, 663,1 млрд. сұмлық азықлық емес өнімлер хәм 118,4 млрд. сұмлық вино-арақ өнімлери (2017 жылдың январь-декабрине салыстырғанда тийисли түрде 100,6 пайыз, 133,3 пайыз хәм 113,1 пайыз) ислеп шығарылды.

Жәми санаат ислеп шығарыұ көлеми өсиуиниң тийкарғы факторы болып, ислеп шығаратуғын (қайта ислеу) санаатда ислеп шығарыұ көлеминиң 2,7 пайызға, таұ-кән санааты хәм ашық кәнлерди ислеудиң 17,9 пайызға, электр, газ, пуұ менен тәмийинлеу хәм хаұаны кондициялаудың 13,7 пайызға хәмде суұ менен тәмийинлеу, канализация системасы, шығындыларды утилизация қылыудың 52,5 пайызға өсиуи есабынан көрсетилген.

Тармақлараралық санаат кооперациясын раұажландырыу, таяр өнімлер, аұысық бөлеклер хәм материаллар ислеп шығарыуды жергиликлилестириу дәстүрин әмелге асырыу шенберинде исилиерменлик субъектлери тәрепинен 2018-жылдың январь-декабрь айларында 3952,7 млрд. сұмлық жергиликлилестирилген өнімлер ислеп шығарылды.

2018-жылдың январь-декабрь айларында экономика хызмет түрлери бойынша санаат ислеп шығарыұ қурамы

2018 жыл январь-декабрде экономикалық хызмет түрлери бойынша санаат өнімлерин ислеп шығарыў

	<i>млрд. сўм</i>	<i>өсим пәти, пайыз есабында</i>
Экономикалық хызметтиң айырықша түрлери бойынша санаат өнімлери ислеп шығарыў көлеми	10563,1	104,1
Таў-кән санааты хәм ашық кәнлерди ислеў	328,0	117,9
<i>олардан:</i>		
Нефть хәм тәбийий газди қазып алыў	244,9	124,3
Таў-кән санаатының басқа тараўлары хәм жабық усылда қазыўға техникалық жәрдем көрсетиў	83,1	100,4
Қайта ислеў санааты	9589,7	102,7
<i>соннан:</i>		
Азық-аўқат өнімлери, ишимликлер хәм темеки өнімлери ислеп шығарыў	1218,4	104,8
Тоқымашылық өнімлери, кийимлер, тери хәм оған тийисли өнімлер ислеп шығарыў	907,4	123,0
Ағаш хәм қалқы буйымлары, пақал хәм тоқыў ушын материаллардан жасалған буйымлар, қағаз хәм қағаз өнімлери, мебеллер ислеп шығарыў	62,2	124,6
Жазылған материалларды басып шығарыў хәм сәўлелендириў	2,7	174,6
Химиялық өнімлер, резина хәм пластмасса өнімлери ислеп шығарыў	6799,9	96,8
Кокс хәм нефтти қайта ислеўши өнімлерди ислеп шығарыў	17,9	100,2
Тийкарғы фармацевтика өнімлери хәм препаратлары ислеп шығарыў	17,0	129,6
Басқа металл емес минерал өнімлер ислеп шығарыў	319,9	98,1
Металлургия санааты	0,7	102,9
Машина хәм үскенелерден басқа, таяр металл буйымлар ислеп шығарыў	20,9	187,7

	<i>млрд. сұм</i>	<i>өсім пәти, пайыз есабында</i>
Электр үскенелер ислеп шығарыу	216,3	13,8м
Басқа түрлерге киритилмеген машина хәм үскенелер ислеп шығарыу	2,8	104,6
Машина хәм үскенелерди онлау хәм орнатыу	2,5	115,5
Басқа таяр буйымларды ислеп шығарыу	1,1	68,2
Электр, газ, пар менен тәмийинлеу хәм хауаны кондициялау	526,0	113,7
Суу менен тәмийинлеу, канализация системасы, шығындыларды жыйнау хәм утилизация қылу	119,4	152,5
Тутынуу товарлары ислеп шығарыу	1665,7	112,4
<i>соннан:</i>		
азық-ауқат өнімлери	1002,6	101,9
азықлық емес өнімлер	663,1	133,3

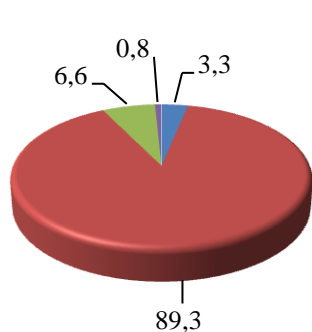
Тау-кән санааты хәм ашық кәнлерди ислеу кәрханалары тәрәпинен 2018-жылдың январь-декабрь айларында ислеп шығарылған өнімлер көлеми 328,0 млрд. сұмды яки жәми ислеп шығарылған санаат өнімлери көлеминиң 3,1 пайызын пайда етти.

Тау-кән санаатында ислеп шығарылған өнімлер түри бойынша хәк тас қазып алыу көлеми өткен жылдың усы дәуирине салыстырғанда 36,7 пайызға, газ конденсаты 6,9 пайызға хәм тәбий газ 6,5 пайызға өскенлигин көриуимиз мүмкин.

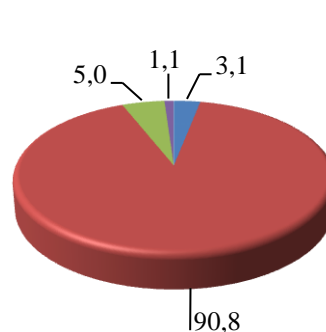
Экономикалық хызмет түрлери бойынша санаат өнимлерин ислеп шығарыў

(улыўма көлемге салыстырғанда пайыз есабында)

2017жыл январь-декабрь

2018жыл январь-декабрь

- Таў-кән санааты хәм ашық кәнлерди ислеў
- Қайта ислеў санааты
- Электр, газ, пар менен тәмийинлеў хәм хаўаны кондициялаў
- Суў менен тәмийинлеў, канализация системасы, шығындыларды жыйнаў хәм утилизация қылыў

Экономикалық хызмет түрлери бойынша санаат өнимлери түрлерин ислеп шығарыў (ири кәрханалар бойынша)

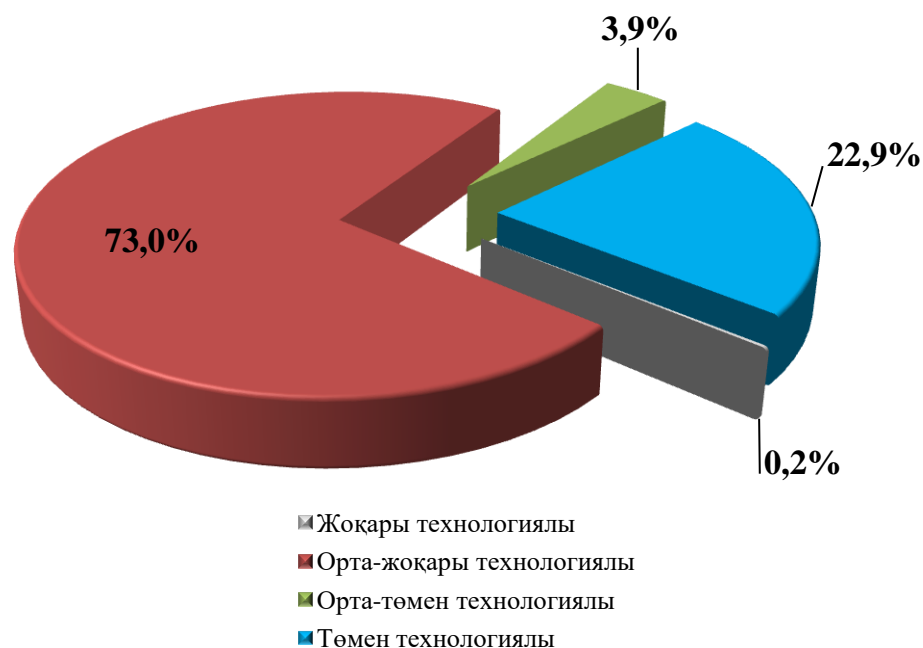
	Өлием бирлиги	2018жыл январь-декабрь	2017ж. январь-декабрьға салыстырғанда%
Таў-кән санааты хәм ашық кәнлерди ислеў			
Тәбийий газ ислеп шығарыў	млн.м.куб	6125,5	106,5
Хәк	мың тн.	187,2	136,7
Шебень	мың тн.	-	-
Қайта ислеў санааты			
Алкоголь өнимлери	мың л. 100% спирт	4430,8	110,2
Жумсақ бийдай хәм спельта уны	мың тн.	79,2	107,9
Макарон өнимлери хәм соған уқсас қамырдан таярланған өнимлер	тн.	2955,6	62,3
Биринши сортлы уннан таярланған бийдай наны, аўырлығы 600 г. (буханка)	тн.	2566,6	79,7
Гүриш өнимлери	тн.	5868,4	118,2
Тазаланған пахта майы хәм оның фракциялары (химиялық модификация қылынғанларынан басқа)	тн.	11449,1	76,7

	Өлшем бирлиги	2018жыл январь- декабрь	2017ж. январь- декабрьға салыстыр- ғанда%
Ири шақлы қара мал ушын таяр жем өнімлері	мың тн.	39,0	101,0
Пахта таласы	мың тн.	51,5	80,1
Пахта шигити	мың тн.	80,1	79,8
Пахта тивити(линт)	тн.	4266,0	69,8
Тийкарғы органикалық емес химиялық өнімлер (динатрий карбонаты)	мың тн.	188,6	109,5
Полиэтилен	мың тн.	352,6	93,3
Полипропилен	мың тн.	93,2	99,0
Электр, газ, пар менен тәмийинлеу хәм хаўаны кондициялау			
Ыссылық электр орайлары (ЫЭО) ислеп шығарған электр энергиясы	млн.кВт/с	432,6	97,4
Пар хәм ыссы суў (ыссылық энергиясы)	мың Гкал.	36,2	73,7
Суў менен тәмийинлеу, канализация системасы, шығындыларды жыйнау хәм утилизация қылуы			
Суўға ислеу бериу хәм суў трубалары арқалы бөлистириу хызметлери	млн. сўм	28457,6	116,9
Ақаба суўларды жоғалтыу, транспортировка қылуы хәм қайта ислеу хызмети	млн. сўм	4419,7	134,6

2018-жылдың январь-декабрь айларында ислеп шығаратуғын санаат кәрханалары тәрәпинен ислеп шығарылған өнімлер көлеми 9589,7 млрд. сўмды яки жәми ислеп шығарылған санаат өнімлери көлеминиң 90,8 пайызын қурайды.

Ислеп шығаратуғын санаат қурамында жоқары технологиялы тармақтың үлесі 0,2 пайызды, орта-жоқары технологиялы 73,0 пайызды, орта-пәс технологиялы 3,9 пайыз хәм пәс технологиялы 22,9 пайызды пайда етди.

**2018-жылдың январь-декабрь айларында ислеп шығаруының
технологик құрамы бойынша ислеп шығаратуғын санаат құрамы**

Өз нәубетінде ислеп шығаратуғын санаатда өткен жылдың усы дәуирине салыстырғанда кислород ислеп шығаруы 36,9 пайызға, тазаланған гүриш 14,3 пайызға, арақ 10,2 пайызға, пахтадан йирилген жип 0,9 пайызға, карбонат династрия 9,5 пайызға, жумсақ бийдай уны 7,9 пайызға асқанлығын хәм пахта таласы 19,9 пайызға, өсимлик майы (тазаланған) 23,3 пайызға, бийдай наны 20,3 пайызға хәм макарон өнимлерин ислеп шығаруы өткен жылға салыстырғанда 37,7 пайызға кемейгенлигин көрийимиз мүмкин.

Электр, газ, пуў менен тәмийинлеў хәм хаўаны кондициялаў кәрханалары тәрeпинен ислеп шығарылған өнимлер көлеми 526,0 млрд. сўмды (жәми ислеп шығарылған санаат өнимлери көлеминиң 5,0 пайызын) пайда етди.

2018-жылдың январь-декабрь айларында санааттың усы тармағында ыссылық энергиясын ислеп шығаруы өткен жылға салыстырғанда 26,3 пайызға электр энергияны ислеп шығаруы 2,6 пайызға кемейгенлиги анықланды.

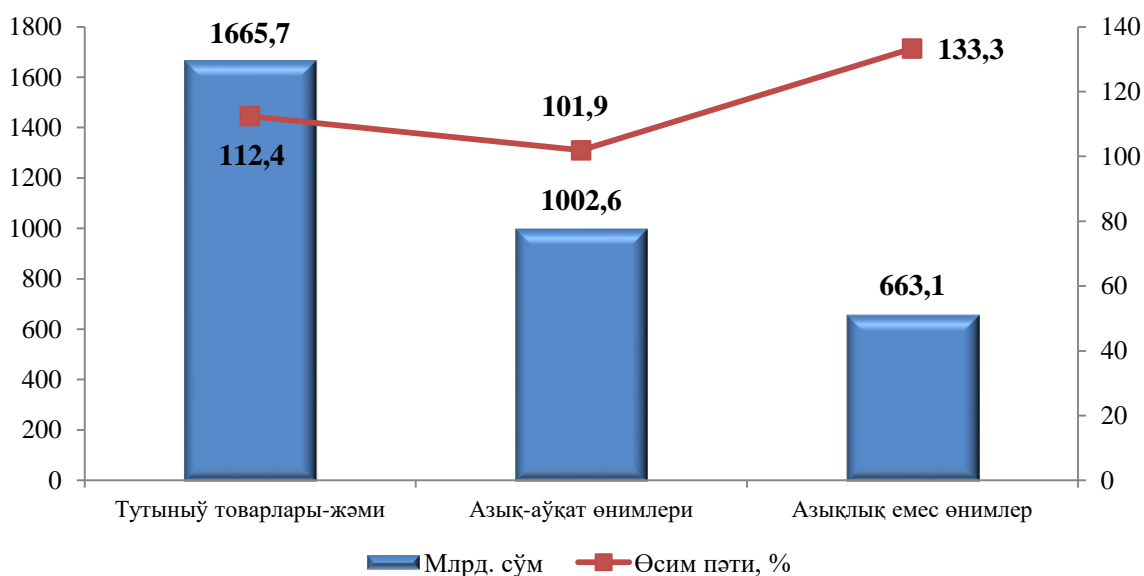
Суў менен тәмийинлеў, канализация системасы, шығындыларды утилизация ететуғын кәрханалары тәрeпинен ислеп шығарылған өнимлери көлеми 119,4 млрд. сўмды (жәми ислеп шығарылған санаат өнимлер көлеминиң 1,1 пайыз) курайды.

Өткен жылдың усы дәуирине салыстырғанда курамында фора металлар болған екилемши шийки зат 78,7 пайызға, суўды қайта ислеў хәм суў тармақлары бойынша бөлистириў хызметлердиң 26,4 пайызға, ақаба суў тармоқларын жоқ етиў, транспортровка қылыў хәм ислеў бериў бойынша хызметлердиң 34,6 пайызға асқанлығын көрсетпекте.

Тутыныу товарлары ислеп шығарыу

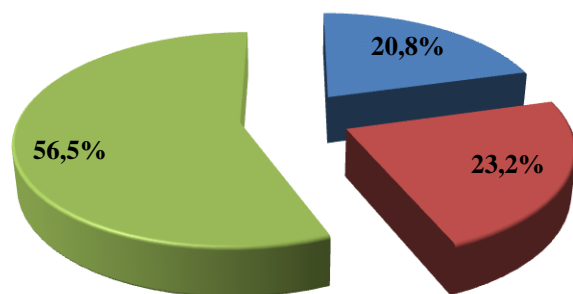
Таяр өнімлер түрлерин кеңейтиу хәм ислеп шығарыуды қоллап-қууатлау бойынша әмелге асырылып атырған ис-илажлар нәтийжесинде тутыныу товарлары ислеп шығарыу көлеми 1665,7 млрд. сұмды пайда етти хәм 2017-жылдың январь-декабрь айларына салыстырғанда 12,4 пайызға өсиуин тәмийинледи, жәми санааттағы үлеси 15,8 пайызды пайда етти.

2018-жылдың январь-декабрь айларында тутыныу товарлары ислеп шығарыу көлеми хәм өсим пәтиери

2017-жылдың январь-декабрь айларына салыстырғанда тутыныу товарлары қурамына азық-ауқат емес товарлары ислеп шығарыу үлесиниң 33,6 пайыздан 2018-жылдың январь-декабрь айларында 39,8 пайызға асқанлығы көринбекте.

Ири хәм киши бизнес субъектлери тәрепинен тутыныу товарлары ислеп шығарыу қурамы, жәмине салыстырғанда пайыз есабында

■ Ири кәрханалар ■ Киши кәрхана хәм микрофирмалар ■ Жеке исбилерменлер хәм үй хожалықлары

Қала хәм районлар бойынша санаат ислеп шығарыў көлемлери

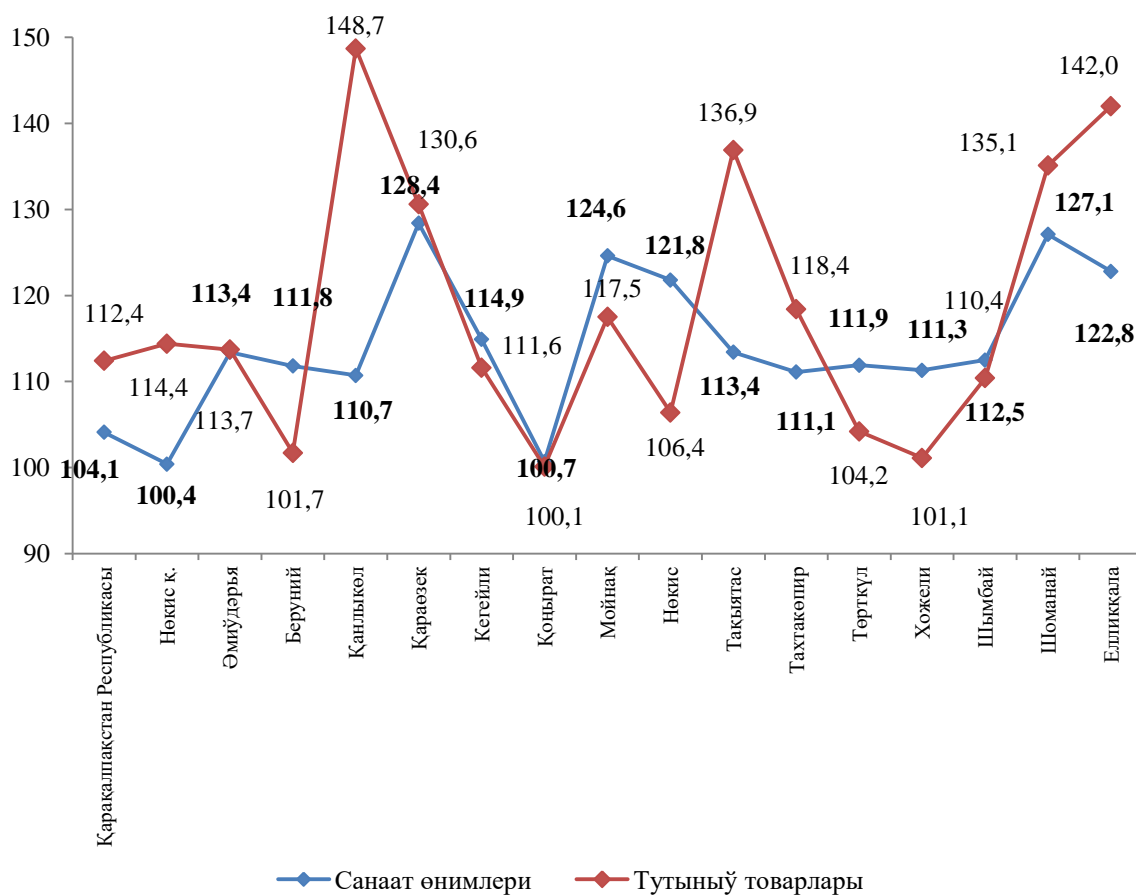
Республикада санаат ислеп шығарыў көлеми қурамында ең көп үлеси Нөкис қаласы (жәми ислеп шығарыў көлеминиң 72,1%), Тақыятас (4,5%), Хожели (3,2%), Әмиўдәрья (2,7%) хәм Мойнақ (2,6%) районларына туўры келеди.

Сондай-ақ, тутыныў товарлары көлеминиң ең үлкен бөлеги Нөкис қаласы (жәми тутыныў товарлары көлеминиң 27,0%), Хожели (11,1%), Қоңырат (9,0%), Төрткүл (8,9%) хәм Әмиўдәрья (7,5%) районларында ислеп шығарылды.

Аймақлардың ислеп шығарыў қәбилетин асырыў бойынша әмелге асырылған ис-илажлар нәтийжесинде Қараўзьяқ (128,4%), Шоманай (127,1%), Мойнақ (124,6%), Елликқала (122,8%) хәм Нөкис (121,8%) районларында санаат ислеп шығарыў көлеми сезилерли дәрежеде көтерилюине имканият берди.

Соның менен бирге, Қанлыкөл (148,7%), Елликқала (142,0%), Тақыятас (136,9%), Шоманай (135,1%) хәм Кегейли (130,6%) районларында тутыныў товарлары сезилерли дәрежеде өсти.

2018-жылдың январь-декабрь айларында қала хәм районлар бойынша санаат ислеп шығарыў хәм тутыныў товарларының өсим пәтлери (өткен жылдың тийисли дәуирине салыстырғанда, пайызда)

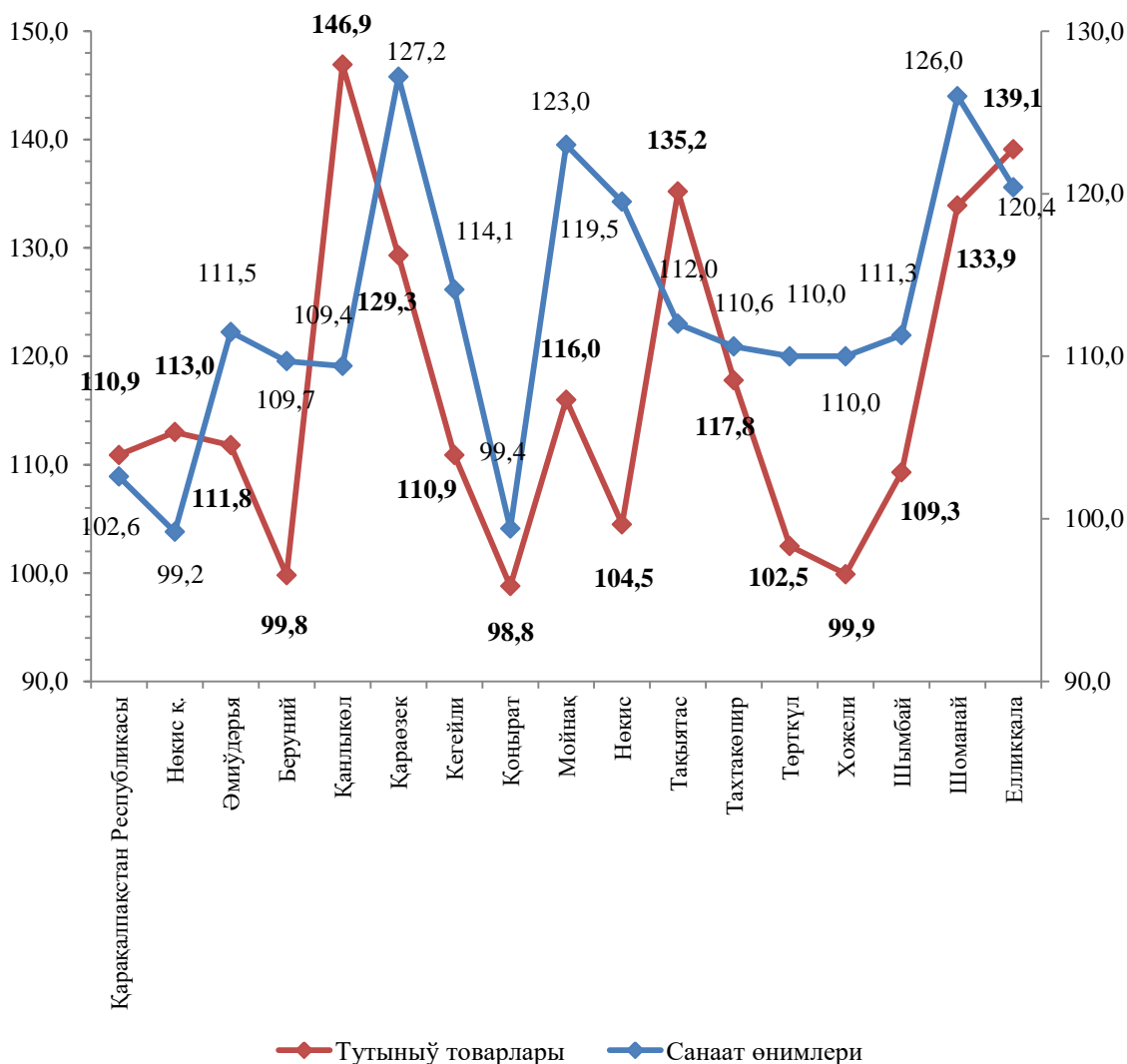
**Халықтың жан басына санаат өнімлери хәм тутыныў товарларын
ислеп шығарыў**

	<i>Ислеп шығарыў көлеми, халық жан басына, мың сўм</i>		<i>Халық жан басына ислеп шығарыў көлеминиң өсим пәти, %</i>	
	<i>санаат өнімлери</i>	<i>тутыныў товарлары</i>	<i>санаат өнімлери</i>	<i>тутыныў товарлары</i>
Қарақалпақстан Республикасы	5691,3	897,5	102,6	110,9
Нөкис қ.	24345,4	1438,3	99,2	113,0
<i>районлар:</i>				
Әмиўдәрья	1493,6	644,4	111,5	111,8
Беруний	1286,5	665,0	109,7	99,8
Қанлыкөл	2787,6	627,0	109,4	146,9
Қараөзек	2702,1	942,1	127,2	129,3
Кегейли	1975,5	527,4	114,1	110,9
Қоңырат	1713,7	1176,1	99,4	98,8
Мойнақ	8749,0	588,7	123,0	116,0
Нөкис	1020,7	626,8	119,5	104,5
Тақиятас	6533,4	1095,7	112,0	135,2
Тахтакөпир	652,9	494,9	110,6	117,8
Төрткүл	1033,3	708,7	110,0	102,5
Хожели	2838,1	1535,9	110,0	99,9
Шымбай	1321,0	602,8	111,3	109,3
Шоманай	663,3	624,9	126,0	133,9
Елликқала	1128,9	685,0	120,4	139,1

Халықтың жан басына орташа санаат өнімлерин ислеп шығарыў көрсеткиши бойынша ең жоқары дәрежеси Қараўзьяк (2017-жыл январь-декабрь айларына салыстырғанда 127,2%), Шоманай (126,0%), Мойнақ (123,0%), Елликқала (120,4%) хәм Нөкис (119,5%) районларына туўры келеди.

Сондай-ақ, халықтың жан басына тутыныў товарларын ислеп шығарыўдың ең жоқары көрсеткишлери Қанлыкөл (өткен жылға салыстырғанда 146,9%), Елликқала (139,1%), Тақиятас (135,2%), Шоманай (133,9%) хәм Қараўзьяк (129,3%) районларына туўры келди.

2018-жыл январь-декабрь айларында халықтың жан басына туўры келетуғын санаат өнімлерин ислеп шығаруы хэм тутыныу товарларының өсим пәтлери, өткен жылға салыстырғанда пайыз есабында

2018-жылдың январь-декабрь айларында таяр өнімлер, бутловчи қисмлар хэм материаллар ислеп шығаруыды локализациялау

Таяр өнімлер, қосымша бөлеклер хэм материаллар ислеп шығаруыды локализациялау дәстүриниң әмелге асырылыуы республика санаат өнімлерин ислеп шығаруыдың раўажланыуына өз тәсирин көрсетди, усы дәстүр шеңберинде 3952,7 млрд. сўмлық өнім ислеп шығарылған болып, 386,2 млн. АҚШ доллары муғдарында локализация қылынған өнімлер экспорт қылынды.

2018-жылдың январь-декабрь айларында таяр өнімдер, қосымша бөлшектер хәм материаллар ислеп шығарыўды локализациялаў дәстүринин тийкарғы көрсеткишлери

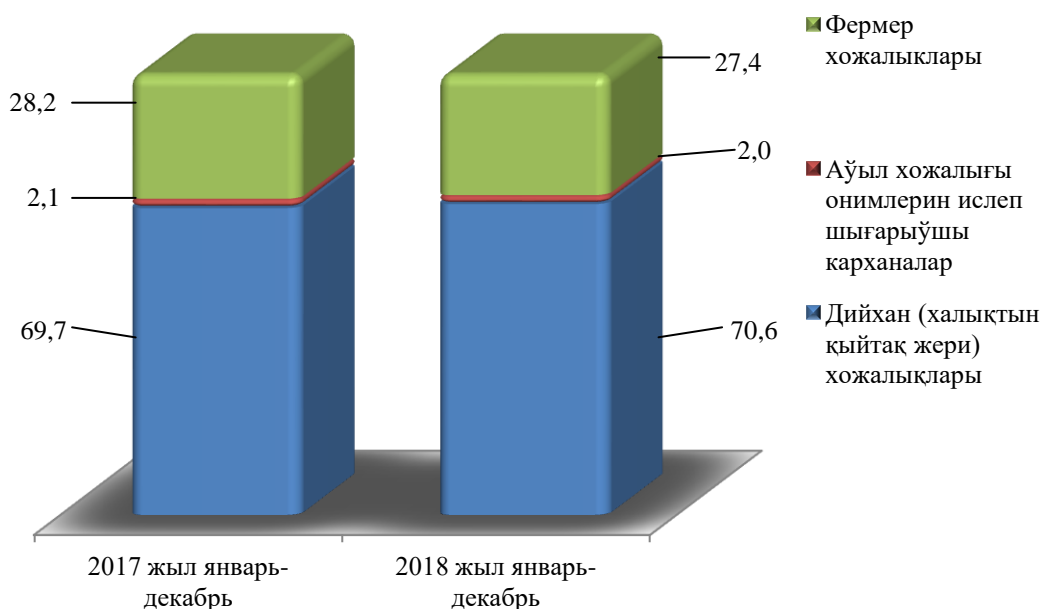

2018-жылдың январь-декабрь айларында локализация дәстүри шеңберинде ислеп шығарылған өнімлердин улыўма көлеминиң 99,6 пайызы Нөкис қаласы (3937,3 млрд. сўм) кәрханаларына туўры келеди.

Ш. АҰЫЛ, ТОҒАЙ ХӘМ БАЛЫҚ ХОЖАЛЫҒЫ

2018-жылдың январь-декабринде ислеп шығарылған (көрсетілген хызметлер) улыўма көлеми 6680,6 млрд. сўмды ямаса 2017 жылдың усы дәўирине салыстырғанда 103,0 пайызды, соннан, дийқаншылық хәм шарўашылық, аўшылық хәм бул тараўларда көрсетілген хызметлер көлеми 6497,4 млрд. сўмды (102,5 пайыз), тоғай хожалықларында 80,2 млрд. сўмды (101,6 пайыз), балықшылық хожалықларында 103,0 млрд. сўмды (155,0 пайыз) қурады.

Аўыл хожалығы өнімлери ислеп шығарыў көлеминиң хожалықлар категориялары бойынша қурамы
(жәмиге салыстырғанда пайыз есабында)

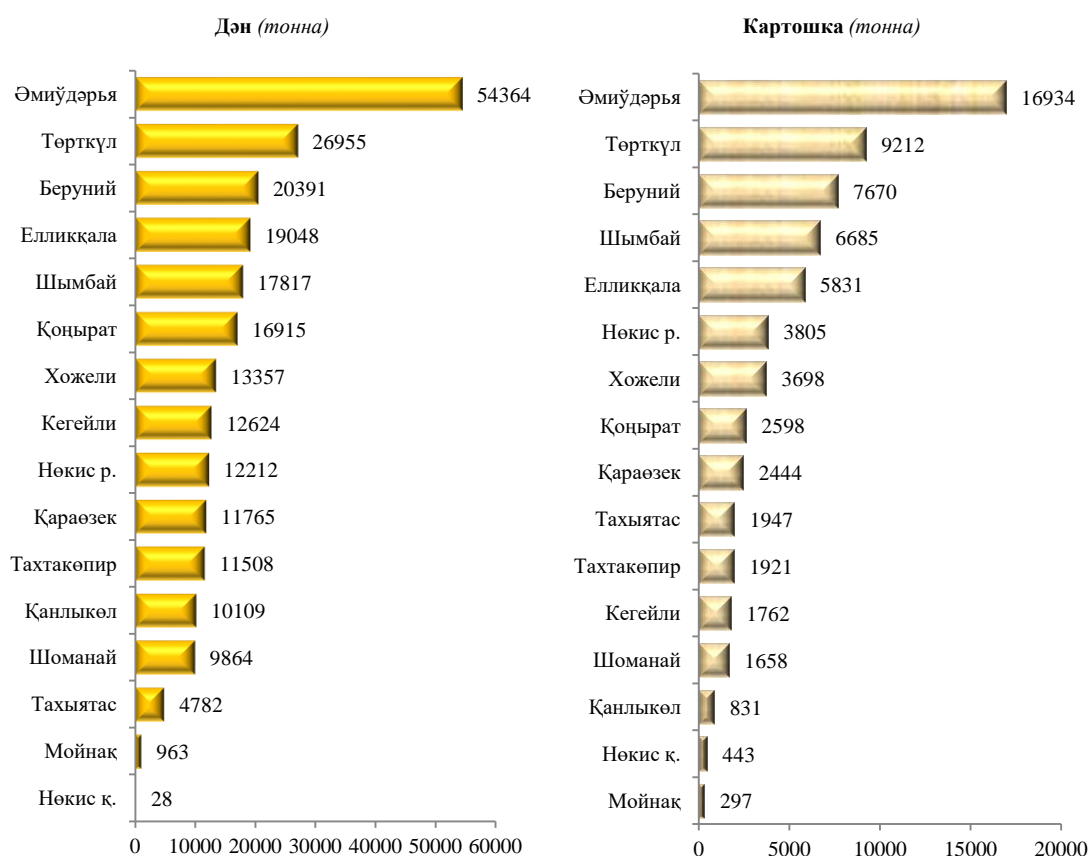
Жыйын-терим. 2018 жылдың январь-декабрь айларында барлық түрдеги хожалықлар тәрәпинен 242,7 мың тонна масақлы дән егинлери ислеп шығарылды.

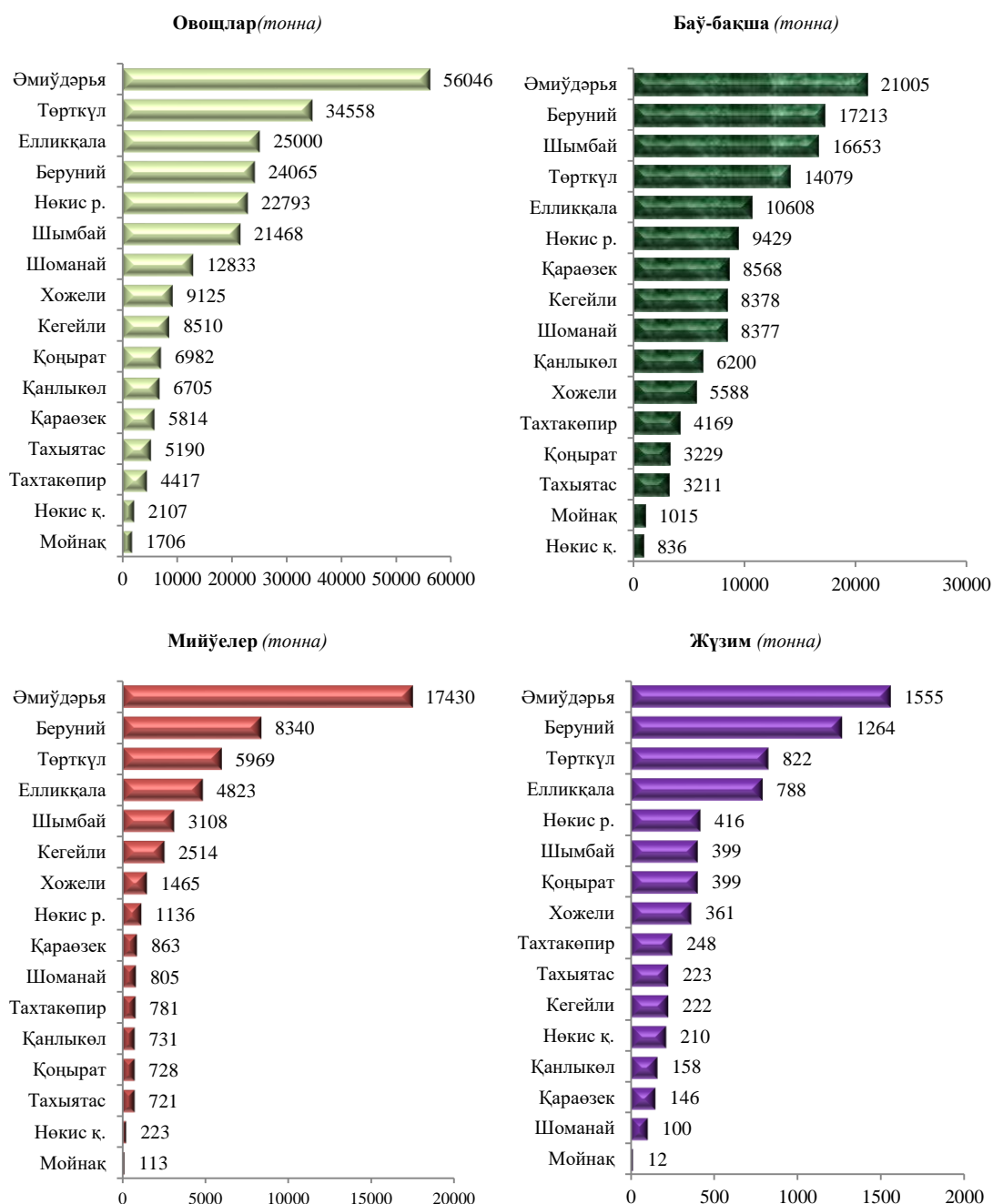
Буннан басқа, барлық түрдеги хожалықларда 67,7 мың тонна картошка, (2017 жылға салыстырғанда 10,3 пайызға көп), 247,3 мың тонна овошлар (1,3 пайызға көп) жыйнап алынды, 138,6 мың тонна баў-бақша егинлери (2,6 пайызға көп), 49,8 мың тонна мийўелер (5,8 пайызға көп) хәм 7,3 мың тонна жүзим (5,7 пайызға көп) жетистирилди.

2018 жылдың январь-декабрында хожалықтар категориялары бойынша тийкаргы түрдеги дийқаншылық өнімдерин ислеп шығарыу

	Фермер хожалықтары		Дийқан (халықтың қыйтақ жери) хожалықтары		Аўыл хожалығы менен шуғылланыўшы кәрханалар	
	тонна	өсим пәти, пайызда	тонна	өсим пәти, пайызда	тонна	өсим пәти, пайызда
Дән	167150	77,3	70693	98,8	4859	55,1
Пахта	159243	91,5	-	-	693	113,1
Картошка	16993	116,9	50181	108,4	562	96,7
Овощлар	69967	100,6	174389	101,9	2963	88,3
Баў-бақша	61841	95,7	74949	109,8	1768	85,1
Мийўелер	13998	100,7	29983	108,6	5769	104,7
Жүзим	937	100,0	6043	104,5	343	162,6

2018 жылдың январь-декабрында аймақлар бойынша тийкаргы түрдеги дийқаншылық өнімдерин ислеп шығарыу

Шаруашылық. 2019-жылдың 1-январь жағдайына өткен жылдың усы дәуіріне салыстырғанда ири шақлы қара маллар 103,4 пайызға (жәми 1094,2 мың басты қурады), соннан сыйырлар 104,1 пайызға (315,3 мың бас), қой хәм ешкілер 105,4 пайызға (1087,1 мың бас), атлар 106,1 пайызға (23394 бас), қуслар 107,6 пайызға (4,2 млн. бас) көбейди.

Барлық аймақларда шаруашылық өнімлери (гөш, сүт, мәйек) ислеп шығаруыдың өсиуі тийкарынан дийқан хәм фермер хожалықлары есабынан болып, гөш ислеп шығаруыдың улыўма көлеминде олардың үлеси 99,4 пайызды, сүт жетистириўде 99,1 пайызды хәм мәйек жетистириўде 92,9 пайызды қурады.

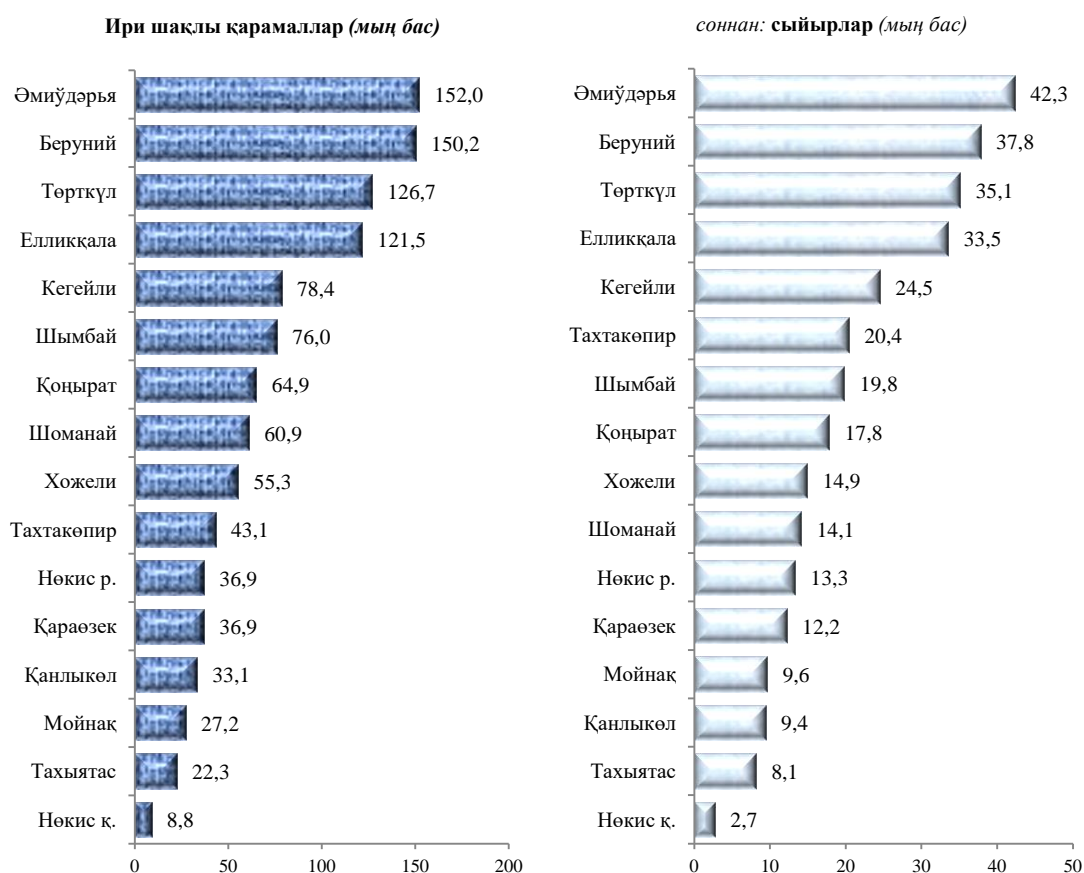
2019-жыл 1-январь жағдайына шаруа маллары хәм қуслар бас саны

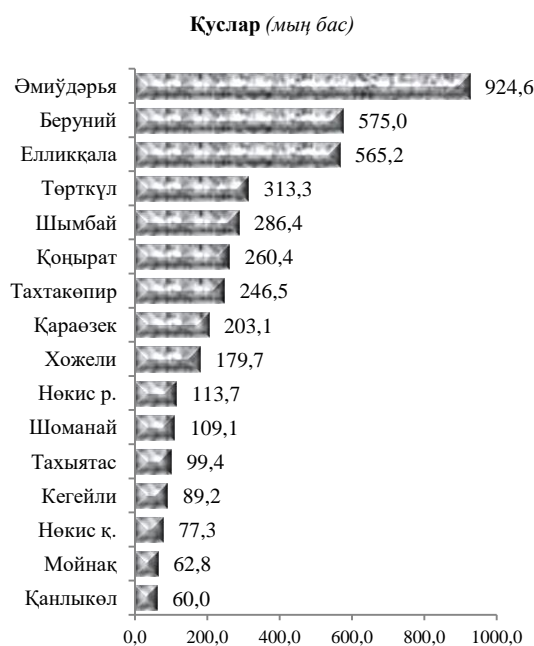
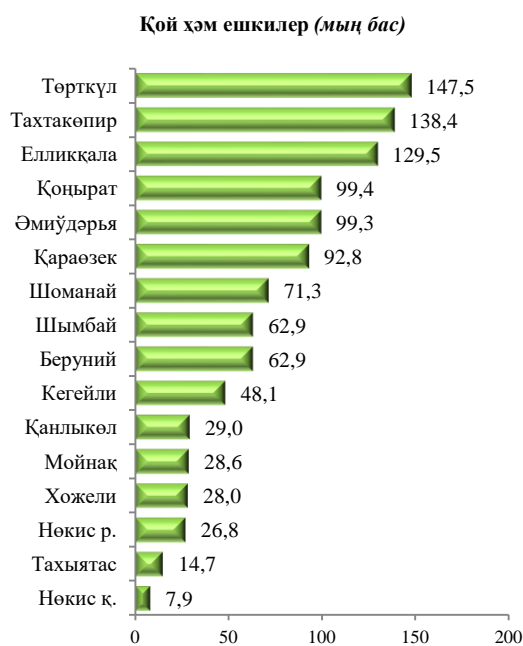
	<i>мың бас</i>	<i>өсим пәти, %</i>
Ири шақлы қара мал	1094,2	103,4
<i>соннан:</i>		
Фермер хожалықлары	49,3	107,6
Дийқан (халықтың қыйтақ жери) хожалықлары	1035,8	103,2
Аўыл хожалығы менен шуғылланыўшы кәрханалар	9,1	107,1
олардан сыйырлар	315,3	104,1
<i>соннан:</i>		
Фермер хожалықлары	15,6	106,8
Дийқан (халықтың қыйтақ жери) хожалықлары	297,1	104,0
Аўыл хожалығы менен шуғылланыўшы кәрханалар	2,6	104,0
Қой хәм ешкілер	1087,1	105,4
<i>соннан:</i>		
Фермер хожалықлары	108,3	128,7
Дийқан (халықтың қыйтақ жери) хожалықлары	962,9	102,8
Аўыл хожалығы менен шуғылланыўшы кәрханалар	15,9	140,7
Атлар	23,4	106,1
<i>соннан:</i>		
Фермер хожалықлары	4,0	124,5
Дийқан (халықтың қыйтақ жери) хожалықлары	19,1	102,6
Аўыл хожалығы менен шуғылланыўшы	0,4	126,3

	<i>мың бас</i>	<i>өсім пәтн, %</i>
кәрханалар		
Қуслар	4165,6	107,6
<i>соннан:</i>		
Фермер хожалықтары	236,3	100,9
Дийқан (халықтың қыйтақ жери) хожалықтары	3725,1	106,5
Аўыл хожалығы менен шуғылланыўшы кәрханалар	204,2	145,2

Дийқан (халықтың қыйтақ жери) хожалықларында ири шақлы қара маллардың үлеси 94,7 пайызды, фермер хожалықларында болса 4,5 пайызды, соннан сыйырлар тийисли түрде 94,2 хәм 4,9 пайызды, қой хәм ешкилер 88,6 хәм 10,0 пайызды, атлар 81,5 хәм 16,9 пайызды, қуслар 89,4 хәм 5,7 пайызды қурады.

2019-жыл 1-январь жағдайына шарўа маллары хәм қуслар бас саны

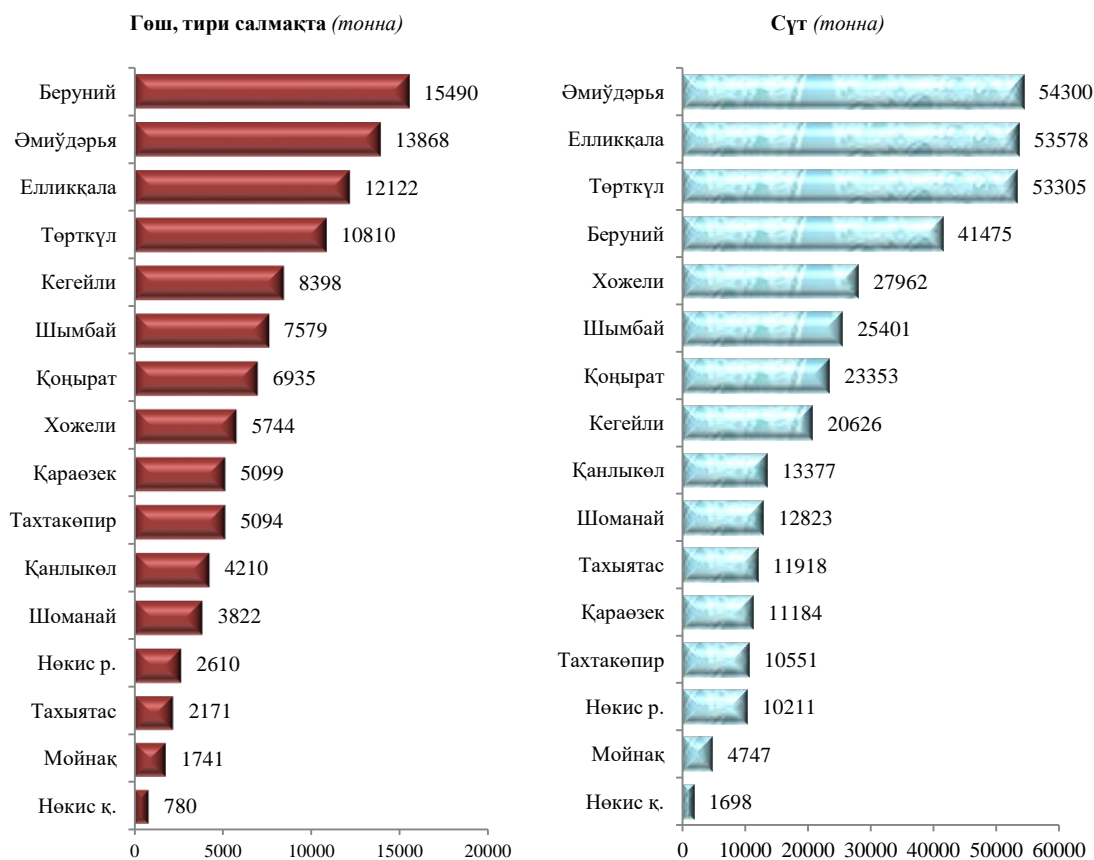
2018 жылдың январь-декабринде барлық категориядағы хожалықларда тири салмақ есабында 106,5 мың тонна гөш (2017 жылдың январь-декабрине салыстырғанда 5,1 пайызға көп), 376,5 мың тонна сүт (3,4 пайызға көп), 303,1 млн. дана мэйек (16,6 пайызға көп) ислеп шығарылды.

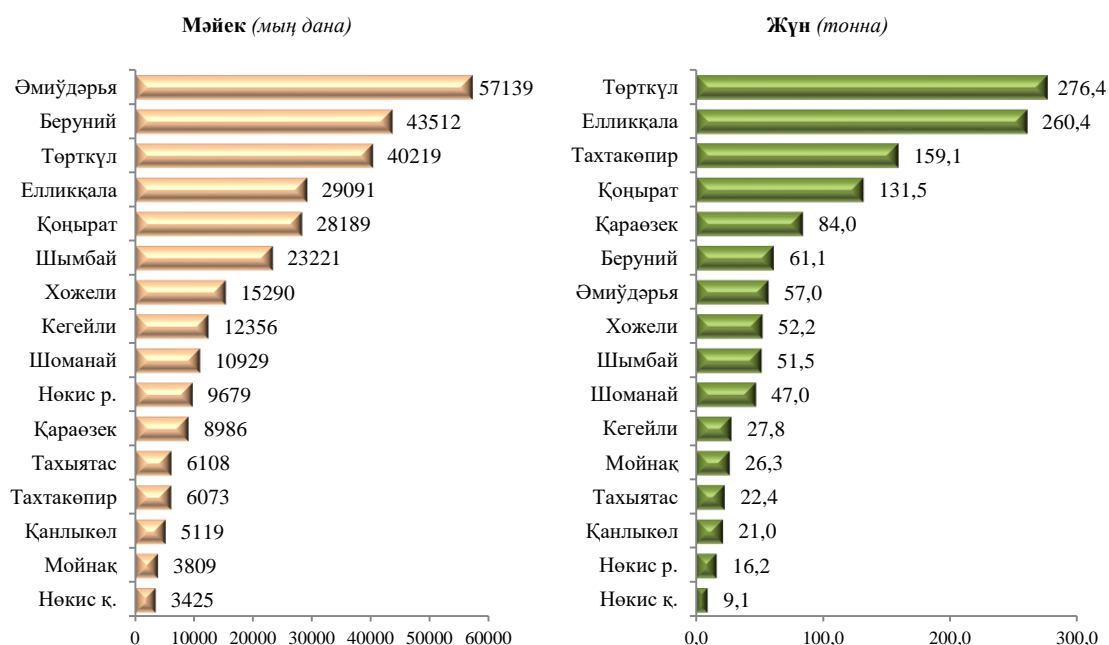
2018 жыл январь-декабрь айларында ислеп шығарылған шарўашылық өнімлери

	<i>көлеми</i>	<i>өсим пәти, %</i>
Гөш (тири салмақта), мың тн.	106,5	105,1
<i>соннан:</i>		
Фермер хожалықлары	2,6	108,5
Дийқан (халықтың қыйтақ жери) хожалықлары	103,3	105,3
Аўыл хожалығы менен шуғылланыўшы кәрханалар	0,6	80,6
Сүт, мың тн.	376,5	103,4
<i>соннан:</i>		
Фермер хожалықлары	17,7	113,0
Дийқан (халықтың қыйтақ жери) хожалықлары	355,4	103,0

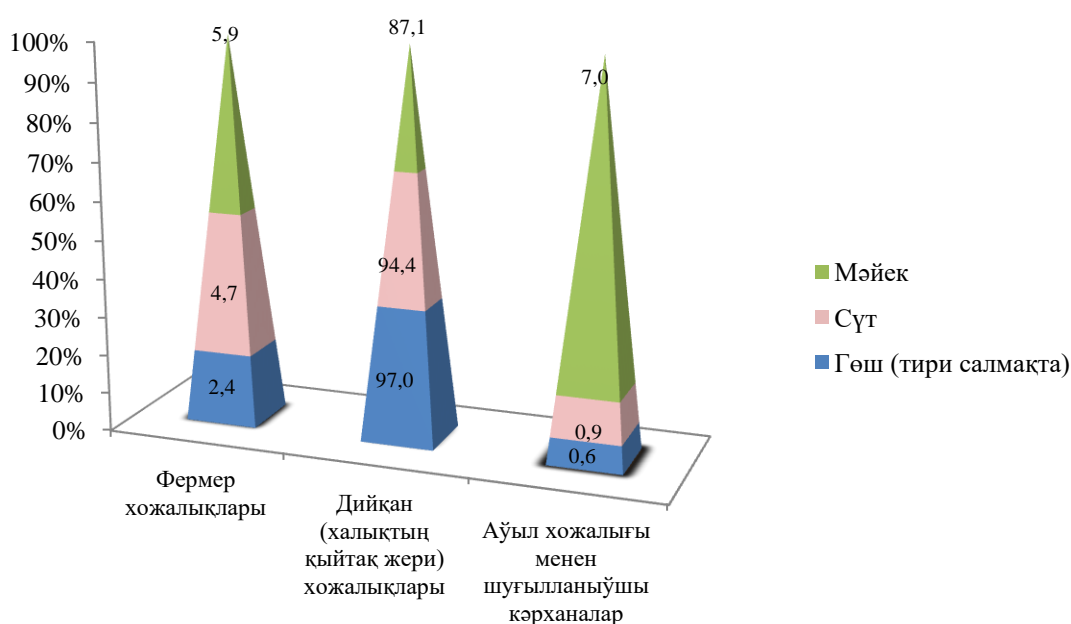
	көлемі	өсім пәти, %
Ауыл хожалығы менен шуғылланыўшы кәрханалар	3,4	107,8
Мәйек, млн. дана	303,1	116,6
<i>соннан:</i>		
Фермер хожалықлары	17,8	133,7
Дийқан (халықтың қыйтақ жери) хожалықлары	264,0	109,5
Ауыл хожалығы менен шуғылланыўшы кәрханалар	21,3	3,7 м.

2018 жылдың январь-декабринде аймақлар кесиминде тийкаргы түрдеги шарўашылық өнимлерин ислеп шығарыў

2018 жыл январь-декабрьда шаруашылық өнімлери ислеп шығаруы құрамы (жәми ислеп шығаруы көлемине салыстырғанда пайыз есабында)

Фермер хожалықлары. 2018-жылдың январь-декабринде фермер хожалықлары тәрәпинен ислеп шығарылған ауыл хожалығы өнімлери көлеми 1771,4 млрд. сұмды қурады. Ауыл хожалығы өнімлери улыўма көлеминде фермер хожалықларының үлесі 27,4 пайызды қурады.

2019-жылдың 1-январь жағдайына фермер хожалықларында 49,3 мың бас ири шақлы қара мал, соннан 15,6 мың бас сыйыр, 108,3 мың бас қой ҳәм ешкілер, 3959 бас ат, 236,3 мың бас қуслар бар.

2018 жыл январь-декабрь жағдайына фермер хожалықтары тәрәпинен ислеп шығарылған тийкарғы түрдеги аўыл хожалығы өнимлери

	январь-декабрь				2017жыл январь- декабрьға салыстыр ғанда пайыз есабында
	2017жыл		2018жыл		
	тонна	улыўма ислеп шығарыў көлеминдеги үлеси, пайыз	тонна	улыўма ислеп шығарыў көлеминдеги үлеси, пайыз	
Масақлы дән	216139	72,9	167150	68,9	77,3
соннан: бийдай	115946	70,0	123158	73,6	106,2
Пахта	173995	99,6	159243	99,6	91,5
Картошка	14534	23,7	16993	25,1	116,9
Овощлар	69558	28,5	69967	28,3	100,6
Баў-бақша	64628	47,9	61841	44,6	95,7
Мийўелер	13894	29,6	13998	28,1	100,7
Жүзим	937	13,5	937	12,8	100,0
Гөш, <i>тири салмақта</i>	2378	2,3	2580	2,4	108,5
Сүт	15653	4,3	17686	4,7	113,0
Мәйек, млн. дана	13,3	5,1	17,8	5,9	133,7
Жүн	72	6,1	105	8,1	145,8
Пилле	286,5	82,6	510,5	84,1	178,2

IV. ИНВЕСТИЦИЯЛАР ҲӘМ ҚУРЫЛЫС

2018-жыл январь-декабрьде республиканың тийкарғы капиталын көбейтиріуге 6046,4 млрд. сұм көлемінде инвестициялар киритилип, өткен жылға салыстырғанда өсім пәти 162,2 пайызды қурады, соннан сырт ел инвестициялары 1512,1 млрд. сұмды қурады.

Қаржыландырыў дереклери бойынша тийкарғы капиталға киритилген инвестициялардың қурамы

	млрд.сұм	өсім пәти, %	жәмиге салыстырған да пайызда
Тийкарғы капиталға киритилген инвестициялар	6046,4	162,2	100,0
<i>соннан:</i>			
Орайласқан инвестициялар:	2709,8	398,5	44,8
бюджет қаржылары	170,2	56,9	2,8
мәмлекетлик мақсетли фонд қаржылары	477,8	225,6	7,9
тиклениў хәм раўажланыў фонды қаржылары	972,1	1156,3	16,1
балалар спортын раўажландырыў фонды қаржылары	21,9	183,6	0,3
хүкимет кепиллиги тийкарындағы шет ел кредитлери	1067,8	2417,1	17,7
Орайласпаған инвестициялар:	3336,6	109,4	55,2
кәрханалардың өз қаржылары	1726,9	102,5	28,6
халықтың қаржылары	560,4	109,4	9,3

	<i>млрд.сұм</i>	<i>өсім пәти, %</i>	<i>жәмиге салыстырған да пайызда</i>
туұрыдан-туұры сырт ел инвестиция хәм кредитлери	444,3	122,8	7,3
коммерциялық банк кредитлери хәм басқа қарыз дереклери	605,0	122,9	10,0

2018-жыл январь-декабрьға тийкарғы капиталға киритилген инвестициялардың технологиялық қурамы

	<i>жәми</i>	<i>мәмлекетлик</i>	<i>мәмлекет- лик емес</i>
Жәми, млрд. сұм	6046,4	758,9	5287,5
<i>соннан: улыўма көлемге салыстырғанда пайызда</i>			
қурылыс-монтаж жұмыслары	3105,4	584,7	2520,7
машина, үскенелер, транспорт қураллары ислеп шығарыў хәм хожалық буйымлары	2082,8	117,1	1965,6
Басқа қәрежетлер	858,2	57,1	801,2

Тийкарғы капиталға киритилген инвестициялардың технологиялық қурамының дүзилиси 2017-жылдың январь-декабрь айларына салыстырғанда қурылыс-монтаж жұмысларының үлеси 2,0 пайызлы пунктке кемейген, машина, үскенелер, транспорт қураллары, ислеп шығарыў хәм хожалық буйымлары бақасының үлеси 5,5 пайызлы пунктке асқан хәм басқа қәрежетлердің үлеси 3,5 пайызлы пунктке кемейген.

2018-жыл январь-декабрь айларында орайластырылған қаржыландырыў дереклерине 2709,8 млрд. сұм инвестиция қаржылары киритилип, бул көрсеткиш жәми инвестициялардың 44,8 пайызын қурайды, бул өткен жылдың январь-декабрь айларына салыстырғанда дерлик 4,0 есе көп. Есабат дәўиринде орайластырылмаған қаржы дереклери есабынан 3336,6 млрд. сұм инвестициялар өзлестирилди хәм өткен жылдың усы дәўирине салыстырғанда 9,4 пайызға өсти.

Кәрханалар хәм шөлкемлердің өз қаржылары есабынан 1726,9 млрд. сўм тийкарғы капиталға инвестициялар киритилди яки жәми инвестициялардың 28,6 пайызы өзлестирилди. Халықтың қаржылары есабынан 560,4 млрд. сўм инвестициялар өзлестирилип, жәми инвестициялар көлеминиң 9,3 пайызын пайда етти.

Есабат дәўиринде Өзбекстан Республикасы Хўкимети кепиллиги менен 1067,8 млрд. сўмлық шет ел кредитлери ажыратыды, бул 2017-жылға салыстырғанда 24,2 есе көп яки жәми инвестициялардың 17,7 пайызын курайды.

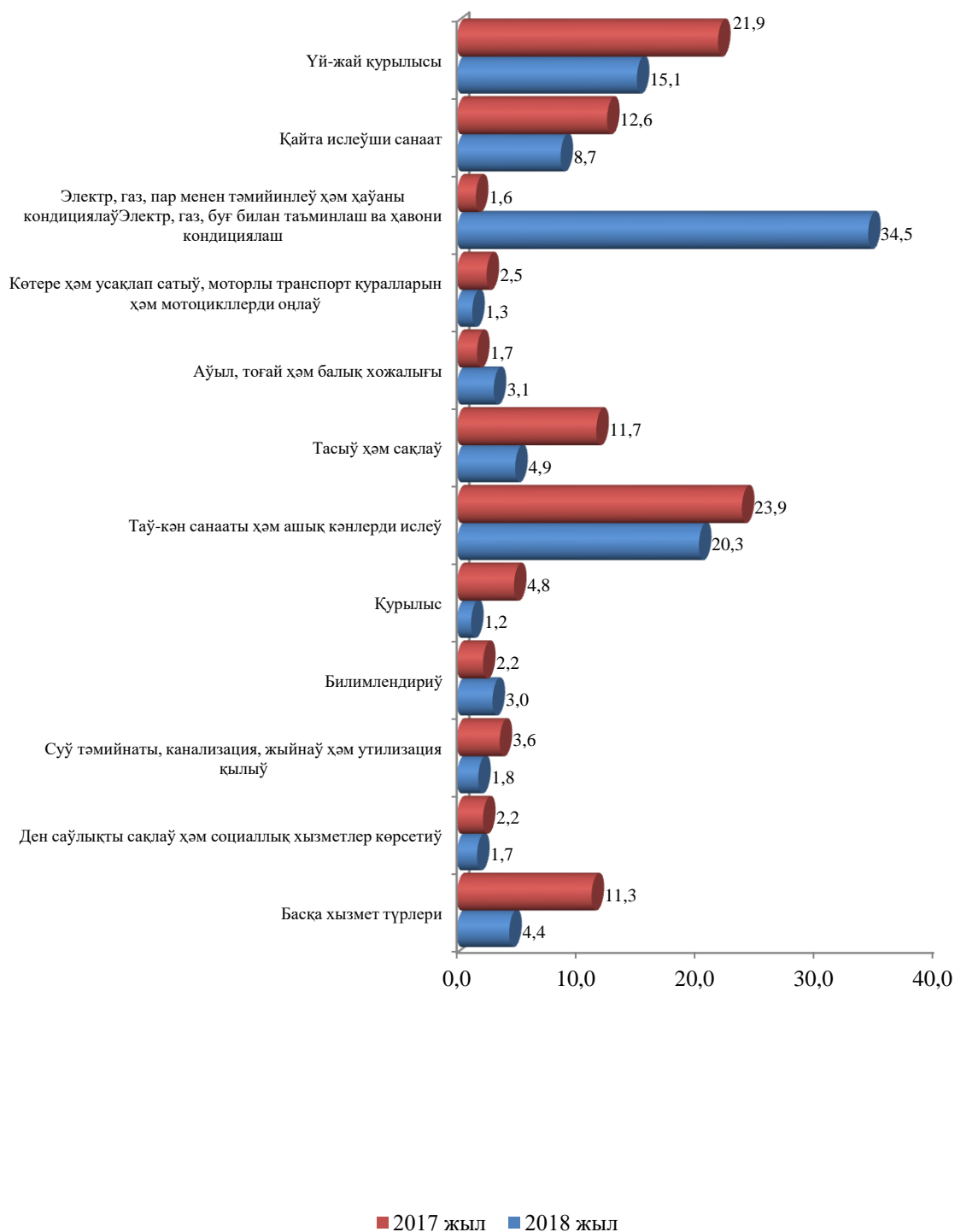
Соның менен бирге, банк кредитлери хәм басқа қарыз қаржылары есабынан 605,0 млрд. сўм қаржылар киритилди (тийкарғы капиталға киритилген инвестициялардың улыўма көлеминиң 10,0%), бул өткен жылға салыстырғанда 23,3 пайызлы пунктке өсти, туўрыдан-туўры хәм басқа шет ел инвестициялары хәм кредитлер есабынан 444,3 млрд. сўм (7,3%, өткен жылдың усы дәўирине салыстырғанда 22,8% ға өсти), Тиклениў хәм тараққиёт фонды есабынан 972,1 млрд. сўм (16,1 %, өткен жылға салыстырғанда 11,6 есеге өсти), Мәмлекетлик мақсетли қоры есабынан 477,8 млрд. сўм (7,9 %, өткен жылға салыстырғанда 2,3 есеге өсти) хәм Дене тәрбия хәм спортты раўажландырыў қоры есабынан 21,9 млрд. сўм яки тийкарғы капиталға киритилген жәми инвестициялардың 0,3 пайызы (өткен жылға салыстырғанда 83,6 пайызға өсти) муғдарында инвестициялар киритилди.

Экономикалық хызмет түрлери бойынша тийкарғы капиталға киритилген инвестиция хәм кредитлер

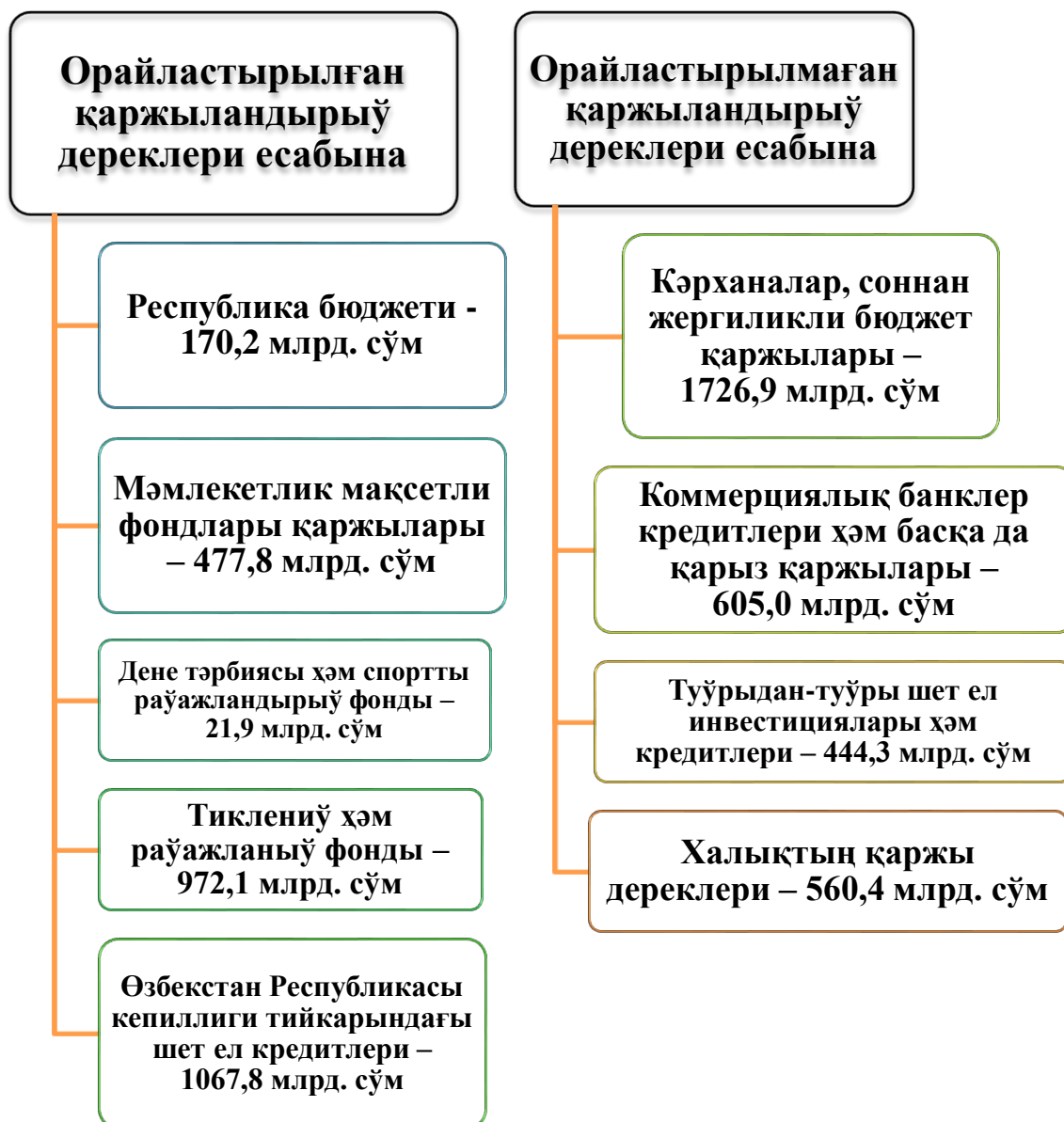
Есабат дәўиринде тийкарғы капиталға киритилген инвестициялардың тийкарғы бөлеги, яғный 2084,4 млрд. сўм электр, газ, пуў менен тәмийинлеў хәм ҳаўаны кондициялаў хызмет түрине, 1225,6 млрд. сўм таў-кән санааты хәм ашық кәнлерди ислеўге хәмде 912,0 млрд. сўм үй-жай қурылысына туўры келди.

2018-жыл январь-декабрь айларында тийкарғы капиталға киритилген инвестициялардың 34,5 пайызы (өткен жылдың усы дәўирине 1,6%) электр, газ, пуў менен тәмийинлеў хәм ҳаўаны кондициялаў хызмет түрине, 20,3 пайызы (23,9%) таў-кән санааты хәм ашық кәнлерди ислеў хызмет түрине, 15,1 пайыз (21,9%) үй-жай қурылысына, 4,9 пайызы (11,7%) тасыў хәм сақлаўға, 3,1 пайызы (1,7%) аўыл, тоғай хәм балық хожалығына, 1,8 пайыз (3,6%) суў тәмийнаты, канализация, жыйнаў хәм утилизация қылыўға, 1,3 пайыз (2,5 %) көтере хәм усақлап сатыў саўдасы, моторлы транспорт қураллары хәм мотоциклларды оңлаўға хәм 1,2 пайызға (4,8%) қурылыс экономикалық хызмет түрине туўры келди.

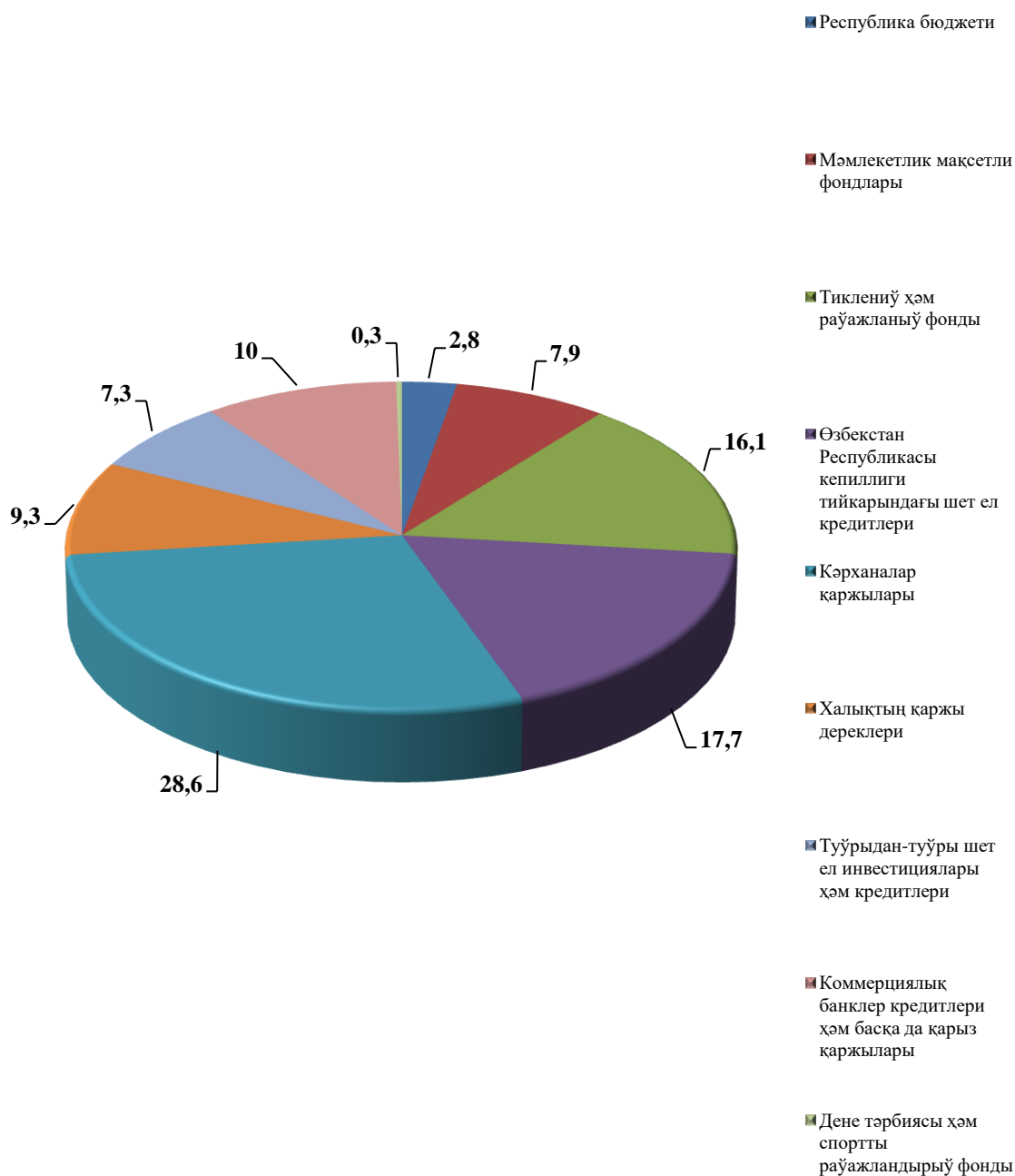
**Экономикалық қызмет түрлері бойынша тийкарғы капиталға киритилген
инвестиция хэм кредитлер**
(улыўма көлемге салыстырғанда пайыз есабында)

2018-жыл январь-декабрь айларында тийкаргы капиталга киритилген инвестициялардын қаржыландырыў дереклери бойынша қурамы

**Қаржыландырыу дереклери бойынша тийкарғы капиталға
киритилген инвестициялар, жәmine салыстырғанда пайыз есабынан**

2018-жыл январь-декабрь айларында қаржыландырыў дереклер бойынша тийкары капиталға киритилген инвестициялар

	<i>Киритилген инвестициялар, млрд. сўм</i>	<i>Өткен жылға салыстырғанд а өсим пәти, %</i>	<i>Улыўма көлемдеги үлеси, %</i>
Барлық қаржыландырыў дереклери есабынан	6046,4	162,2	100,0
Республика бюджети	170,2	56,9	2,8
Мәмлекетлик мақсетли қоры	477,8	2,3 м.	7,9
Дене тәрбия хәм спортты раўажландырыў қоры	21,9	183,6	0,3
Тиклениў хәм тараққийет қоры	972,1	11,6 м.	16,1
Өзбекстан Республикасы тәрәпинен кепилленген шет ел кредитлери	1067,8	24,2 м.	17,7
Кәрханалар қаржылары	1726,9	102,5	28,6
Коммерциялық банклери кредитлери хәм басқа қарыз қаржылары	594,6	123,3	10,0
Туўрыдан-туўры шет ел инвестиция хәм кредитлери	444,3	122,8	7,3
Халықтың қаржылары	560,4	109,4	9,3

Қаржыландырыў дереклери бойынша тийкары капиталға киритилген инвестициялардың ең жоқары өсим пәтлери Өзбекстан Республикасы кепиллиги менен шет ел кредитлер бойынша 24,2 есеге, сондай-ақ Тиклениў хәм тараққийет қоры бойынша 11,6 есеге өсти. Бул Тақиятас ыссылық электр станциясында ири инвестицион жойбар – хәр бири 230-280 МВт қуўатлылыққа ийе болған еки газ-пуў үскенелериниң қурылысы менен байланыслы. Фонд тәрәпинен Дене тәрбия хәм спортты раўажландырыўға қаратылған инвестициялардың өсим пәти 83,6 пайызға өсти, бул Әмиўдәрья, Қараөзек хәм Шымбай районларындағы балалар хәм жас өспиримлер спорт мектеплеринде 3 жаңа жабық жүзиў бассейни қурыў хәм иске түсириў менен байланыслы.

**Январь-декабрь айларында тийкарғы капиталға киритилген инвестициялар,
млрд. сўм**

	2017-жыл	2018-жыл	2017-жылга салыстырғанда, пайыз есабында
Қарақалпақстан Республикасы	2632,5	6046,4	162,2
Нөкис қ.	1063,3	1147,5	84,3
<i>районлар:</i>			
Әмиўдәрья	90,3	155,4	125,3
Беруний	78,7	165,7	151,9
Қанлықөл	22,5	88,9	184,9
Қараөзек	54,1	104,9	117,0
Кегейли	39,3	753,0	190,4
Қоңырат	524,5	56,7	100,9
Мойнақ	368,9	627,6	119,1
Нөкис	32,1	114,3	2,6 м.
Тақыятас	30,8	2132,5	48,4 м.
Тахтакөпир	14,3	32,2	158,9
Төрткүл	66,4	202,8	2,2 м.
Хожели	48,3	110,1	165,1
Шымбай	31,8	95,9	2,2 м.
Шоманай	30,7	56,3	131,6
Елликқала	123,8	202,6	115,5

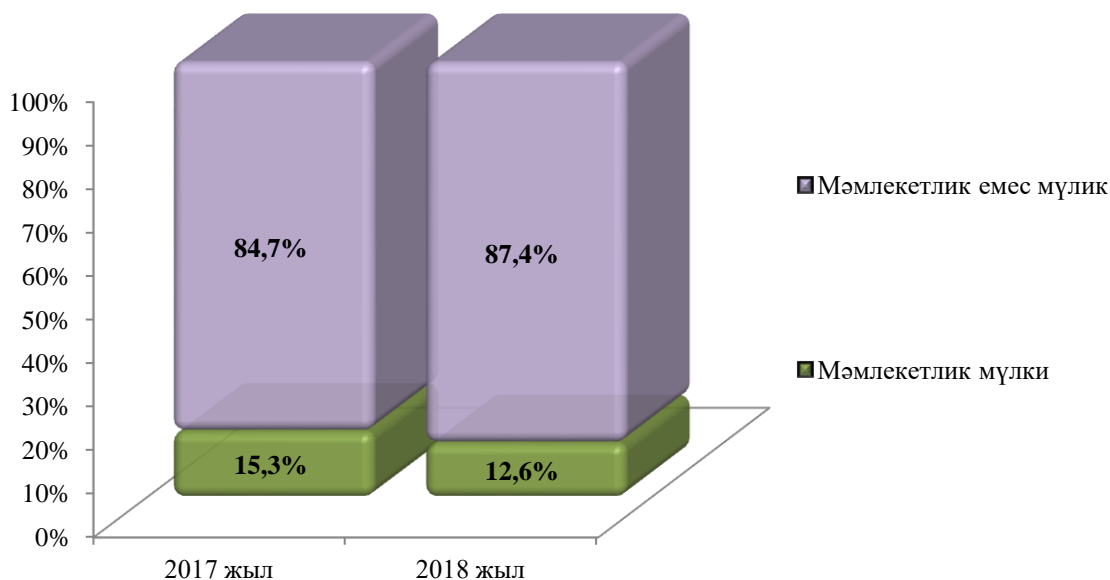
**2018-жыл январь-декабрь айларында қаржыландырыу дереклери бойынша
тийкаргы капиталға киритилген инвестициялар, млрд. сұм**

	Тийкаргы капиталға киритилген инвестициялар жәми, млрд. сұм	соннан қаржыландырыу дереклери бойынша:			
		республика бюджеті	кәрханалар қаржылары	халықтың қаржылары	шет ел инвестициялар және кредитлер
Қарақалпақстан Республикасы	6046,4	170,2	1726,9	560,4	1512,1
Нөкис қ.	1147,5	59,5	470,1	176,8	63,3
<i>районлар:</i>					
Әмиўдәрья	155,4	8,4	13,9	54,1	-
Беруний	165,7	2,3	25,6	46,4	-
Қанлықөл	88,9	4,0	33,5	14,0	-
Қараөзек	104,9	1,7	16,9	17,3	51,8
Кегейли	753,0	4,8	348,6	35,9	317,2
Қоңырат	56,7	4,1	12,1	21,6	0,3
Мойнақ	627,6	0,3	598,1	9,7	-
Нөкис	114,3	5,6	12,3	45,9	2,5
Тақыятас	2132,5	0,3	63,3	16,7	1058,9
Тахтакөпир	32,2	3,7	8,3	3,2	1,9
Төрткүл	202,8	59,5	35,6	32,1	-
Хожели	110,1	4,4	19,1	31,6	-
Шымбай	95,9	2,7	30,3	20,8	5,0
Шоманай	56,3	3,4	10,9	13,0	0,2
Елликқала	202,6	5,6	28,1	21,3	11,1

дауамы

	Тийкаргы капиталға киритилген инвестициялар жәми, млрд. сўм	соннан қаржыландырыу дереклери бойынша:			
		Мәмлекетлик мақсетли қоры	балалар спортын раўажландырыу қоры	қайта қурыу хәм раўажландырыу қоры	коммерциялық банклери кредитлери хәм басқа қарыз қаржылары
Қарақалпақстан Республикасы	6046,4	477,8	21,9	972,1	605,0
Нөкис қ.	1147,5	197,3	3,7	-	176,7
<i>районлар:</i>					
Әмиўдәрья	155,4	37,7	5,1	-	36,2
Беруний	165,7	25,4	-	-	66,0
Қанлықөл	88,9	10,3	5,0	-	22,1
Қараөзек	104,9	11,9	-	-	5,3
Кегейли	753,0	24,9	-	6,3	15,3
Қоңырат	56,7	13,2	-	-	5,4
Мойнақ	627,6	12,8	-	-	6,7
Нөкис	114,3	20,4	-	-	27,6
Тақыятас	2132,5	21,2	-	965,9	6,2
Тахтакөпир	32,2	5,5	-	-	9,6
Төрткүл	202,8	25,4	-	-	50,2
Хожели	110,1	26,9	-	-	28,1
Шымбай	95,9	14,1	5,1	-	17,9
Шоманай	56,3	11,4	-	-	17,4
Елликқала	202,6	19,2	-	3,1	114,2

Январь-декабрь айларында муликшилик түрлери бойынша тийкарғы капиталға киритилген инвестициялар, жәмине салыстырғанда пайыз есабынан

Социаллық тараў объектлерин қурыў

2018-жыл январь-декабрьде улыўма майданы 812,6 мың кв.м. болған 5775 үй жай салынған (2017-жылдың январь-декабрына салыстырғанда 117,2 пайыз), соннан аўыллық жерлерде 355,8 мың кв.м., 2843 турақ-жай пайдаланыўға тапсырылды. Ислеп шығарыў болмаған тараўына киритилген инвестициялар көлеминен 912,0 млрд. сўмы ямаса 59,8 пайызы турақ-жай қурылысында өзлестирилди.

Улыўма билим бериў мектеплери қурылысында 128,9 млрд. сўм этирапында инвестициялар өзлестирилди, бул ислеп шығарыў болмаған тараўына жөнелтирилген инвестициялардың 8,5 пайызын қурады.

Ден саўлықты сақлаў объектлери қурылысында 68,7 млрд. сўм муғдарында инвестициялар өзлестирилип, бул ислеп шығарыў болмаған тараўына жөнелтирилген инвестициялардың 4,5 пайызын қурады.

Коммунал қурылыс тараўында 362,2 км. узынлықтағы ишимлик суўы (бул 2017-жыл январь-декабрьға салыстырғанда 4,9 пайызға асқан), 3,0 км. узынлықтағы газ тармақлары иске түсирилди.

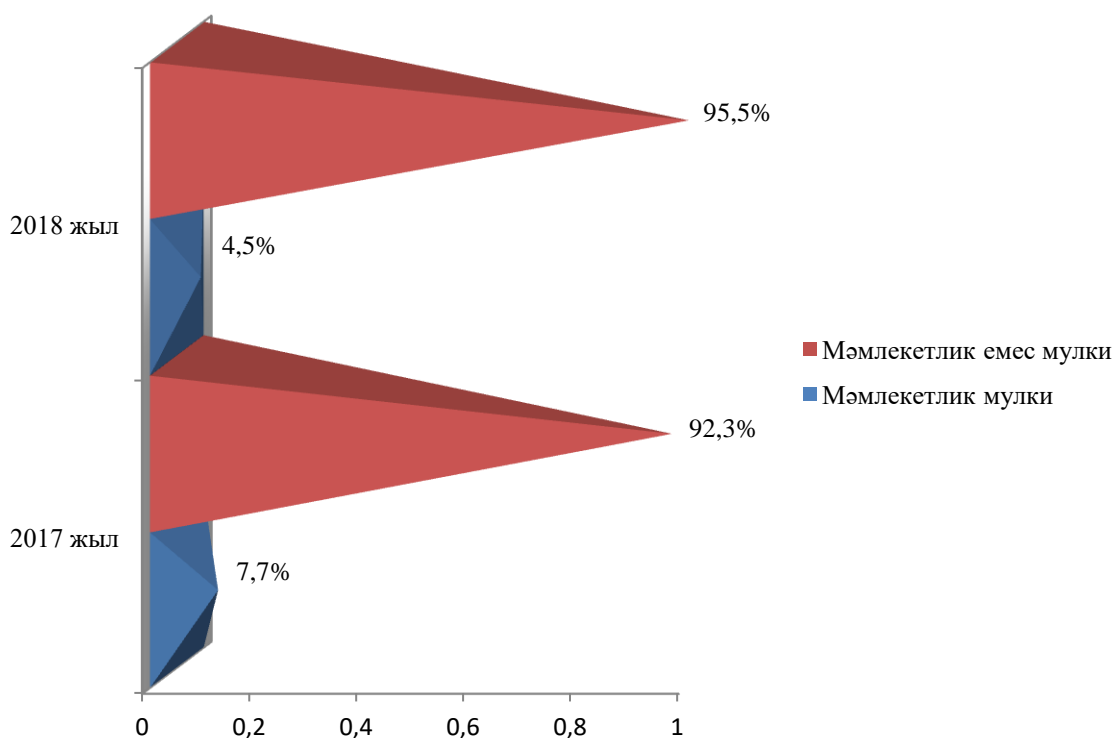
Ишимлик суўы тармақлары қурылысына 109,1 млрд. сўм, соннан халықтың өз қаржылары есабынан 43,4 млн. сўм, мәмлекетлик бюджети қаржылары есабынан 109,1 млрд. сўм муғдарында инвестициялар өзлестирилди.

Құрылыс жұмыстары. 2018-жыл январь-декабрьда 1831,5 млрд. сұм муғдарында құрылыс жұмыстары орынланып, өткен жылдың уы дәуирине салыстырғанда өсим пәти 105,4 пайызды қурады.

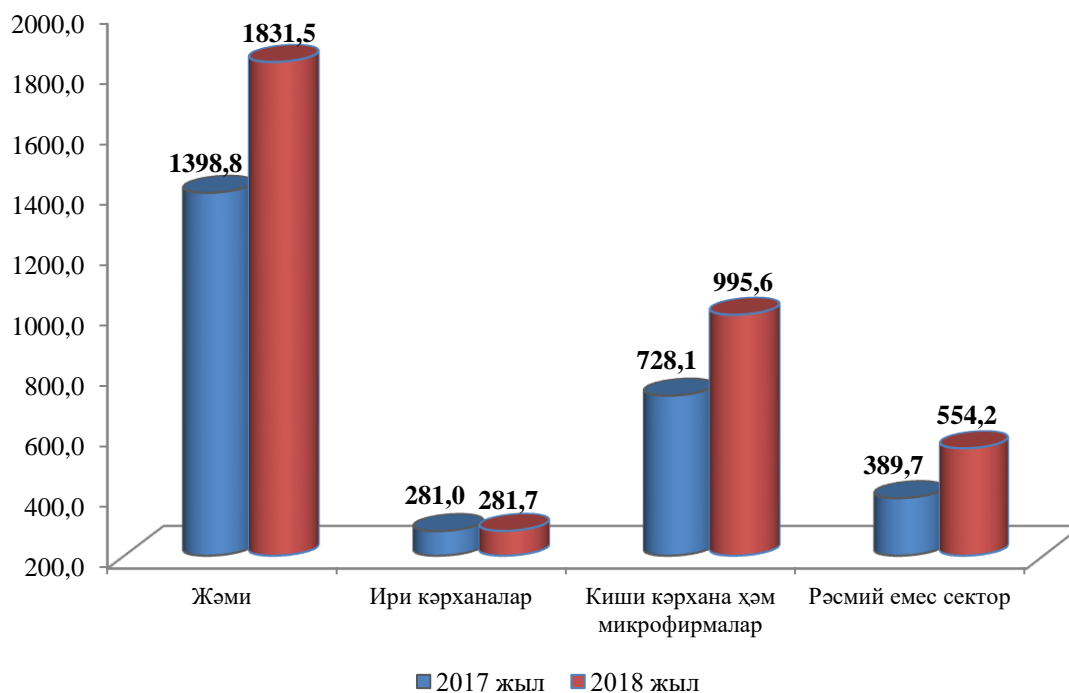
Құрылыс жұмыстары улыўма көлеминиң 67,5 пайызы имаратларды қурыў бойынша құрылыс жұмыстары, 11,9 пайызы пуқаралық құрылысы объектлерин қурыў бойынша құрылыс жұмыстары ҳәм 20,6 пайызы қәнийгелестирилген құрылыс жұмыстарына туўры келди. Соннан улыўма көлемнен 73,5 пайызы жаңа құрылыс, реконструкция ҳәм кеңейтириў ҳәмде техникалық тәрәптен қайта инвентарлаўға туўры келеди.

Мәмлекетлик емес мүликшилик формасындағы кәрханалар тәрәпинен 1749,5 млрд. сұмлық құрылыс жұмыстары әмелге асырылып, жәми құрылыс жұмыстары көлеминдеги үлеси 95,5 пайызды (2017-жыл январь-декабрьға салыстырғанда өсим пәти 109,5 пайыз) қурады.

Январь-декабрь жағдайына мүликшилик түрлери бойынша құрылыс шөлкемлердиң өз күшлери менен орынлаған құрылыс жұмыстары бөлиниўи
(улыўма көлемге салыстырғанда пайыз есабында)

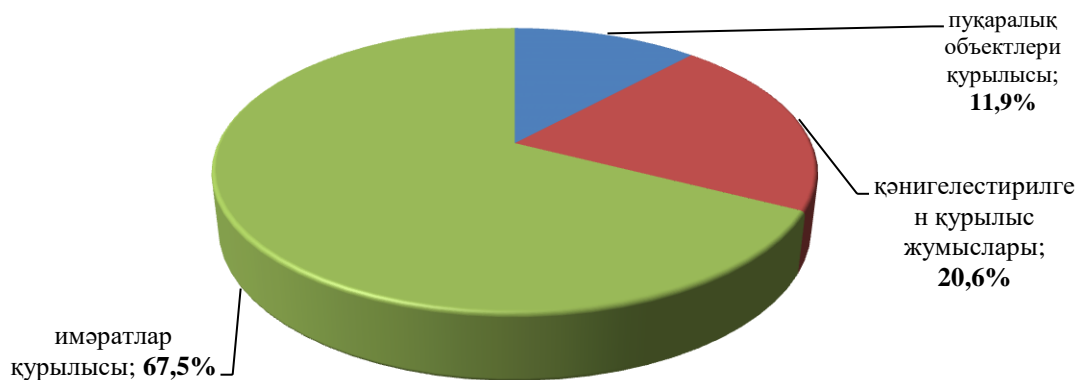

**Январь-декабрь айларында кәрханалар түрлери бойынша
қурылыс жұмыстары көлеми, млрд.сұм**

Жәми қурылыс-пудрат жұмыстары қурамындағы “Бино хәм иншоотлар қурылысы” хызмет түрі бойынша 1236,9 млрд. сұмлық жұмыстар орынланды хәм өткен жылдың усы дәуирине салыстырғанда 23,2 пайызлы пунктке өсти. Сондай-ақ, “Пуқаралық объектлери қурылысы” хызмет түрі бойынша 217,7 млрд. сұмлық қурылыс ислери орынланып, өткен жылдың усы дәуирине салыстырғанда 9,8 пайызлы пунктке кемейди. “Қәнийгелестирілген қурылыс ислери” хызмет түрі бойынша 376,9 млрд. сұмлық қурылыс жұмыстары орынланып, өткен жылға салыстырылған 5,2 пайызлы пунктке өсти.

**Экономикалық хызмет түрлери бойынша қурылыс
жұмыстары көлеми, жәмине салыстырған жә пайыз есабында**

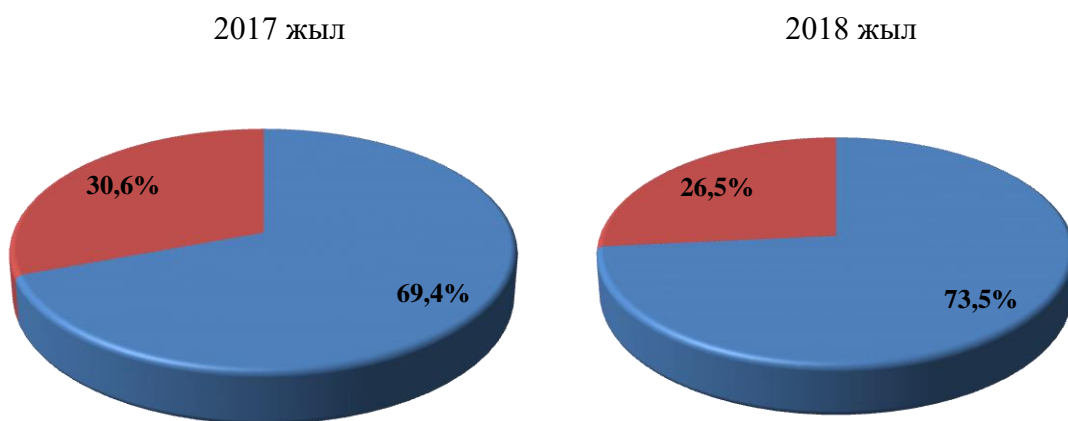
Жәми қурылыс жұмыстары көлемінде жаңа қурылыс, реконструкция қылыў, кеңейттириў хәм техник тәрәпинен қайта қуралландырыў жұмыстары көлеми

1346,1 млрд. сўмды пайда етти. Капитал, қайта оңлаў хәм басқа пудрат жұмыстары көлеми 485,4 млрд. сўмды қурайды.

2017-жыл январь-декабрь айларына салыстырғанда жаңа қурылыс, реконструкция, кеңейттириў хәм техник қайта қуралландырыў жұмыстары 12,5 пайызлы пунктке өсти. қайта оңлаў хәм басқа пудрат жұмыстары көлеми 28,2 пайызлы пунктке кемеиди.

Қурылыс жұмыстарының түрлери бойынша анализ есабат дәўиринде жаңа қурылыс, реконструкция қылыў, кеңейттириў хәм техник тәрәпинен қайта қуралландырыў 4,1 пайызға өскенин хәм соның менен биргеликте капитал, қайта оңлаў хәм басқа пудрат жұмыстары 4,1 пайызға кемеигенин көрсетпекте.

Январь-декабрь айларында қурылыс жұмыстары, түрлери бойынша, жәмине салыстырғанда пайыз есабында

- Капитал, қайта оңлаў хәм басқа пудрат жұмыстары
- жаңа қурылыс, реконструкция қылыў, кеңейттириў хәм техникалық тәрәпинен қайта қуралландырыў

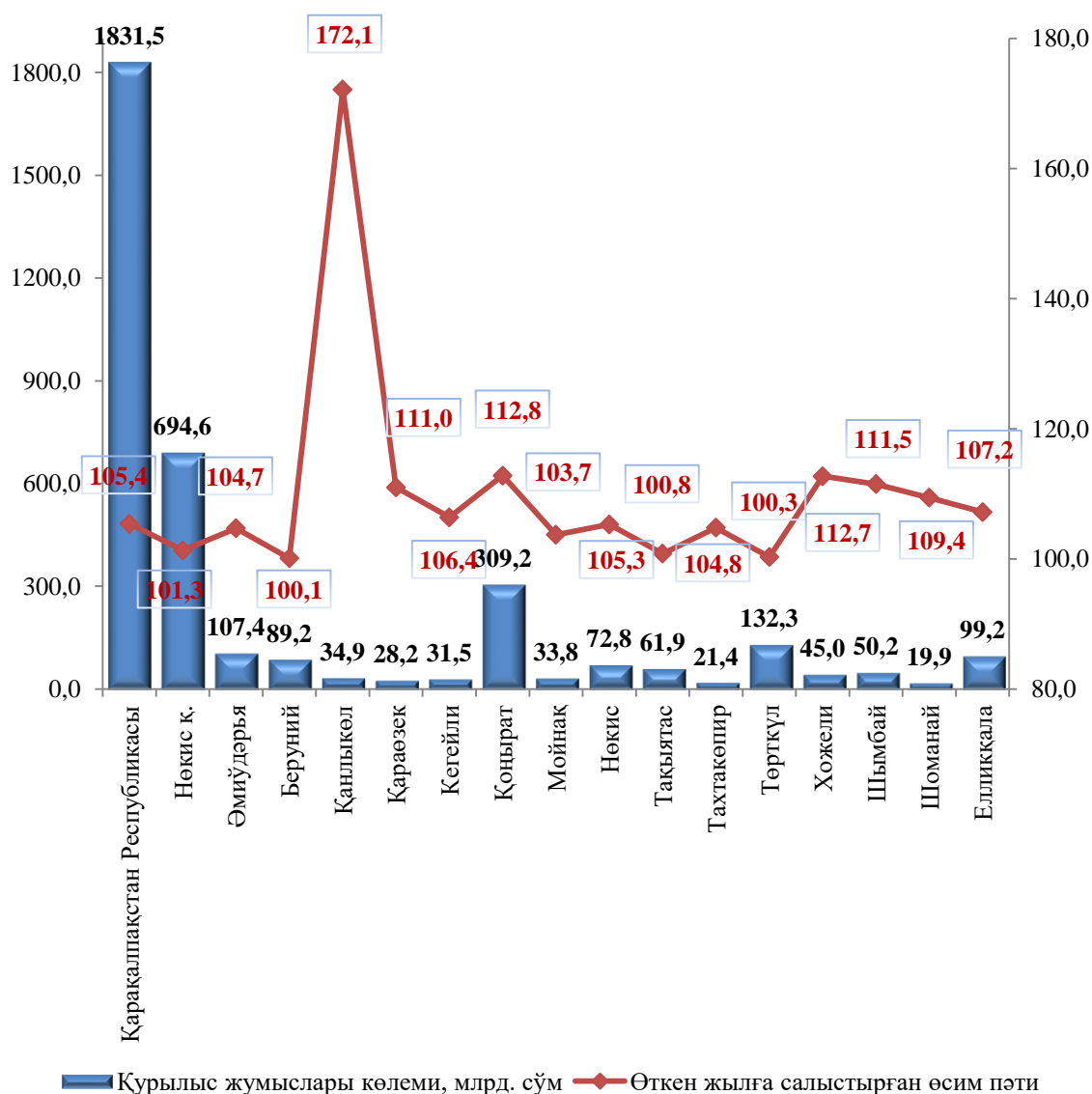
**Январь-декабрь айларында қала хәм районлар бойынша
қурылыс жұмыслары көлеми, млрд. сұм**

	2017-жыл	2018-жыл	2017-жылға салыстырғанда, % есабында
Қарақалпақстан Республикасы	1398,8	1831,5	105,4
Нөкис қ.	552,4	694,6	101,3
<i>районлар:</i>			
Әмиўдәрья	82,2	107,4	104,7
Беруний	71,5	89,2	100,1
Қанлыкөл	16,2	34,9	172,1
Қараөзек	20,3	28,2	111,0
Кегейли	23,7	31,5	106,4
Қоңырат	221,5	309,2	112,8
Мойнақ	26,2	33,8	103,7
Нөкис	55,3	72,8	105,3
Тақыятас	49,4	61,8	100,8
Тахтакөпир	16,5	21,4	104,8
Төрткүл	106,3	132,3	100,3
Хожели	31,8	45,1	112,7
Шымбай	36,2	50,2	111,5
Шоманай	14,6	19,9	109,4
Елликқала	74,7	99,2	107,2

2018-жыл январь-декабрь айларында республика бойынша қурылыс жұмыслары көлемінде Нөкис қаласы (республика бойынша жәми қурылыс жұмыслары көлеміндеги үлесі 37,9%), Қоңырат (16,9%), Төрткүл (7,2%) хәм Әмиўдәрья (5,9%) районлары жоқары үлеслерине ийе.

Сондай-ақ, республика көлемінде қурылыс жұмыслары көлемінде ең пәс үлеслери Шоманай (республика бойынша жәми қурылыс жұмыслары көлеміндеги үлесі 1,1%), Тахтакөпир (1,2%), Қараөзек (1,5%), Кегейли (1,7%) хәм Мойнақ (1,8%) районларына туўры келеди.

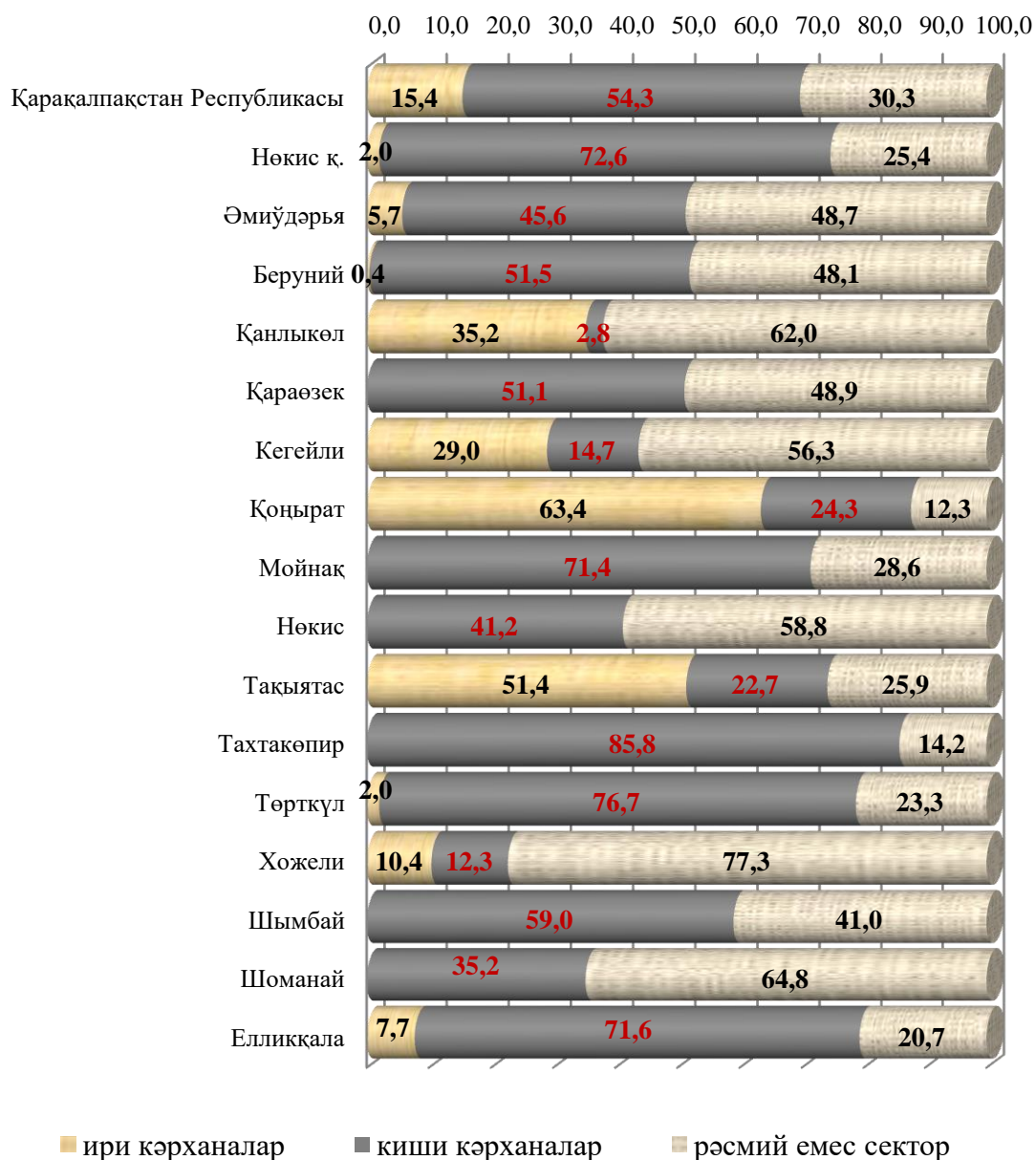
2018 йил январь-декабрь айларында қурылыс жұмыслары көлеми хәм өсім пәтлери

Есабат әуиринде орынланған қурылыс жұмысларының жоқары өсім пәти Қанлықөл (өткен жылға салыстырғанда өсім пәти 172,1%), Қоңырат (112,8%), Хожели (112,7 %) хәм Шымбай (111,5 %) районларында көрсетилди.

Соның менен бирге, есабат дәуиринде, орынланған қурылыс жұмысларының ең пәс дәрежеси Беруний (өткен жылға салыстырғанда 100,1%), Төрткүл (100,3%), Тақыятас (100,8%) районлары хәм Нөкіс қаласы (101,3%)да көрсетилди.

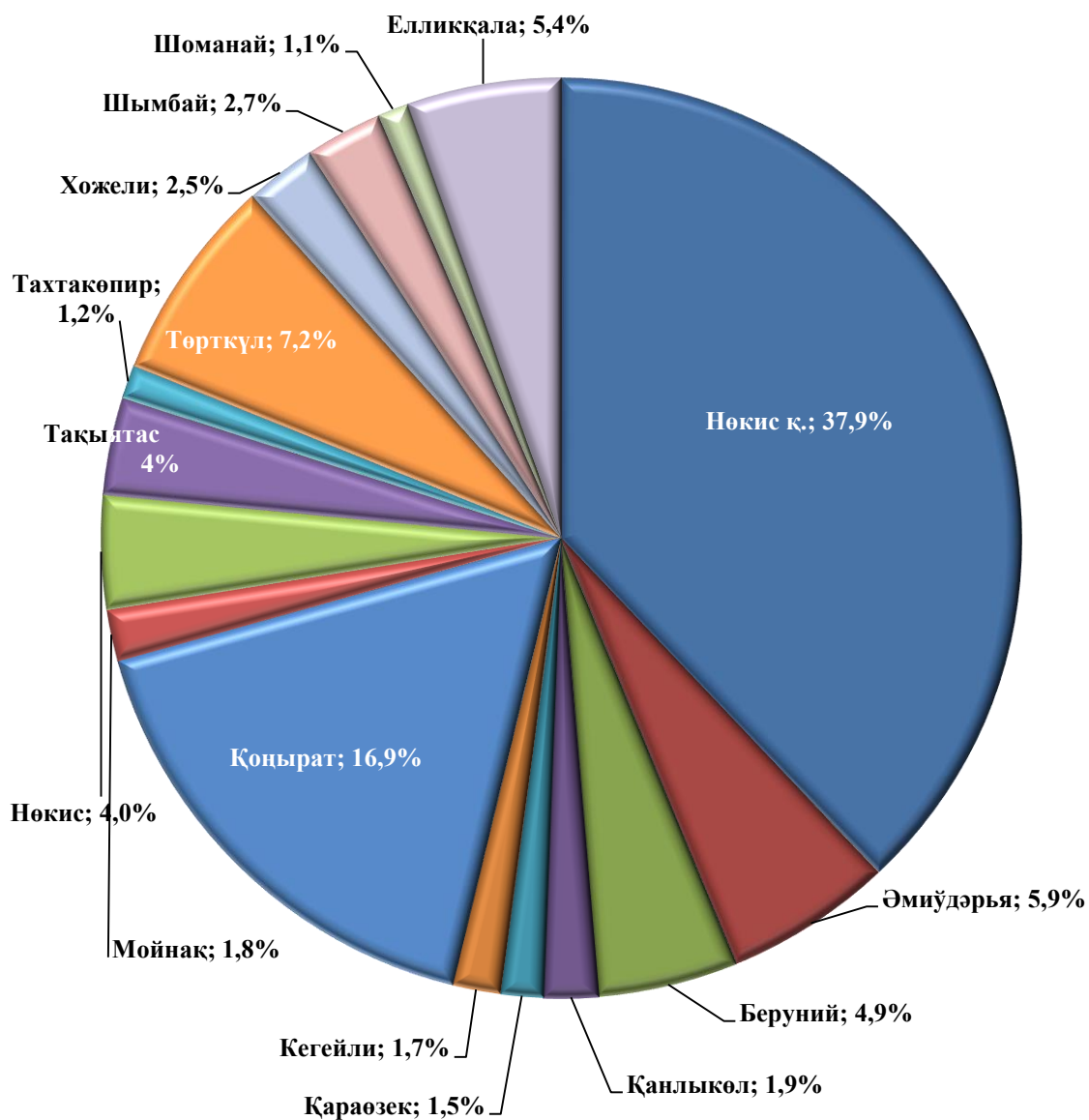
**2018-жыл январь-декабрь айларында кэрханалар түрлери бойынша
қурылыс жұмыстары көлемі,
жәміне салыстырғанда пайыз есабында**

Ири кэрханалар тәрәпинен орынланған қурылыс жұмыстарының жоқары көрсеткішлери Қоңырат (жәми қурылыс жұмыстары көлеміндегі үлеси 63,4%), Тақыятас (51,4%) хәм Қанлықөл (35,2%) районларына туўры келеди.

Есабат дәуиринде Қараөзек, Мойнақ, Нөкіс, Шымбай хәм Шоманай районларында қурылыс хызмети менен шуғулланыўшы ири кэрхана хәм шөлкемлер жоқ.

**Қала хәм районлар кесиминде қурылыс жұмыслары үлесі,
жәмине салыстырғанда пайыз есабында**

Есабат дәуиринде қурылыс жұмысларын орынлаў көлеминде ең жоқары үлесі Нөкис қаласы (республика бойынша жәми қурылыс жұмыслары көлеминиң 37,9%), Қоңырат (16,9%), Төрткүл (7,2%) хәм Әмиўдәрья (5,9%) районларына туўры келеди.

V. КӘРХАНА ХӘМ ШӨЛКЕМЛЕРДИҢ ФИНАНСЛЫҚ НӘТИЙЖЕЛЕРИ¹⁾

Пайда. Есабат мағлыұматларына көре, 2018-жылдың январь-ноябрь айларында экономика тармақларында қәрхана хәм мәкемелер тәрәпинен 4276,5 млрд. сўм. Муғдарында жуўмақлаўшы финанслық нәтийже алынды. 2017-жылдың усы дәўирине салыстырғанда, пайда көлеми 3110,6 млрд. сўм яки 3,6 есеге көбейген.

2018-жылдың январь-ноябрь айларында экономика хәрәкети түрлери бойынша жуўмақлаўшы финанслық нәтийжелери

	<i>Пайда, зыян (-), млрд. сўм 2017-жылдың январь-ноябрьға салыстырғанда % да</i>	<i>Пайда, зыян (-), млрд. сўм 2017-жылдың январь-ноябрьға салыстырғанда % да</i>
Жәми	4276,5	3,6 м.
Таў-кән санааты хәм ашық кәнлерди ислеў	4,0	10,0 м.
Ислеп шығаратуғын санаат	4239,6	3,7 м.
Электр, газ, пуў менен тәмийинлеў хәм ҳаўаны кондициялаў	1,2	-
Қурылыс	1,7	30,3
Саўда	25,2	115,1
Тасыў хәм сақлаў	1,7	45,9
Мәлимлеме хәм байланыс	0,01	100,0
Көшпес мүлк пенен операциялар	3,1	35,6

2018-жылдың январь-ноябрь айларында өткен жылдың усы дәўирне салыстырғанда, пайданың тийкаргы өсими “Ўзбекнефтегаз” АЖ (3104,2 млрд. сўм), “Ўзавтосаноат” АЖ 0,6 млрд. сўм), “Ўзшаробсаноат” АЖ (7,4 млрд. сўм), “ға туўры келеди. Пайданың пасейиўи “Ўзбекистон темир йўллари АЖ – 0,4 млрд. сўмға, “Ўзбекизоқовқатзахира” бирлеспеси – 12,0 млрд. сўмға, Автомобиль жоллары мәмлекетлик комитети – 1,8 млрд. сўмға, “Ўзпахтасаноат” -4,8 млрд. сўмға “Ўздонмаҳсулот” АЖ – 0,1 млрд. сўмға пайданың пасейиўи анықланды.

¹⁾ Бюджет хәм басқа коммерциялық емес шөлкемлер, өним ислеп шығарыўшы аўыл хожалығы қәрханалары, фермер хәм дийқан хожалықлары, қамсызландырыў шөлкемлери, банклер, киши қәрханалар хәм микрофирмаларсыз.

2018-жыл январь-ноябрь айлары жуўмақлары бойынша ири коммерциялық кәрханалардың пайдасы 4276,5 млрд. сўмды қурап, өткен жылдың усы дәўирине салыстырғанда 4,3 есеге асқан.

Аймақлар кесиминде пайданың тийкарғы бөлеги Нөкис қаласы – 4236,3 млрд. сўм (жәми пайданың 99,1%), Хожели – 16,8 млрд. сўм (0,4%), Төрткүл – 4,9 млрд. сўм (0,1 %) районларына туўры келеди.

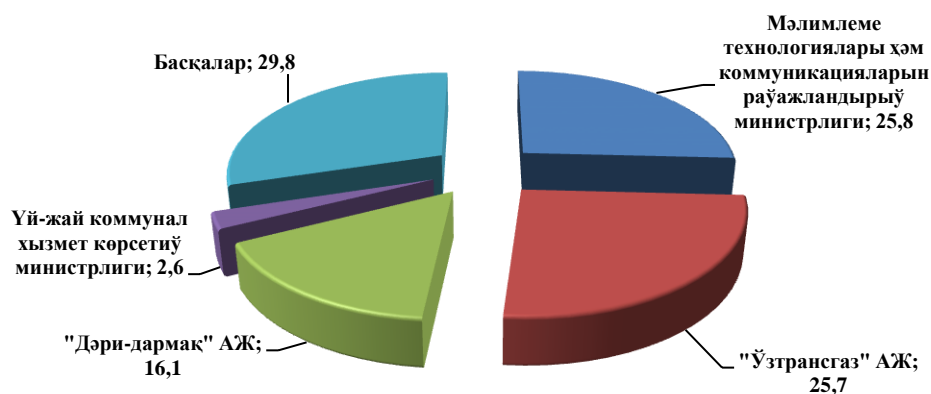
Сондай-ақ, Қараўзьяк, Нөкис, Тахтакөпир хәм Шоманай районларында ири коммерциялық кәрханалары жоқ болғанлығы себепли, усы районлар бойынша пайда (зыян) муғдары келтирилмеген.

2018-жылдың январь-ноябрь айларында қала хәм районлар кесиминде жуўмақлаўшы финанслық нәтийжелери

	<i>Пайда, зыян (-), млрд. сўм</i>	<i>2017-жылдың январь-ноябрьға салыстырған % да</i>
Қарақалпақстан Республикасы	4276,5	4,3 м.
Нөкис қ.	4236,3	4,3 м.
<i>районлар:</i>		
Әмиўдәрья	2,9	110,1
Беруний	2,1	210,4
Қанлыкөл	1,5	-
Кегейли	0,8	41,7
Қоңырат	4,0	58,2
Мойнақ	4,0	10,5 м.
Тақыятас	1,6	134,9
Төрткүл	4,9	91,6
Хожели	16,8	193,2
Шымбай	0,4	208,3
Елликқалға	1,2	-

Зыянлар. 2018-жылдың январь-ноябрь айларында 7 мәкеме хәм кәрханалар 5,9 млрд. сўм зыянға жол қойылған. Зыянлардың тийкарғы бөлеги Өзбекстан Республикасы Мәлимлеме технологиялари хәм коммуникацияларын раўажландырыў министрлиги - 1,5 млрд. сўм (республика бойынша жәми келтирилген зыяның 25,4 %), Ўзтрансгаз АЖ -1,5 млрд. сўм (25,4 %) ға туўры келмекте. Дәри-дармақ

2018-жыл январь-ноябрьда зыян көргөн мәкеме хәм кәрхоналардың финанслық нәтийжелери (жәмине салыстырғанда % да)

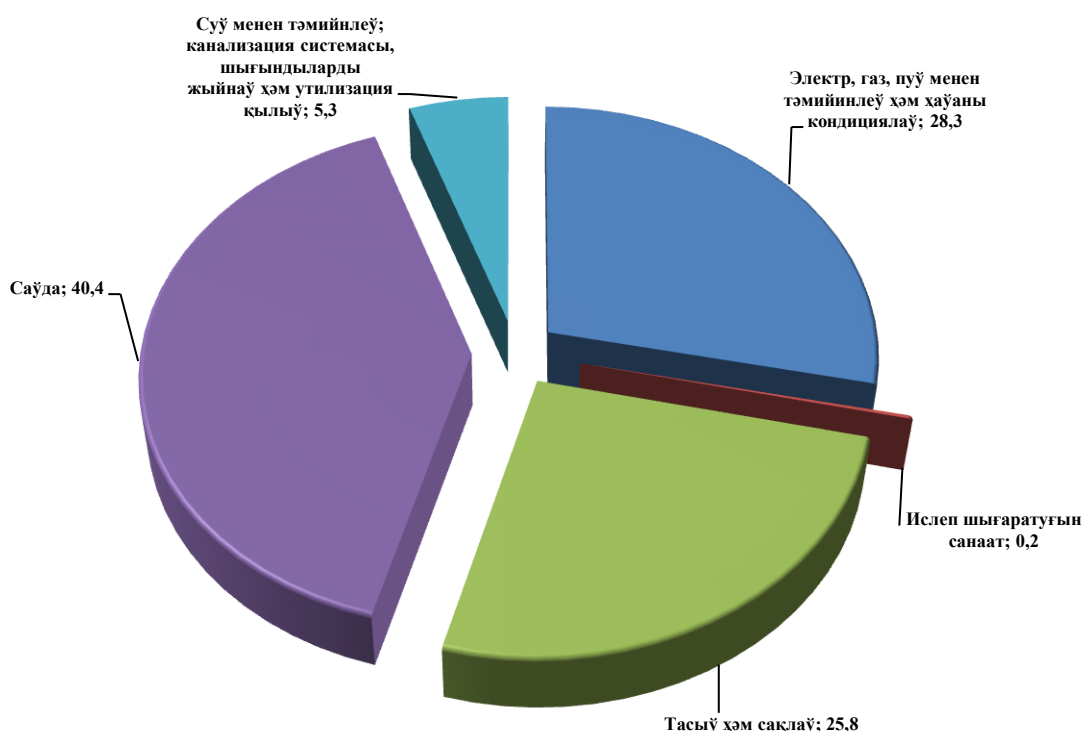

2018-жыл январь-ноябрь айларында 7 кәрхана өз ҳарекетлерин зыян менен жуўмақланған болып, көрилген зыянның улыўма муғдары 5947,2 млн. сўмды курайды. Экономикалық хызмет түрлери бойынша ең көп зыян муғдары саўдада 2403,6 млн. сўм (зыян көргөн кәрханалар саны 2, республика бойынша жәми зыян муғдарының 40,4 пайызы), электр, газ, пуў менен тәмийинлеў хәм ҳаўаны кондициялаў 1682,0 млн. сўм (кәрханалар саны 2, 28,3 пайыз), тасыў хәм сақлаў 1532,4 млн. сўм (кәрхана саны 1, 25,8 пайыз), суў менен тәмийинлеў; канализация системасы, шығындыларды жыйнаў хәм утилизация қылыў 316,6 млн. сўм (кәрхана саны 1, 5,3 пайыз) хәм ислеп шығаратуғын санаат 12,6 млн. сўм (кәрхана саны 1, 0,2 пайыз) үлесине туўры келеди.

2018-жылдың январь-ноябрь айларында экономика хызмет түри бойынша зыян көргөн кәрхана хәм мекемелердиң финанслық нәтийжелери

	Кәрханалар саны	Зыян суммасы	
		млн. сўм	жәмине салыстырғанда % да
Жәми	7	5947,2	100,0
Ислеп шығаратуғын санаат	1	12,6	0,2
Электр, газ, пуў менен тәмийинлеў хәм ҳаўаны кондициялаў	2	1682,0	28,3
Суў менен тәмийинлеў; канализация системасы, шығындыларды жыйнаў хәм утилизация қылыў	1	316,6	5,3
Саўда	2	2403,6	40,4
Тасыў хәм сақлаў	1	1532,4	25,8

2018-жылдың январь-ноябрьда экономикалық хызмет түрлери бойынша зыян көрген кәрхана хэм мекемелердин финанслық нәтийжелери (жәмине салыстырганды % да)

Зыян көрип ислеп атырған кәрханалардың тийкарғы бөлеги Нөкис қаласы 5782,2 млн. сўм (кәрханалар саны 5, республика бойынша жәми зыян муғдарының 97,2 пайызы), Тақыятас 152,3 млн. сўм (кәрханалар саны 1, 2,6 пайыз) хәм Елликқалға 12,6 млн. сўм (кәрханалар саны 1, 0,2 пайыз) районларына туўры келеди.

2018-жылдың январь-ноябрь айларында қала хәм районлар кесиминде зыян көрген кәрхана хәм мекемелердин финанслық нәтийжелери

	Кәрханалар саны	Зыян көрген кәрханалардың үлеси, % да	Зыян суммасы, млн. сўм
Қарақалпақстан Республикасы	7	100,0	5947,2
Нөкис қ.	5	97,2	5782,2
<i>районлар:</i>			
Тақыятас	1	2,6	152,3
Елликқала	1	0,2	12,6

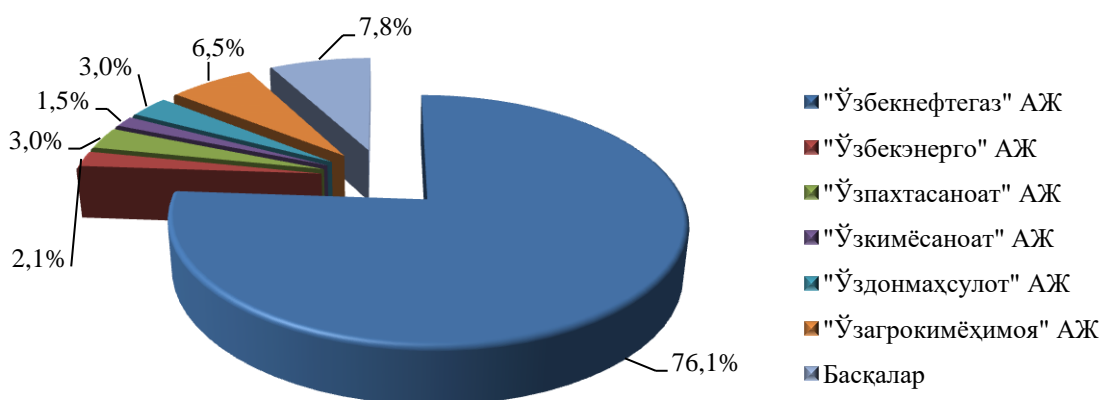
Кәрхана хәм мекемелердин дебиторлық хәм кредиторлық қарыздарлық жағдайы¹⁾

2018-жыл 1-декабрь жағдайына дебитор қарыздарлықтын улыўма көлеми 1375,2 млрд. сўмды қурайды, соннан мүддети өткен – 11,6 млрд. сўм яки жәми қарыздарлықтын 0,8 %. Мүддети өткен дебитор қарыздарлық 2017-жылдың 1-ноябрьге салыстырғанда 10,5 мәртеге асқан, жәми дебитор қарыздарлықтағы үлесі 29,5% ға кемеіген.

2018-жыл 1-декабрь жағдайына экономикалық хызмет түри бойынша мүддети өткен дебитор қарыздарлықтын қурамы

	Жәми, млрд. сўм	оннан:			Мүддети өткен қарыздыр лықтын үлесі, % да
		қарыйдар хәм буйыртпа шылар	жеткерип беріушилерге хәм пудратшы- ларға берилген аванслар	иши мекеме лер аралық	
Жәми	11,6	0,3	1,3	1,0	0,8
Ислеп шығаратуғын санаат	11,3		1,3	1,0	97,4
Тасыў хәм сақлаў	0,3	0,3	-	-	2,6

2018-жыл 1-декабрь жағдайына министрликлер хәм мекемелердин дебитор қарыздарлығы (жәмине салыстырғанда % да)

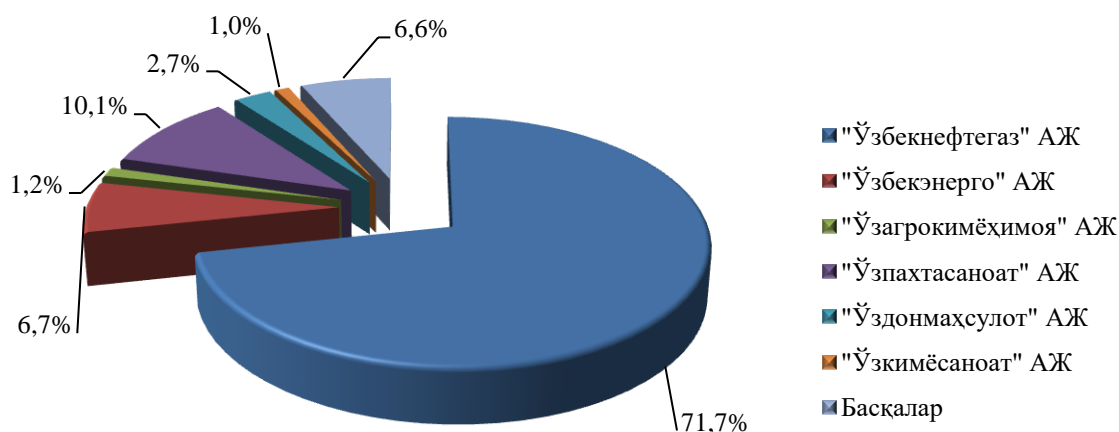

¹⁾ Бюджет хәм басқа коммерциялық емес шөлкемлер, өним ислеп шығарыушы аўыл хожалығы кәрханалары, фермер хәм дийқан хожалықлары, қамсызландырыў шөлкемлері, банклер, киши кәрханалар хәм микрофирмаларсыз.

2018-жыл 1-декабрь жағдайына экономикалық хызмет түрлери бойынша мүддети өткен кредитор қарыздарлықтың құрамы

	Жәми, млрд. сўм	оннан:			Мүддети өткен қарыздырлықтың үлесі, % да
		қарыйдар хәм буйыртпашылар	жеткерип бериўшилерге хәм нудратшыларға берилген аванслар	ишки мекемелер аралық	
Жәми	5,0	3,0	2,0	0,2	
Ислеп шығаратуғын санаат	5,0	3,0	2,0	0,2	

2018-жыл 1-декабрь жағдайына министрликлер хәм мекемелердин кредитор қарыздарлығы (жәмине салыстырғанда % да)

2018-жыл 1-декабрь жағдайына жәми кредитор қарыздырлықлар көлеми 2832,2 млрд. сўмды қурайды, кредитор қарыздарлықлардың тийкарғы бөлеги “Ўзбекнефтегаз” АЖ 2031,9 млрд. сўм (жәмине салыстырғанда 71,7 пайыз), “Ўзпахтасаноат” АЖ 286,0 млрд. сўм (10,1 пайыз), “Ўзбекэнерго” АЖ 189,6 млрд. сўм (6,7 пайыз), “Ўздонмахсулот” АЖ 76,5 млрд. сўм (2,7 пайыз), “Ўзагрокимёхимоя” АЖ 35,0 млрд. сўм (1,2 пайыз), “Ўзкимёсаноат” АЖ 27,5 млрд. сўм (1,0 пайыз) хәмде басқалар 185,7 сўм (6,6 пайыз) үлесине туўры келди.

VI. КИШИ ИСБИЛЕРМЕНЛИК (БИЗНЕС)

2019 жылдың 1 январь жағдайына дизимге алынған жәми киши исбилерменлик (бизнес) субъектлериниң саны 12364 ни қурады.

2018-жыл январь-декабрьда жалпы аймақлық өнимниң 54,3 пайызы (2017-жыл январь-декабрьда 55,8 пайыз) киши бизнес субъектлери тәрәпинен ислеп шығарылды.

- санаат өнимлери ислеп шығарыў көлеми 1971,9 млрд. сўмды (жәми санаат ислеп шығарыўдың 18,7 пайызы) ямаса 2017-жылдың январь-декабрына салыстырғанда өсим пәти 19,0 пайызға артқан;

- 6621,3 млрд.сўмлық аўыл, тоғай хәм балық хожалықларының ислеп шығарылған (көрсетилген хызметлер) қурап, өсим пәти 1,3 пайызды (аўыл, тоғай хәм балық хожалықлары жалпы өниминиң 99,1 пайызы) қурады;

- 1312,9 млрд. сўмлық инвестициялар (улыўма инвестициялар көлеминиң 21,7 пайызы) өзлестирилди хәм 2017-жылдың январь-декабрына салыстырғанда 16,6 пайызға кобейди;

- 1549,8 млрд.сўмлық қурылыс жумыслары (улыўма қурылыс жумыслары көлеминиң 84,6 пайызы) орынланды хәм 2017-жылдың январь-декабрына салыстырғанда 1,4 пайызға асты;

- автомобиль транспорты жүк айланбасының 4,4 пайызға (республика жәми автомобиль транспорты жүк айланбасының 90,3 пайызы), жолаўшы айланбасының болса 3,0 пайызға (улыўма жолаўшы айланбасының 97,1 пайызы) көбейиўи тәмийинленди;

- усақлап сатыў товар айланбасы улыўма көлеминиң 82,9 пайызы ямаса 3678,8 млрд. сўмы (өсим пәти 3,4 пайыз) хәм хызметлер улыўма көлеминиң тийисли түрде 57,5 пайызы ямаса 2565,3 млрд.сўмы (өсим 6,8 пайыз) қәлиплестирилди;

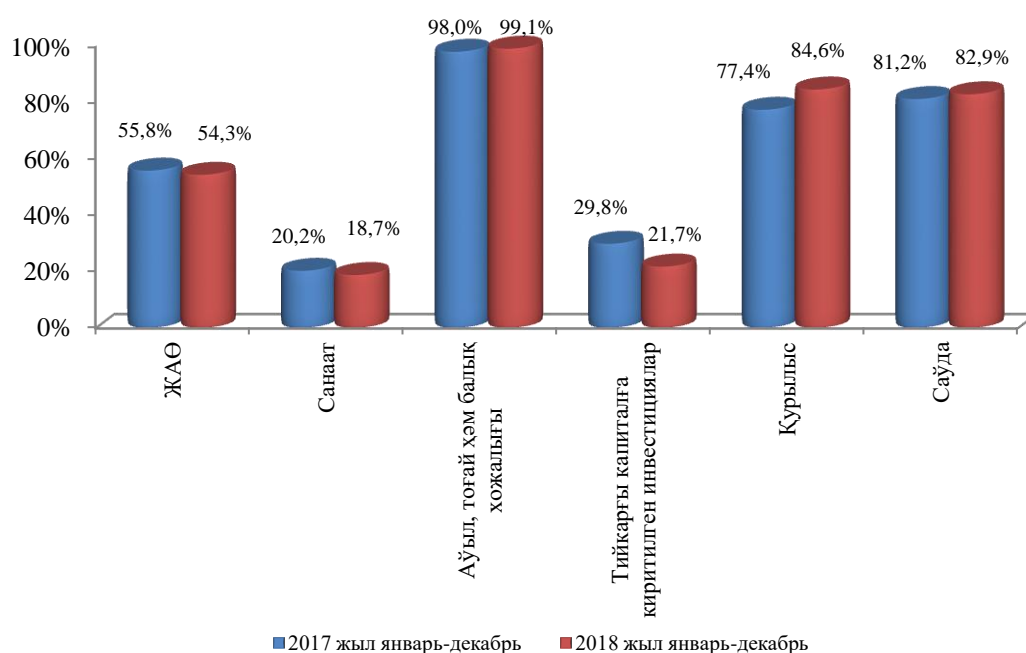
- 45,0 млн. АҚШ доллары (улыўма экспорт көлеминиң 9,9 пайызы) муғдарында өнимлер (товар хәм хызметлер) экспорт қылынды, 169,1 млн. АҚШ доллары (улыўма импорт көлеминиң 60,3 пайызы) көлеминде өнимлер (товар хәм хызметлер) импорт қылынды.

2018-жылдың январь-декабрында киши исибилерменлик субъектлери өними (жумыслар, хызметлер) улыўма көлеминдеги жеке исибилерменликтин (пукаралар мүлики) үлеси

	<i>Киши исибилерменлик субъектлери өними (жумыслар, хызметлер) көлеми, млрд.сўм</i>	<i>Киши исибилерменлик субъектлери өними (жумыслар, хызметлер) көлеминде жеке сектор үлеси, % есабында</i>
Аўыл, тоғай ҳәм балық хожалығы	6621,3	99,1
Санаат	1971,9	18,7
Қурылыс	1549,8	84,6
Усақлап сатыў	3942,9	88,8
Жүк тасыў, млн.тн.	21,5	90,3
Жолаўшы тасыў, млн.адам	125,2	96,1
Экспорт, млн. АҚШ долл.	45,0	9,9
Импорт, млн. АҚШ долл.	169,1	60,3

Жалпы аймақлық өним ҳәм экономика тараўлары өними (жумыслар, хызметлер) улыўма көлеминде киши исибилерменлик (бизнес) үлесинин өзгериўи

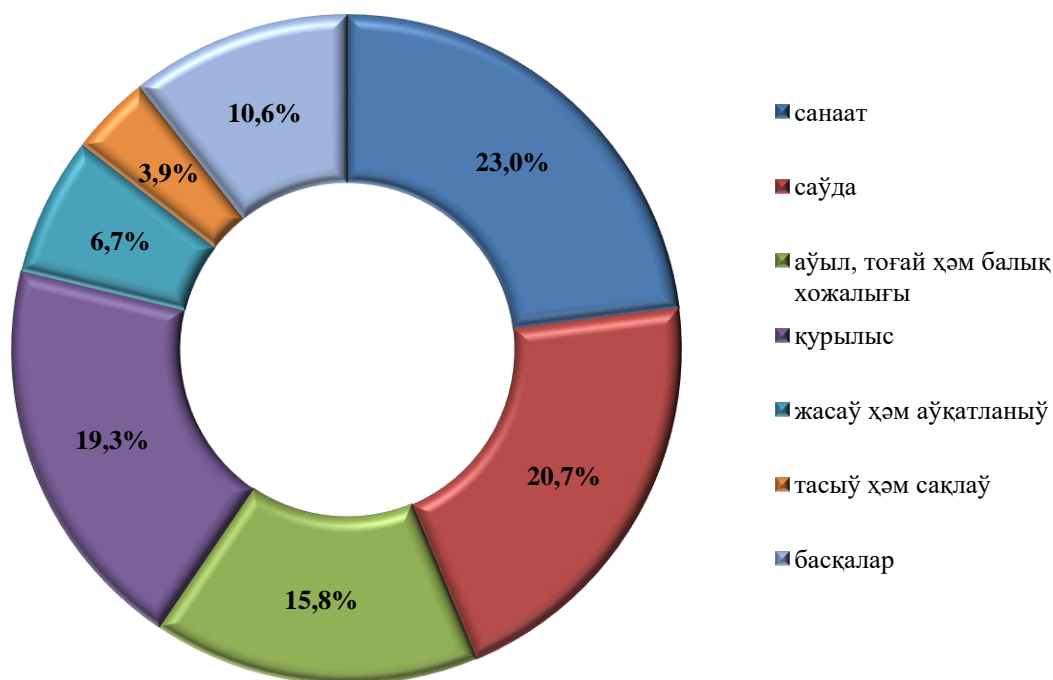
(улыўма көлемге салыстырғанда пайыз есабында)

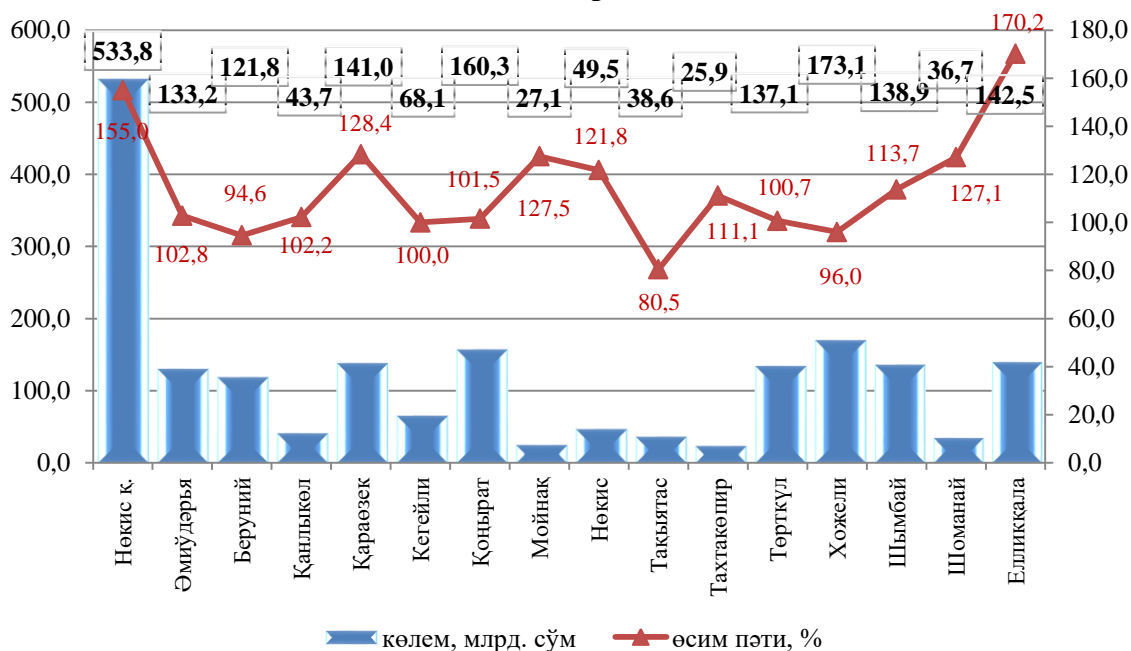
2018-жыл январь-декабрь айларында 2177 киши кәрхана хәм микрофирмалар (дийхан хәм фермер хожалықларынан тысқары) мәмлекетлик дизимнен өткрейлген болып, бул өткен жылдың усы дәўирине салыстырғанда (1648) 32,4 пайызға өсти.

Ең көп киши кәрхана хәм микрофирмалар санаат тараўында (барлық дизимге алынғанлардың 23,0 %), саўда (20,7%), қурылыс (19,3%), аўыл, тоғай хәм балық хожалығы (15,8%), жасаў хәм аўқатланыў бойынша хызметлер (6,7%) хәмде тасыў хәм сақлаў (3,9%) экономикалық хызмет түрлери бойынша дизимнен өткерилген.

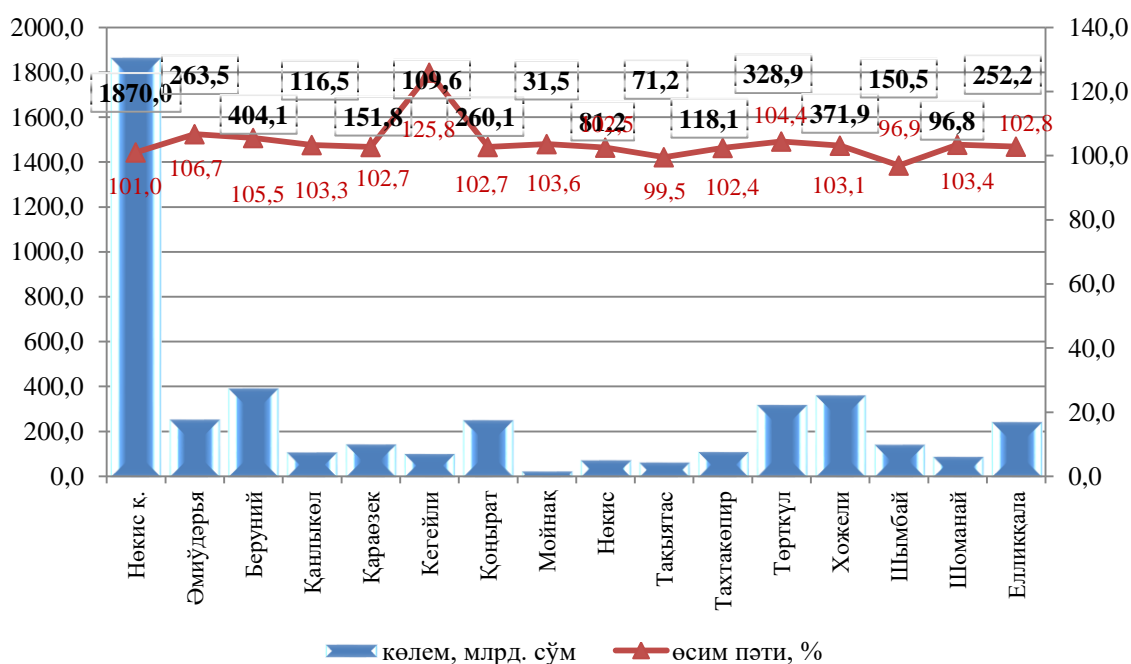
2018-жыл январь-декабрь айларында жаңа шөлкемлестирилген киши кәрхана хәм микрофирмалардың экономикалық хызмет түрлери бойынша үлеси
(дийхан хәм фермер хожалықларсыз, жәmine салыстырғанда пайыз есабында)

2018-жыл январь-декабрь айларында қала хәм районлар бойынша киши исбилерменлик (бизнес)те санаат өнимин ислеп шығарыу көлеми хәм өсим пәтлери

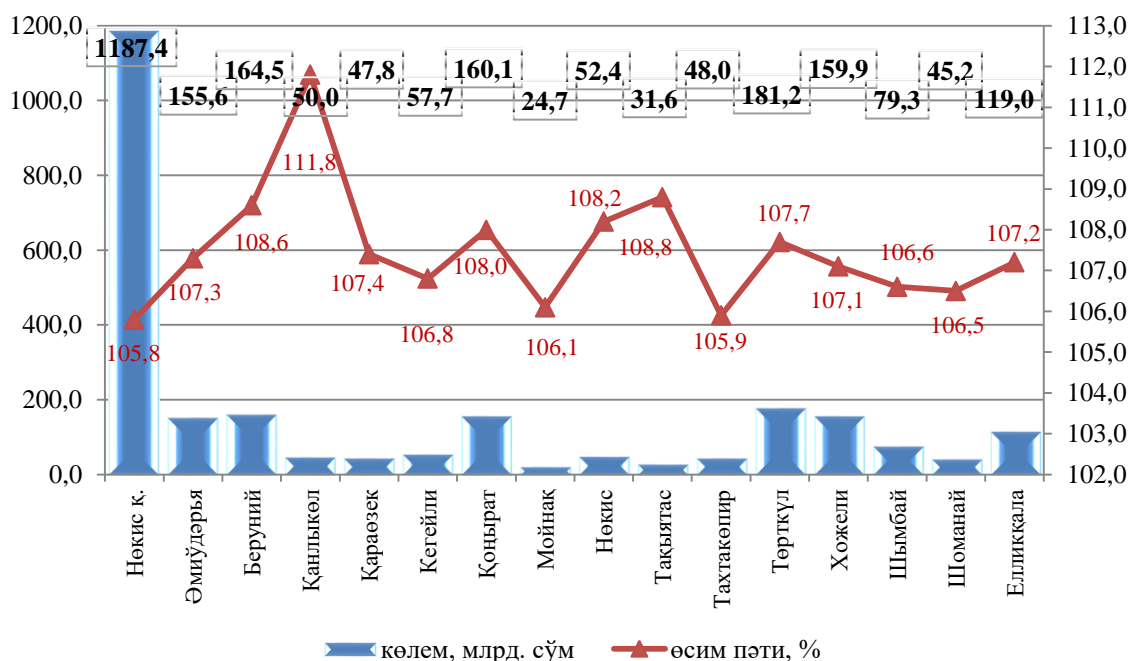

2018-жыл январь-декабрь айларында қала хәм районлар бойынша киши исбилерменлик (бизнес)те усақлап сатыу товар айланбасы көлеми хәм өсим пәтлери

Киши исбилерменлик (бизнес) субъектлери тәрәпинен усақлап сатыу товар айланбасы көлеминде Нөкис қаласы (1870,0 млрд. сўм), Беруний (404,1 млрд. сўм) хәм Хожели (371,9 млрд. сўм) районлары алдыңғы қатарларда келмекте.

2018-жыл январь-декабрь айларында қала хәм районлар бойынша киши исбилерменлик (бизнес)те хызмет көрсетиў көлеми хәм өсим пәтлери

2018-жылдың январь-декабрь айларында республика жалпы аймақлық өнімнің көлеми киши исбилерменлик (бизнес) субъектлариниң үлеси 54,3 пайызды пайда етип, 2017-жылдың усы дәуирине (55,8) салыстырғанда 1,5 пайызлы пунктке кемейди.

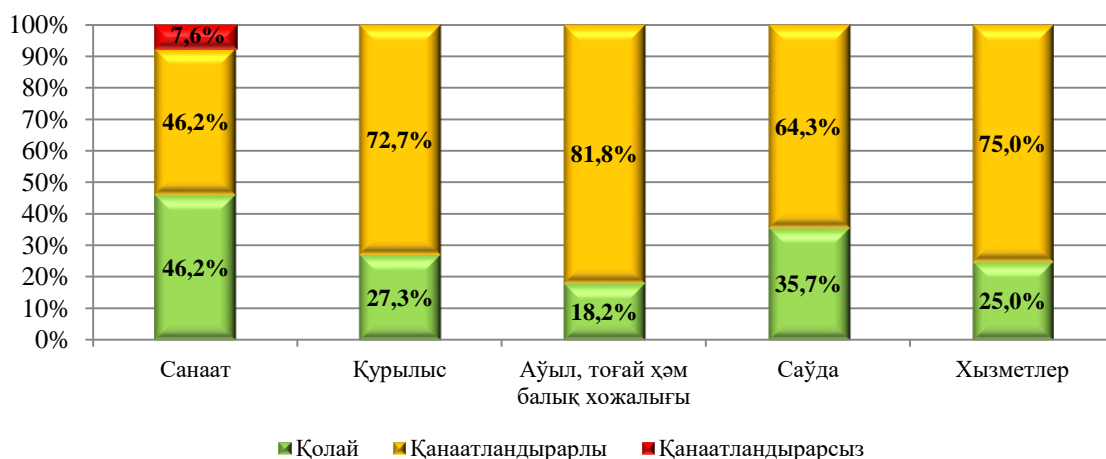
Жалпы аймақлық өнім қурамында киши исбилерменлик субъектлери үлесиниң кемейиўи республикада ири ислеп шығарыў қуўатларының иске түскенлиги менен байланысly.

Санаат ислеп шығарыў тараўының ең жоқары үлеси Шоманай (жәми ислеп шығарыў көлемине салыстырғанда үлеси 100,0%), Қараөзек (99,9%), Тахтакөпир (99,9%), Нөкис (99,9) хәм Шымбай (91,9%) районларына туўры келеди.

Хызметлер тараўында район бойынша жәми хызмет көрсетиў көлеминде киши исбилерменликтiң жоқары үлеслери Шоманай (жәми хызметлер көлемине салыстырғанда үлеси 98,3%), Қараөзек (98,2%), Нөкис (97,6%), Тахтакөпир (97,4%), Кегейли (97,2%), Беруний (96,9%) хәм Әмиўдәрья (96,0%) районларына туўры келди.

Қурылыста Тахтакөпир, Шымбай, Төрткүл, Шоманай, Нөкис хәм Қараөзек районлары бойынша киши исбилерменлик субъектлери тәрәпинен орынланған жұмыслар көлеми қурылыс ислери улыўма көлемине салыстырғанда 100 пайызды қурайды.

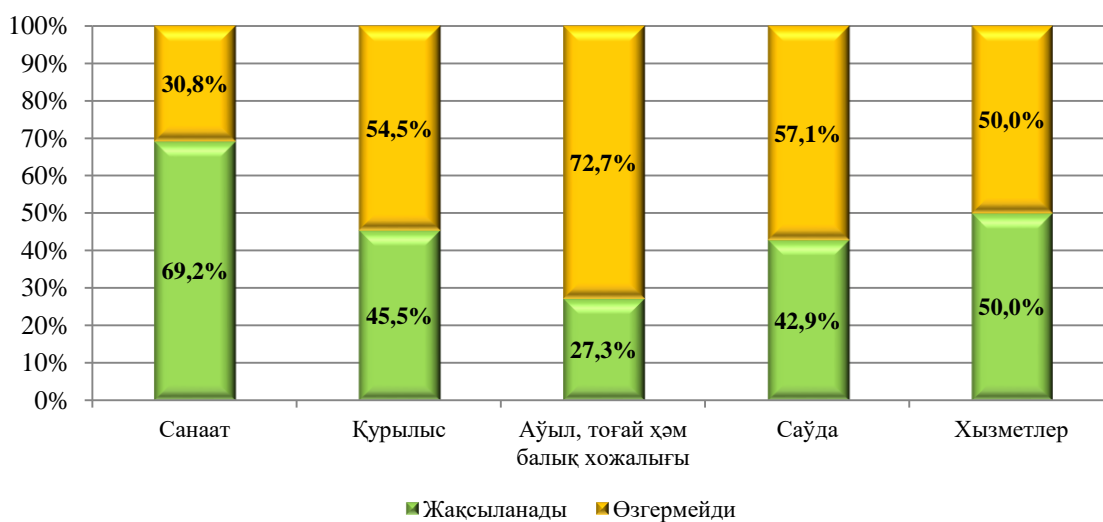
**2018жыл IV шөрек ушын экономикалық жағдайын бахалау,
пайыз есабында**

Мәмлекетлик статистика жұмысларын ислеп шығаруы дәстүрине тийкарынан 2018-жыл IV шөрек жуўмақларына көре экономикалық хызмет түрлери бойынша жаңадан шөлкемлестирилген микрофирма хәм киши кәрханаларда таңлау жолы менен үйрениулер өткерилди.

Үйрениу мағлыұматлары анализи, респондентлердиң 31,1 пайызы экономик жағдайды қолай, 67,2 пайызды қанаатландырарлы хәм 1,6 пайызы қанаатландырарсыз деп бахаланды.

Экономик жағдайдағы өзгерислердиң жақын 3 айда бахаланыуы

Анализ нәтижелеринен келип шығып, жаңадан шөлкемлестирилген киши кәрхана хәм микрофирмаларға бизнес орталығын жақсылау ушын көрилип атырған ис-илажлар нәтижесинде респондентлер жақын келешекте улыұма экономик жағдайдың жақсыланыуы жақсы бахаланғанлығына жуўмақ етиу мүмкин.

VII. КӘРХАНАЛАР ХӘМ МЕКЕМЕЛЕР ХЫЗМЕТИНІН УЛЫҰМА КӨРИНСІ (фермер хәм дийқан хожалықларсыз)

Дизимнен өткен юридикалык шахслар

2018 жыл январь-декабрде жәми 2636 жаңа кәрхана хәм шөлкемлер дизимге алынған, (соннан киши бизнес субъектлери 2177 бирлик). Дизимге алынған кәрханалардың тийкарғы бөлеги Нөкис қаласында (республика бойынша дизимге алынған жәми кәрхана хәм шөлкемлердің 32,6 пайызы), Төрткүл (8,0 пайыз), Әмиўдәрья (7,1 пайыз), Беруний (6,2 пайыз), Қоңырат (6,0 пайыз), Елликқала (5,6 пайыз) хәм Нөкис (5,4 пайыз) районларына туўры келеди.

2019 жылдың 1 январь жағдайына экономикалык хызмет түрлери бойынша дизимге алынған хәм хәрекет етип турған кәрхана хәм шөлкемлер саны

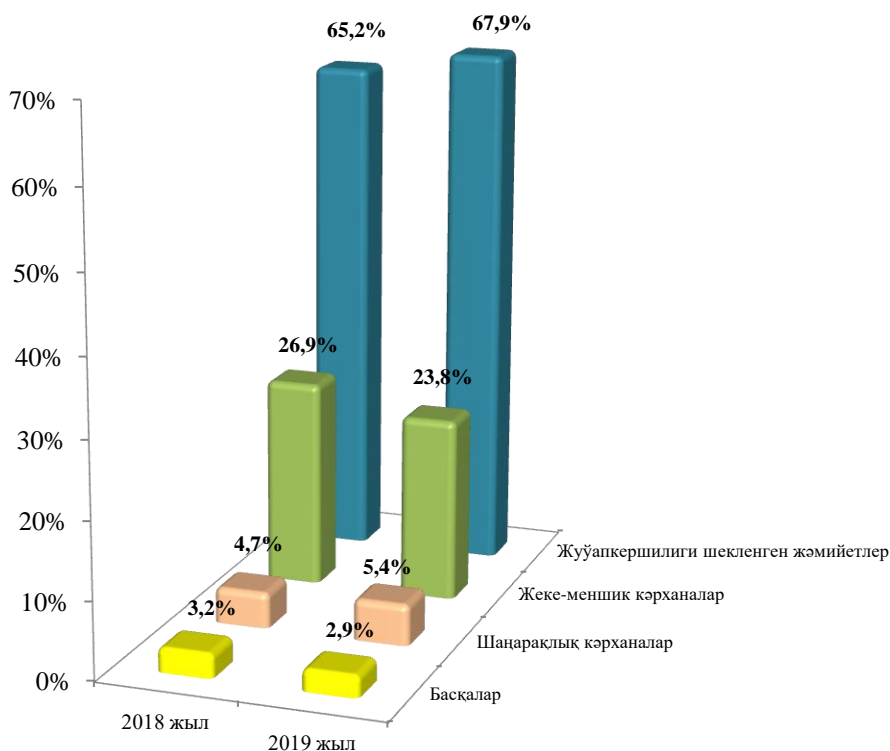
	Дизимнен өткен		Хәрекет етип турған	
	бирлик	жәмине салыстырғанда пайызда	бирлик	жәмине салыстырғанда пайызда
Жәми	16031	100,0	15590	100,0
<i>соннан:</i>				
Аўыл, тоғай хәм балық хожалығы	1980	12,4	1902	12,2
Санаат	1846	11,5	1796	11,5
Қурылыс	1740	10,9	1709	10,9
Саўда	3283	20,5	3180	20,4
Тасыў хәм сақлаў	775	4,8	749	4,8
Жасаў хәм аўқатланыў бойынша хызметлер	933	5,8	905	5,8
Мәлимлеме хәм байланыс	309	1,9	293	1,9
Ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызметлер көрсетиў	297	1,8	292	1,9
Басқа хызметлер көрсетиў	4868	30,4	4764	30,6

Кәрханалар хәм шөлкемлердің бирден-бир мәмлекетлик регистри мағлыұматлары бойынша, 2019 жылдың 1 январь жағдайына дизимге алынған юридикалық шахслар саны 16031 ди қурап, соннан 15590 бирлиги ямаса 97,2 пайызы хәрекет етип тур.

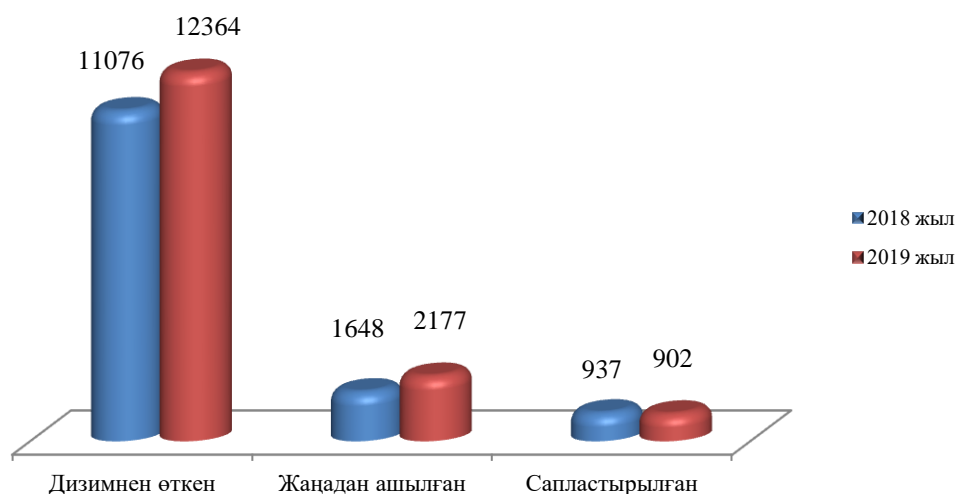
Экономикалық хызмет түрлери бойынша дизимге алынған кәрхана хәм шөлкемлердің тийкарғы бөлеги саўда 3283 бирлик (20,5 пайыз), аўыл, тоғай хәм балық хожалығы 1980 бирлик (12,4 пайыз), санаат 1846 бирлик (11,5 пайыз) хәм қурылыс 1740 бирлик (10,9 пайыз) тараўларына туўры келеди.

2019 жыл 1 январь жағдайына дизимге алынған коммерциялық кәрханалардың саны 12449 ды қурады. Дизимге алынған коммерциялық кәрханалардың улыўма санынан 8462 бирлиги жуўапкершилиги шекленген жәмийетлер, 2968 бирлиги жеке меншик кәрханалар, 679 бирлиги шаңарақлық кәрханалар хәм 29 бирлиги акционерлик жәмийетлери үлесине туўры келди.

Дизимге алынған коммерциялық кәрханалар-юридикалық шахслардың шөлкемлестириў-хуқықый формалары
(1 январь жағдайына, улыўма санына салыстырғанда пайыз есабында)

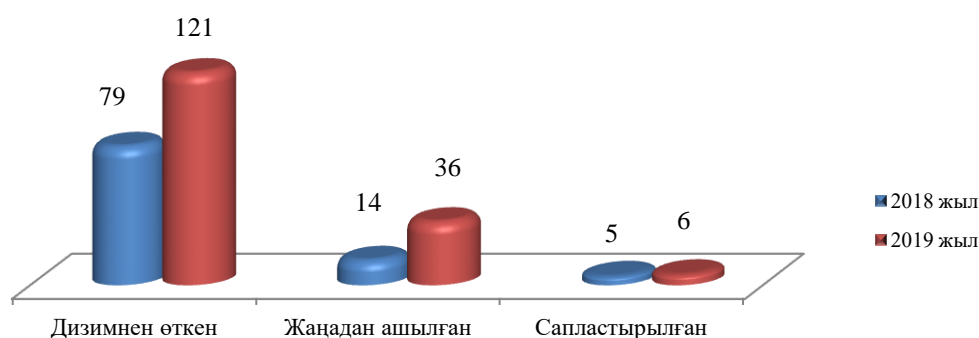

**Дизимнен өткен, жаңадан ашылған хәм сапластырылған
киши кәрхана хәм микрофирмалар**
(1 январь жағдайына, фермер хәм дийқан хожалықларысыз, бирлик)

Кәрханалар хәм шөлкемлердің бирден-бир мәмлекетлик регистри мағлыұматлары бойынша, 2019 жыл 1 январь жағдайына 12364 киши кәрхана хәм микрофирмалар – юридикалық шахслар (фермер хәм дийқан хожалықларысыз) дизимнен өткен болып, бул көрсеткиш өткен жылдың тийисли дәуирине салыстырғанда 11,6 пайызға асқан. Сондай ақ, 2018 жыл январь-декабрь айларында жәми 2177 субъект жаңадан ашылған хәмде 902 субъект сапластырылған, бул көрсеткишлер өткен жылға салыстырғанда тийисли түрде 132,1 хәм 96,3 пайызды курады.

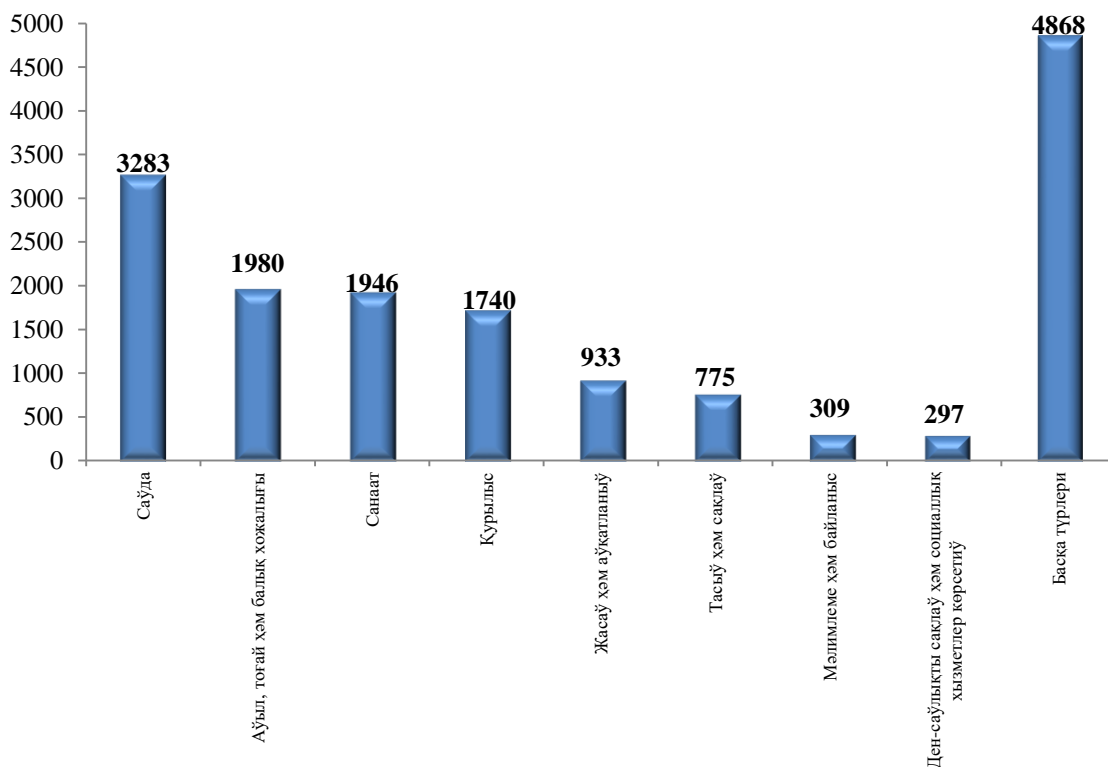
**Дизимнен өткен, жаңадан ашылған хәм сапластырылған шет ел
инвестициялары қатынасындағы кәрханалар саны,**
(1 январь жағдайына, бирлик)

**2019 жыл 1 январь жағдайына экономикалық қызмет түрлері бойынша
кәріханалар хәм шөлкемлер саны,
(фермер хәм дийқан хожалықларысыз, бирлик)**

	<i>Дизимнен өткен</i>	<i>Хәрекет етип турған</i>	<i>Жаңадан ашылған</i>
Жәми	16031	15590	2636
Аўыл, тоғай хәм балық хожалығы	1980	1902	348
Санаат	1846	1796	501
Қурылыс	1740	1709	420
Саўда	3283	3180	450
Тасыў хәм сақлаў	775	749	85
Жасаў хәм аўқатланыў бойынша хызметлер	933	905	145
Мәлимлеме хәм байланыс	309	293	23
Ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызметлер көрсетиў	297	292	53
Басқа түрлері	4868	4764	611

**2019 жыл 1 январь жағдайына экономикалық қызмет түрлері бойынша кәріхана хәм шөлкемлер саны,
(фермер хәм дийқан хожалықларысыз)**

Аймақлар бойынша дизимнен өткен кәрхана хәм шөлкемлер саны бойынша ең көпи Нөкис қаласы (5138 бирлик), Төрткүл (1615), Беруний (1331), Әмиўдәрья (1179), хәм Елликқала (1010) районлары үлесине туўры келеди. Мойнақ (285), Тахтакөпир (303) хәмде Шоманай (385) районларында болса кәрханалар саны азлығын гүзетилген.

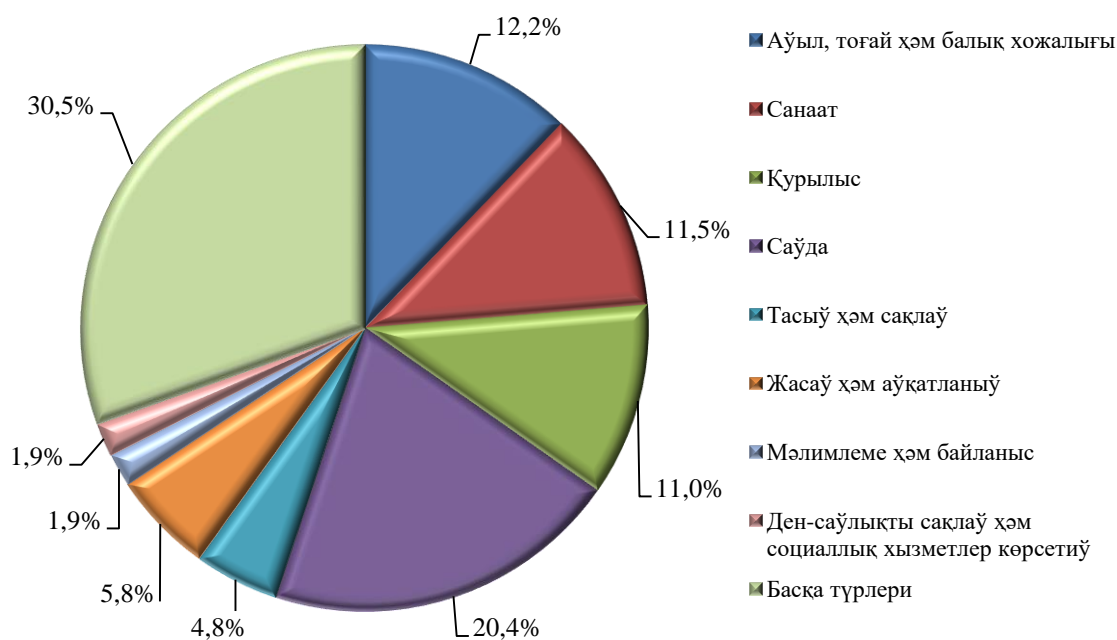
Хәрекет етип турған юридикалық шахслар

Хәрекет етип турған кәрхана хәм шөлкемлер саны 15590 ды қурап, өткен жылдың тийисли дәўирине салыстырғанда 1848 (13,4 %) ге өскен.

Экономикалық хызмет түрлери бойынша жәми хәрекет етип турған кәрхана хәм шөлкемлердин улыўма санына салыстырғанда 20,4 % саўда, 11,5 % санаат, 11,0 % қурылыс, 12,2 % аўыл, тоғай хәм балық хожалығы, 5,8 % жасаў хәм аўқатланыў бойынша хызметлер, 4,8 % тасыў хәм сақлаў, мәлимлеме хәм байланыс хәмде ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызметлер көрсетиўде 1,9 % дан хәм 30,5 % басқа хызмет түрлери үлесине туўры келеди.

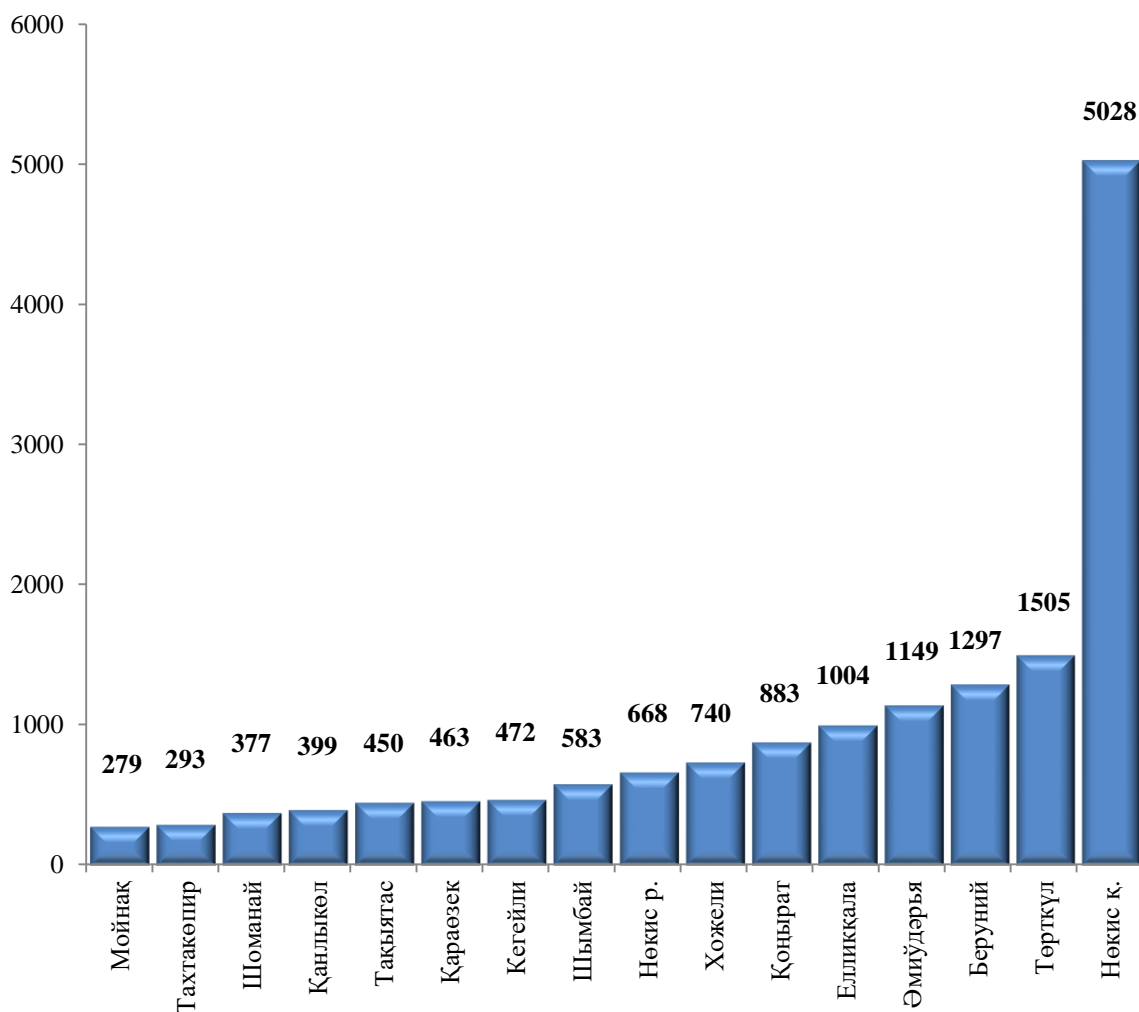
Экономикалық хызмет түрлери бойынша хәрекет етип турған юридикалық шахслар

(фермер хәм дийқан хожалықларысыз, пайыз есабында)

Аймақлар бойынша қарағанда, хәрекет етип турған кәрхана хәм шөлкемлер саны бойынша ең көпи Нөкис қаласы (5028 бирлик), Төрткүл (1505), Беруний (1297), Әмиўдәрья (1149) хәм Елликқала (1004) районлары үлесине туўры келеди. Мойнақ (279), Тахтакөпир (293) хәмде Шоманай (377) районларында болса кәрханалар саны аз екенлигин көриў мүмкин.

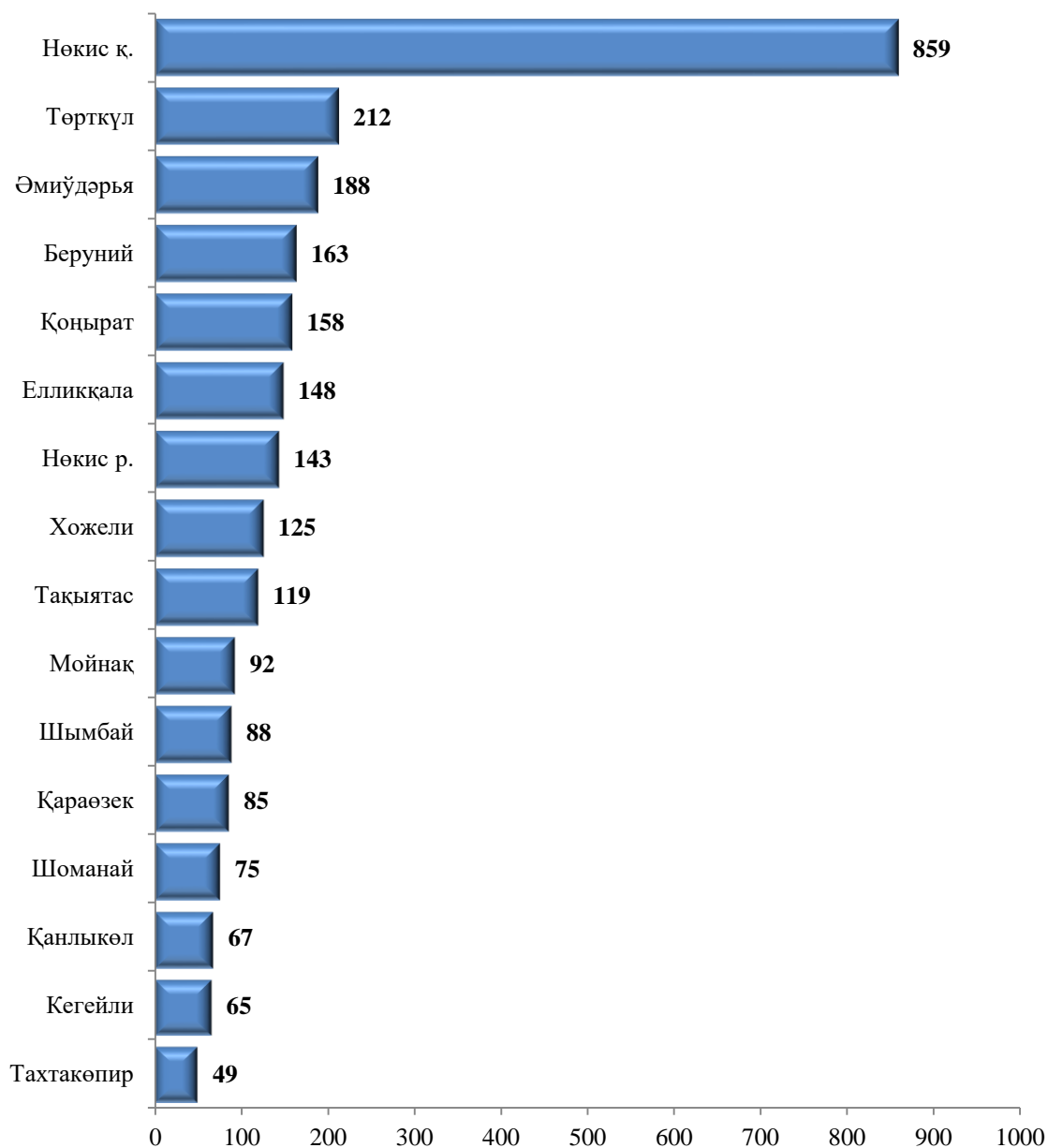
**Аймақлар бойынша хәрекет етип турған кәрхана хәм шөлкемлер саны,
(фермер хәм дийқан хожалықларысыз, бирлик)**

Жаңадан ашылған юридикалық шахслар

2018 жыл январь-декабрь айларында 2636 кәрхана хәм шөлкемлер жаңадан ашылған болып, бул көрсеткиш 2017 жылдың тийисли даўирине салыстырғанда 46,5 % ға көп. Ең көп жаңадан ашылған кәрхана хәм шөлкемлер Нөкис қаласы (859 бирлик), Төрткүл (212), Әмиўдәрья (188) хәм Беруний (163) районлары үлесине туўры келеди. Тахтакөпир (49), кегейли (65) хәмде Қанлыкөл (67) районларында кәрхана хәм шөлкемлерди ашыў көрсеткиши төмен дәрежеде.

**Қала хәм районлар бойынша жаңадан ашылған кәрхана
хәм шөлкемлердиң саны,
(фермер хәм дийқан хожалықларысыз, бирлик)**

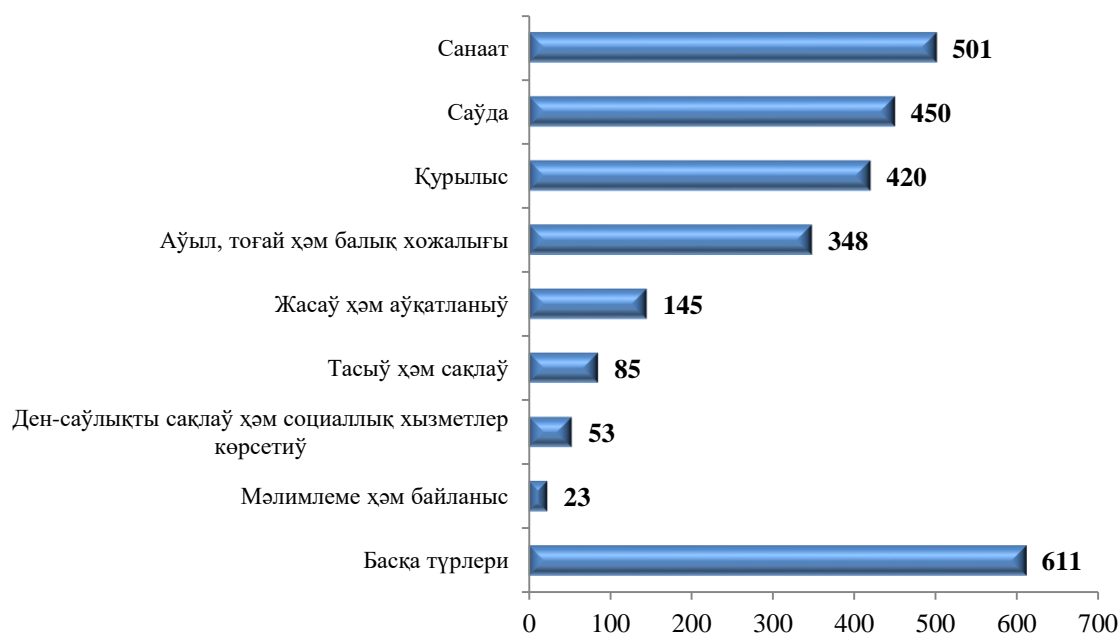

Экономикалық хызмет түрлери бойынша ең көп кәрханалар саны саўда (450 бирлик), санаат (501), қурылыс (420) хәм аўыл, тоғай хәм балық хожалығы (348) тараўларында дүзилген. Ең аз мўғдары болса, ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызметлер көрсетиў (53), мәлимлеме хәм байланыс (23) хәмде тасыў хәм сақлаў (85) хызмет түрлерине туўры келеди.

Жаңадан ашылған кәрхана хәм шөлкемлердин экономикалық хызмет түрлери бойынша жыллар кесиминде саны,
(1 январь жағдайына, фермер хәм дийқан хожалықларысыз, бирлик)

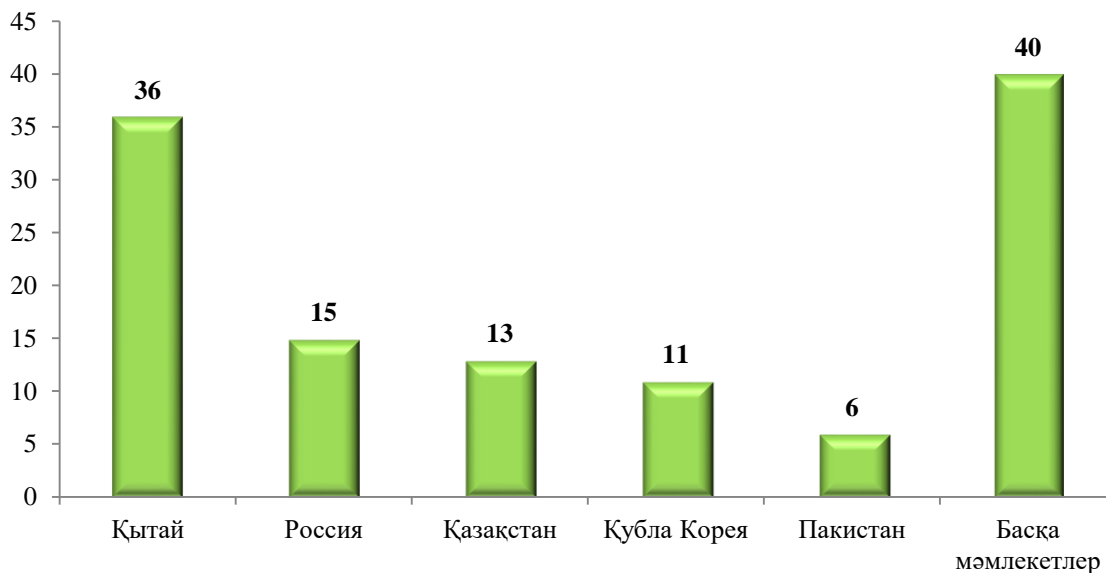
	2017 жыл		2018 жыл		2019 жыл	
	кәрхана саны	үлеси, %	кәрхана саны	үлеси, %	кәрхана саны	үлеси, %
Республика бойынша жәми	1357	100,0	1799	100,0	2636	100,0
Саўда	302	22,3	308	17,1	450	17,1
Аўыл, тоғай хәм балық хожалығы	249	18,3	390	21,7	348	13,2
Қурылыс	185	13,6	193	10,7	420	15,9
Санаат	164	12,1	371	20,6	501	19,0
Жасаў хәм аўқатланыў бойынша хызметлер	151	11,1	132	7,3	145	5,5
Тасыў хәм сақлаў	99	7,3	64	3,6	85	3,2
Мәлимлеме хәм байланыс	56	4,1	39	2,2	23	0,9
Ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызмет көрсетиў	24	1,8	47	2,6	53	2,0
Басқа түрлери	127	9,4	255	14,2	611	23,2

Жаңадан ашылған кәрхана хәм шөлкемлердин экономикалық хызмет түрлери бойынша саны,
(фермер хәм дийқан хожалықларысыз, бирлик)

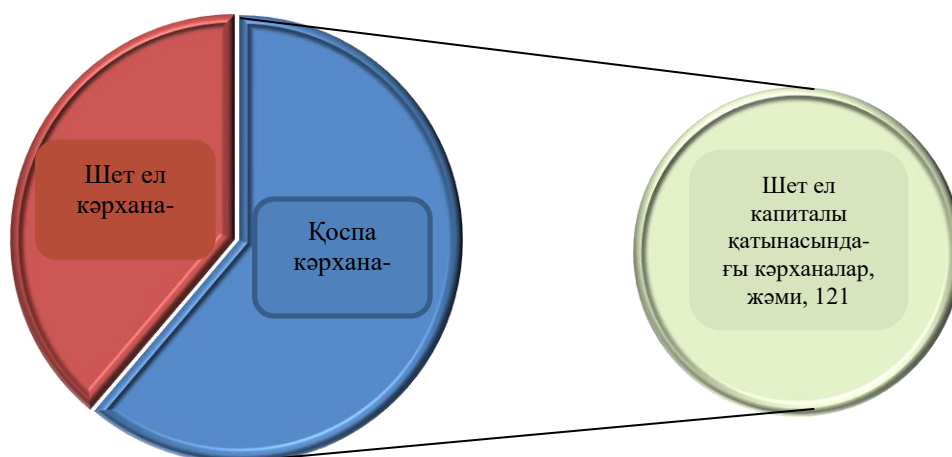
2019 жыл 1 январь жағдайына хәрекет етип турған шет ел капиталы қатынасындағы кәрханалар саны 121 ди қурады. Өткен жылдың усы дәуирине салыстырғанда 45 ке ямаса 59,2 %ға өскен. Бул кәрханалардың тийкарғы бөлеги Қытай Халық Республикасы, Россия Федерациясы, Қазақстан Республикасы хәм Қубла Корея Республикасы үлеслерине туўры келеди.

Шет ел капиталы қатынасындағы хәрекет етип турған кәрханалардың партнер мәмлекетлер бойынша саны, бирлик

Шет ел капиталы қатынасындағы хәрекет етип турған кәрханалардан 74 бирлиги қоспа кәрханалар, 47 бирлиги болса шет ел кәрханалары үлесине туўры келеди.

Хәрекет етип турған шет ел капиталы қатынасындағы кәрханалар қурамында қоспа кәрханалар хәм шет ел кәрханалары саны, бирлик

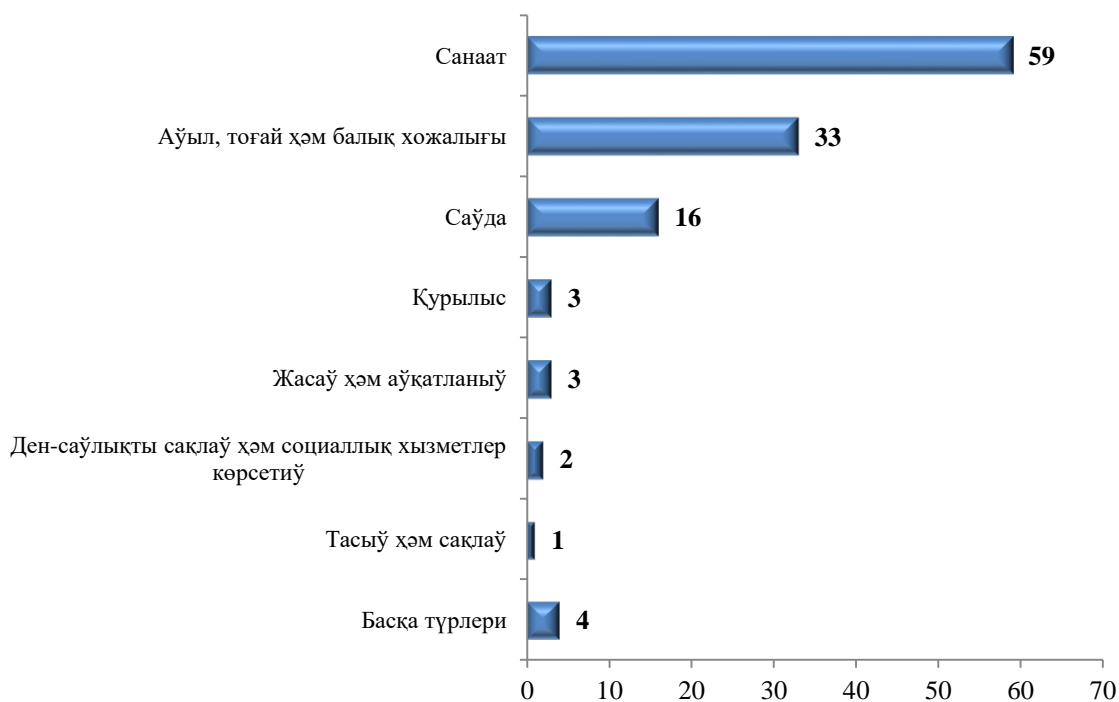
Аймақалар бойынша, шет ел капиталы қатынасындағы қарханалардың тийкарғы бөлеги Нөкис қаласы (22 бирлик, ямаса жəмине салыстырғанда үлеси 18,2%), Мойнақ (17, ямаса 14,1 %), Тақыятас (11, ямаса 9,1 %) районлары үлеслерине туұры келеди. Шет ел капиталы қатынасындағы қарханалардың ең аз муғдары Елликқала (4, ямаса 3,3 %), Хожели (3, ямаса 2,5 %), Шоманай (2, ямаса 1,7 %) хəм Төрткүл (1, ямаса 0,8 %) районлары үлеслерине туұры келеди.

Бул болса, усы аймақларда шет еллик партнерлар менен ислесиўди, инвестицияларды тартыў бойынша əмелге асырылыўы тийис болған жұмысларды жəне де раўажландырыўды талап етеди.

Хəрекет етип турған шет ел капиталы қатынасындағы қарханаларды экономикалық хызмет түрлери кесиминде көрилсе, ең көп санаатта 59 қархана (48,8 %), аўыл, тоғай хəм балық хожалығында 33 қархана (29,3 %) хəм саўдада 16 қархана (13,2 %) қураған. Ең ахлары болса, қурылыс жəне жасаў хəм аўқатланыў бойынша хызметлерде 3 қарханадан (2,5 %), ден-саўлықты сақлаў хəм социаллық хызметлер көрсетиўде 2 қархана (1,7 %), тасыў хəм сақлаўда 1 қархананы (0,8 %) қураған.

Көринип турғанындай, хəрекет етип турған шет ел капиталы қатынасындағы қарханалардың тийкарғы бөлеги санаат хəм аўыл, тоғай хəм балық хожалығы хызмет түрлерине туұры келеди. Сондай ақ, ең төмен үлеси болса, ден-саўлықты сақлаў хəм социаллық хызметлер хəмде тасыў хəм сақлаў хызмет түрлерине туұры келеди.

Экономикалық хызмет түрлери бойынша хəрекет етип турған шет ел капиталы қатынасындағы қарханалар саны, бирлик

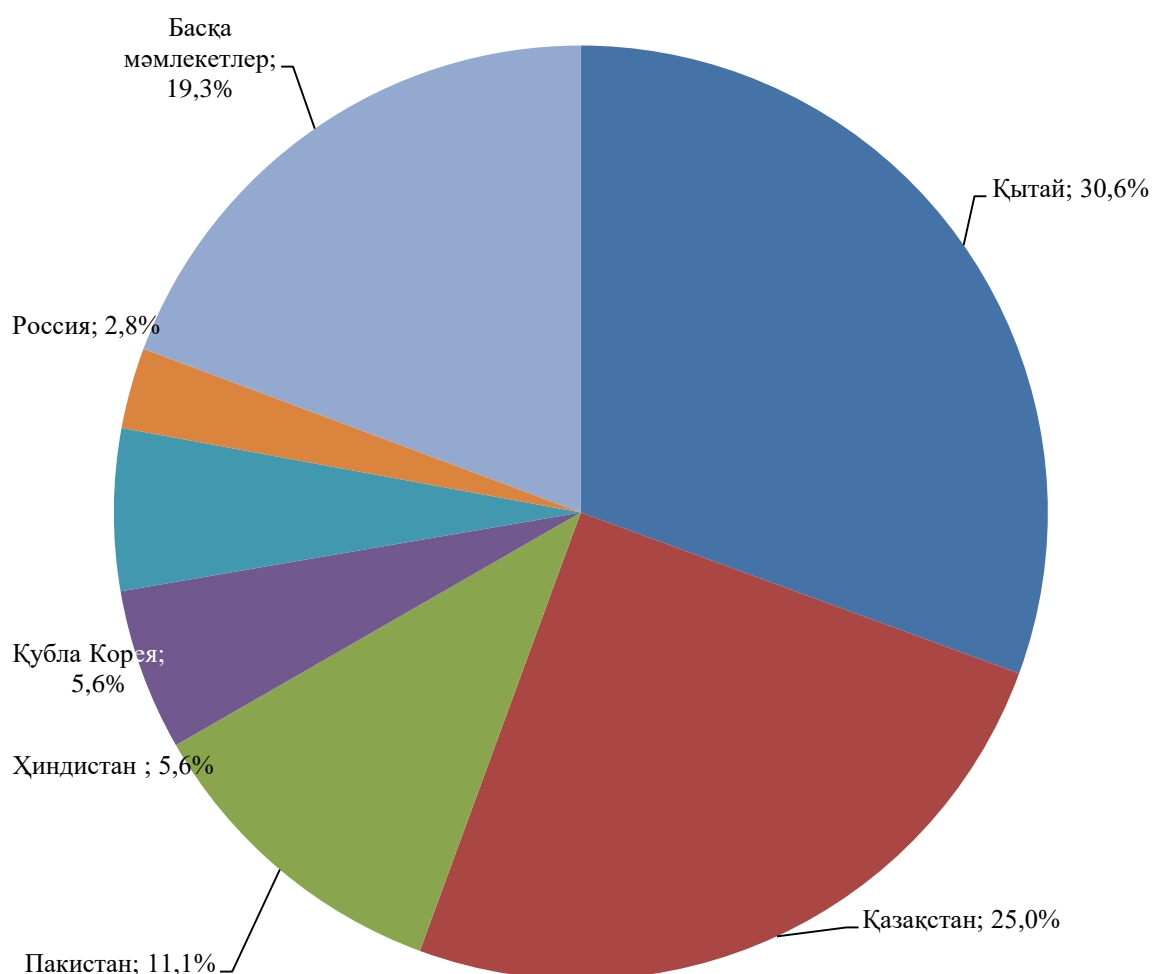

Жаңадан ашылған шет ел капиталы қатынасындағы кәріханалар

2018 жылдың январь-декабрь айларында шет ел капиталы қатынасындағы жаңадан ашылған кәріханалардың саны 36 ны құраған. Бул көрсеткіш болса, өткен жылдың усы дәуіріне салыстырғанда 22 ге көбейген.

Бунда, Қытай Халық Республикасы – 11 кәріхана, Қазақстан Республикасы – 9 кәріхана хәм Пакистан Республикасы – 4 шет ел капиталы қатынасындағы кәріханалар жаңадан ашылған.

Жаңадан ашылған шет ел капиталы қатынасындағы кәріханалардың партнер мәмлекетлер бойынша үлесі, (жәміне салыстырғанда пайыз есабында)

Жаңадан ашылған шет ел капиталы қатынасындағы кәріханаларды экономикалық хызмет түрлері бойынша көретуғын болсақ, тийкарынан аўыл, тоғай хәм балық хожалығы (15 кәріхана), санаат (14), саўда хәмде жасаў хәм аўқатланыў бойынша хызметлер (2 кәріханадан) үлеслерине туўры келеди.

Январь-декабрь жағдайына жаңадан ашылған шет ел капиталы қатынасындағы кәріханалардың экономикалық хызмет түрлері бойынша саны, осим динамикасы

	2017 жыл		2018 жыл	
	жәми	жәмине салыстырғанда, %	жәми	жәмине салыстырғанда, %
Республика бойынша	13	100,0	35	100,0
Ауыл, тоғай хәм балық хожалығы	4	28,6	15	41,7
Санаат	8	57,1	14	38,9
Сауда	-	-	2	5,6
Жасау хәм аұқатланыу бойынша хызметлер	-	-	2	5,6
Ден-саулықты сақлау хәм социаллық хызметлер	-	-	1	2,8
Тасыу хәм сақлау	-	-	1	2,7
Басқа түрлер	1	7,1	-	-

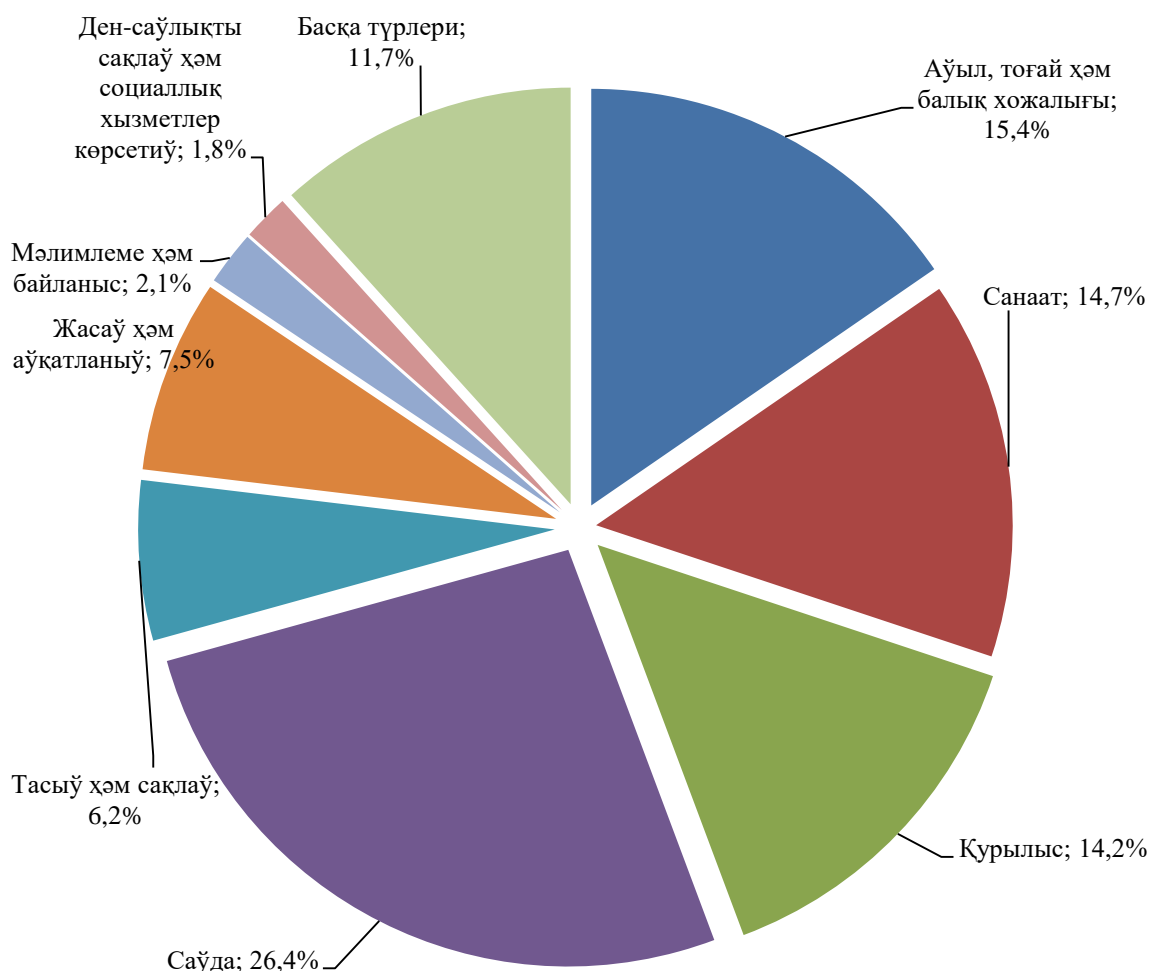
Киши кәріхана хәм микрофирмалар саны

2019 жыл 1 январь жағдайына хәрекет етип турған киши кәріхана хәм микрофирмалардың саны 11985 ти қурады. Бул көрсеткиш 2018 жыл 1 январь жағдайына салыстырғанда 13,7 % ға асқан. Хәрекет етип турған киши кәріхана хәм микрофирмалардың тийкаргы бөлеги, яғный 4175 бирлиги (34,8 %) Нөкис қаласы, 1259 қархана (10,5 %) Төрткүл, 1021 кәріхана (8,5 %) Беруний хәмде 756 кәріхана (6,3 %) Елликқала районлары үлеслерине тууры келеди.

Экономикалық хызмет түрлері бойынша хәрекет етип турған жәми 11985 киши кәріхана хәм микрофирмалардың 3162 си (26,4 %) – сауда, 1850 бирлиги (15,4 %) – ауыл, тоғай хәм балық хожалығы, 1767 бирлиги (14,7 %) – санаат, 1701 бирлиги (14,2 %) – қурылыс, 900 кәріхана (7,5 %) – жасау хәм аұқатланыу бойынша хызметлер тарауы, 744 бирлиги (6,2 %) – тасыу хәм сақлау, 255 бирлиги (2,1 %) – мәлимлеме хәм байланыс тарауы, 212 кәріхана (1,8 %) – ден-саулықты сақлау хәм социаллық хызметлер көрсетиу, сондай ақ, 1394 бирлиги (11,7 %) – басқа хызмет түрлері үлеслерине тууры келеди.

Усыдан көринип турғанындай, хәрекет етип турған киши кәріхана хәм микрофирмалардың тийкаргы бөлеги сауда хәм ауыл, тоғай хәм балық хожалығы хызмет түрлерине тууры келеди. Сондай ақ, ең аз үлеси болса, ден-саулықты сақлау хәмде мәлимлеме хәм байланыс тарауы хызмет түрлерине тууры келеди.

**Хәрекет етип турған киши кәрхана хәм микрофирмалардың экономикалық
хызмет түрлери бойынша үлеси,
(жәмине салыстырғанда пайыз есабында)**

2018 жыл январь-декабрь айларында 2177 киши кәрхана хәм микрофирмалар жаңадан ашылған. Бул болса, өткен жылдың усы дәўирине салыстырғанда 32,1 % ға көбирек. Ең көп жаңадан ашылған киши кәрхана хәм микрофирмалар Нөкис қаласы (752 кәрхана), Төрткүл (191), Әмиўдәрья (155), Беруний хәм Қоңырат (126 кәрханадан) районлары үлеслерине туўры келеди. Ең аз муғдары Тахтакөпир (32), Қанлыкөл (44) хәмде Шоманай (55) районларына туўры келди.

Экономикалық хызмет түрлери бойынша ең көп санаат тараўында (501 кәрхана), сауда (450), курьлыста (420) хәм аўыл, тоғай хәм балық хожалығында (345) жаңадан кәрханалар ашылған. Ең аз муғдары болса, тасыў хәм сақлаў (84), ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызметлерде (52), мәлимлеме хәм байланыс (23) жаңадан ашылған.

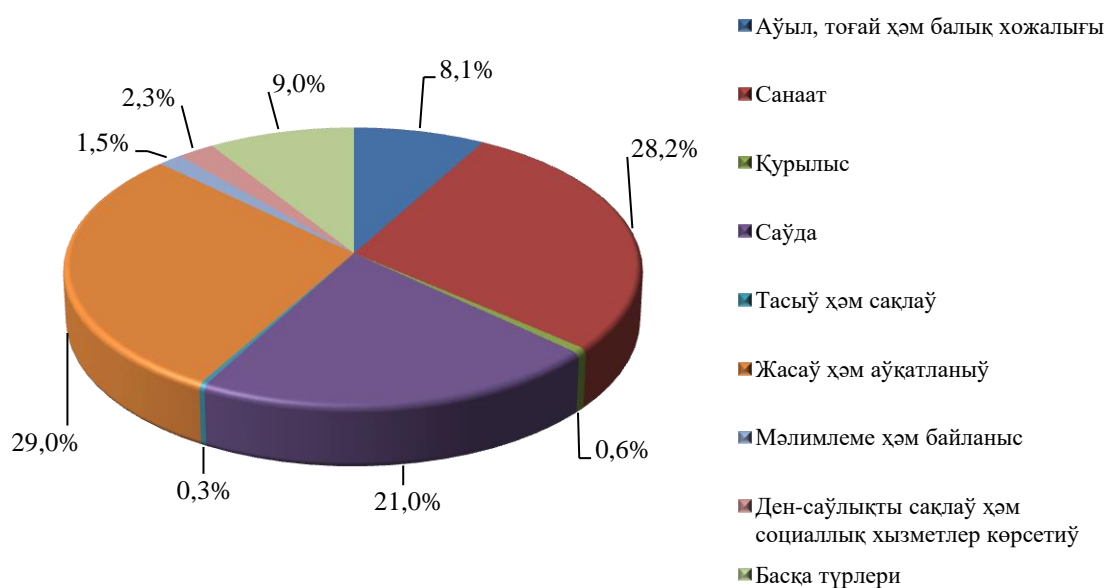
Шаңарақлық кәрханалар саны

Юридикалық шахс шөлкемлестирген ҳалда дизимнен өткен шаңарақлық кәрханалар саны – 2019 жылдың 1 январь жағдайына 679 ды курап, олардан 663 бирлиги ямаса 97,6 % ҳәрекет етип турыпты. Бул көрсеткиш өткен жылдың усы даўирине салыстырғанда мәмлекетлик дизимнен өткенлердин хәмде ҳәрекет етип турғанлардың улыўма саны орташа 31,1 % ға асқанлығын айтып өтиў тийис.

Хәрекет етип турған шаңарақлық кәрханалардың экономикалық хызмет түрлери бойынша қаралғанда олардың 29,0 пайызы ямаса 192 бирлиги жасаў хәм аўқатланыў хызметлери, 28,2 пайызы ямаса 187 бирлиги санаат, 21,0 пайызы ямаса 139 бирлиги саўда, 8,1 пайызы ямаса 54 бирлиги хызметлер көрсетиў, 1,5 пайызы ямаса 10 бирлиги мәлимлеме хәм байланыс хәмде 9,0 пайызы ямаса 60 бирлиги басқа хызмет түрлери үлесине туўры келеди.

Хәрекет етип турған шаңарақлық кәрханалардың экономикалық хызмет түрлери бойынша үлеси,

(жәмине салыстырғанда пайыз есабында)

Экономикалық хызмет түрлери бойынша қарайтуғын болсақ, ең көп жасаў хәм аўқатланыў және санаатта, ең аз муғдары болса, қурылыс, тасыў хәм сақлаў хызмет түрлерине туўры келеди.

Сапластырылған кәрхана хәм шөлкемлер

2018 жылдың январь-декабрь айларында жәми 996 кәрхана хәм шөлкемлер сапластырылған. Бул көрсеткиш өткен жылдың усы дәуирине салыстырғанда 165 ке кемейген.

Сапластырылған 996 кәрханаларды экономикалық хызмет түрлери бойынша алып қарайтуғын болсақ, 243 бирлиги (24,4 %) саўда, 133 бирлиги (13,4 %) аўыл, тоғай хәм балық хожалығы, 120 бирлиги (12,0 %) қурылыс, 107 бирлиги (7,7 %) жасаў хәм аўқатланыў бойынша хызметлерде, 36 бирлиги (3,6 %) мәлимлеме хәм байланыста, 32 бирлиги (3,2 %) ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызметлер хәмде 159 бирлиги (16,1 %) басқа хызмет түрлери үлеслерине туўры келеди. Соннан көринип турғанындай, сапластырылған кәрханалардың тийкарғы бөлеги саўда хәм аўыл, тоғай хәм балық хожалығы хызмет түрлерине туўры келеди. Сондай ақ, ең аз үлеси болса, мәлимлеме хәм байланыс хәмде ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызметлер түрлерине туўры келеди.

1 январь жағдацына сапластырылған кәрханалар хәм шөлкемлердин экономикалық хызмет түрлери бойынша бөлистирилиўи (фермер хәм дийқан хожалықларысыз, бирлик)

	2018 жыл		2019 жыл		Парқы, (+;-)
	сони	жәмине салыстыр гандан, %	сони	жәмине салыстыр гандан, %	
Республика бойынша	1161	100,0	996	100,0	-165
Аўыл, тоғай хәм балық хожалығы	109	9,4	133	13,4	24
Санаат	98	8,4	107	10,7	9
Қурылыс	143	12,3	120	12,0	-23
Саўда	266	22,9	243	24,4	-23
Тасыў хәм сақлаў	78	6,7	89	8,9	11
Жасаў хәм аўқатланыў	94	8,1	77	7,7	-17
Мәлимлеме хәм байланыс	39	3,4	36	3,6	-3
Ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызметлер	177	15,2	32	3,2	-145
Басқа түрлери	157	13,6	159	16,1	2

2018 жыл январь-декабрь айларында 902 киши исбилерменлик субъектлери сапластырылған. Сапластырылған киши кәрхана хәм микрофирмалардың тийкарғы бөлеги 238 бирлиги (26,4 %) саўда, 132 бирлиги (14,6 %) аўыл, тоғай хәм балық хожалығы, 119 бирлиги (13,2 %) қурылыста, 107 бирлиги (11,9 %) санаат, 89 бирлиги (9,9 %) тасыў хәм сақлаўда, 76 бирлиги (8,4 %) жасаў хәм аўқатланыўу, 35 бирлиги (3,9 %) мәлимлеме хәм байланыс, 6 бирлиги (0,7 %) ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызметлер хәмде 100 бирлиги (11,0 %) басқа хызмет түрлери үлесине туўры келген.

Исбилерменликти қоллап-қуўатлау нәтийжесинде аймақларда да сапластырылған киши кәрхана хәм микрофирмалар саны жылдан жылға кемейип бармақта.

Бул жөнелисте тийкарынан Беруний районында 38 ге, Кегейли – 33 ге, Шымбай – 25 ке, Әмиўдәрья – 13 киши кәрхна хәм микрофирмалар өткен жылға салыстырғанда кем сапластырылғанлығын қориў мүмкин.

Кәрхана хәм шөлкемлер саны
(фермер хәм дийкан хожалықларысыз, бирлик)

	2019 жыл 1 январына дизимнен өткен	2018 жыл январь-декабринде	
		жаңадан ашылды	сапластырылды
Қарақалпақстан Республикасы	16031	2636	996
Нөкис қ.	5138	859	375
<i>районлар:</i>			
Әмиўдәрья	1179	188	26
Беруний	1331	163	52
Қанлықөл	405	67	35
Қараөзек	466	85	38
Кегейли	474	65	30
Қоңырат	903	158	76
Мойнақ	285	92	28
Нөкис	681	143	23
Тақиятас	469	119	18
Тахтакөпир	303	49	18
Төрткүл	1615	212	90
Хожели	787	125	69
Шымбай	600	88	48
Шоманай	385	75	23
Елликқала	1010	148	47

**Дизимга алынған юридик шахсларды
шөлкемлестириўшилиқ ҳуқуқый түрлери бойынша бөлиниўи
(2019-жыл 1- январь жағдайына, фермер ҳәм дийхан хожалықларсыз)**

	Жәми, бирлик	Улыўма санына салыстырғанда пайыз есабынан		
		коммерциялық емес	коммерциялық	соннан жеке меншик
Қарақалпақстан Республикасы	16031	22,3	77,7	18,5
Нөкис қ.	5138	16,6	83,4	16,0
<i>районлар:</i>				
Әмиўдәрья	1179	25,4	74,6	12,5
Беруний	1331	20,5	79,5	31,1
Қанлықөл	405	32,0	68,0	29,1
Қараөзек	466	27,7	72,3	11,6
Кегейли	474	35,4	64,6	12,9
Қоңырат	903	26,4	73,6	28,8
Мойнақ	285	32,6	67,4	11,2
Нөкис	681	21,0	79,0	11,7
Тақыятас	469	26,9	73,1	24,3
Тахтакөпир	303	39,6	60,4	14,5
Төрткүл	1615	15,2	84,8	16,2
Хожели	787	24,3	75,7	22,2
Шымбай	600	32,8	67,2	16,0
Шоманай	385	33,0	67,0	32,7
Елликқала	1010	24,3	75,7	30,0

Киши кәрханалар хәм микрофирмалар (бизнес) саны
(фермер хәм дийхан хожалықларсыз, бирлик)

	2019-жыл 1-январь жағдайына дизимге алынған	2018 жыл январь-декабрь	
		шөлкемлест ирилди	сапластырылды
Қарақалпақстан Республикасы	12364	2177	902
Нөкис қ.	4248	752	339
<i>районлар:</i>			
Әмиўдәрья	874	155	24
Беруний	1054	126	50
Қанлыкөл	272	44	34
Қараөзек	337	68	38
Кегейли	303	50	26
Қоңырат	658	126	76
Мойнақ	191	73	26
Нөкис	538	121	18
Тақьятас	338	95	15
Тахтакөпир	179	32	16
Төрткүл	1362	191	61
Хожели	591	104	67
Шымбай	399	70	46
Шоманай	258	55	22
Елликқала	762	115	44

**Шет ел инвестициясы киритилген
кэрханалар саны**
(2019 жыл 1 январь жағдайына, бирлик)

	<i>Жәми дизимге алынған</i>	<i>соннан:хызмет көрсетип атырғанлар</i>	<i>Хызмет көрсетип атырғанлар жәмине салыстырғанда, пайыз есабында</i>
Қарақалпақстан Республикасы	121	121	100,0
Нөкис қ.	22	22	100,0
<i>районлар:</i>			
Әмиўдәрья	5	5	100,0
Беруний	5	5	100,0
Қанлыкөл	6	6	100,0
Қараөзек	7	7	100,0
Кегейли	9	9	100,0
Қоңырат	8	8	100,0
Мойнақ	17	17	100,0
Нөкис	9	9	100,0
Тақиятас	11	11	100,0
Тахтакөпир	6	6	100,0
Төрткүл	1	1	100,0
Хожели	3	3	100,0
Шымбай	6	6	100,0
Шоманай	2	2	100,0
Елликқала	4	4	100,0

2019 жыл 1 январь жағдайына республика бойынша 121 шет ел инвестициялары киритилген кэрханалар дизимге алынған болып, дизимга алынған кэрханалардың барлығы хәрекет етпекте.

Шет ел инвестициясы киритилген кәрханалар саны (бирлик)

	Дизимге алынғанлар	2018йил январь-декабрида	
		шөлкемлестирілген ¹⁾	тоқтатылған
Қарақалпақстан Республикасы	121	36	6
Нөкис қ.	22	5	-
<i>районлар:</i>			-
Әмиўдәрья	5	1	-
Беруний	5	-	-
Қанлықөл	6	3	-
Қараөзек	7	-	-
Кегейли	9	1	-
Қоңырат	8	2	2
Мойнақ	17	8	-
Нөкис	9	3	1
Тақьятас	11	5	1
Тахтакөпир	6	1	1
Төрткүл	1	-	1
Хожели	3	1	-
Шымбай	6	2	-
Шоманай	2	1	-
Елликқала	4	3	-

¹⁾ қайта шөлкемлестирілгенлери менен бирге

VIII. СЫРТҚЫ ЭКОНОМИКАЛЫҚ БАЙЛАНЫСЛАР

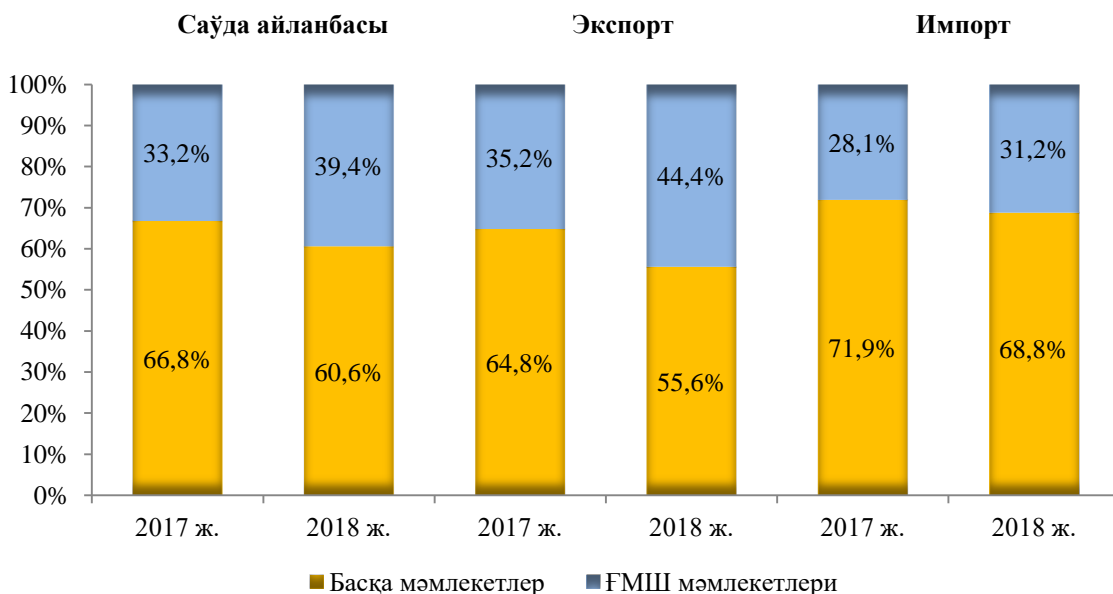
2018-жылдың январь-декабрінде сыртқы сауда айланбасы 736,5 млн. АҚШ долларын, соннан 456,0 млн. АҚШ долларын – экспорт операциялары, 280,5 млн. АҚШ долларын – импорт операциялары құрады.

Сыртқы сауда айланбасының сальдосы 175,5 млн. АҚШ долларын құрады.

2018-жылдың январь-декабрінде ҒМШ хәм басқа мәмлекетлер кесимінде республиканың сыртқы сауда айланбасы (млн. АҚШ доллары)

	январь-декабрь		2017жыл январь-декабрьға салыстырғанда пайыз есабында
	2017ж.	2018ж.	
Сыртқы сауда айланбасы	641,1	736,5	114,9
<i>соннан:</i>			
ҒМШ мәмлекетлери	212,9	289,8	136,1
басқа мәмлекетлер	428,2	446,7	104,3
Экспорт	462,4	456,0	98,6
<i>соннан:</i>			
ҒМШ мәмлекетлери	162,6	202,4	124,5
басқа мәмлекетлер	299,8	253,6	84,6
Импорт	178,7	280,5	157,0
<i>соннан:</i>			
ҒМШ мәмлекетлери	50,3	87,5	174,0
басқа мәмлекетлер	128,4	193,0	150,3

**2018-жыл январь-декабрьда республика сыртқы сауда айланбасында ҒМШ
хәм басқа мәмлекетлердиң үлесі**
(улыўма көлемге салыстырғанда пайыз есабында)

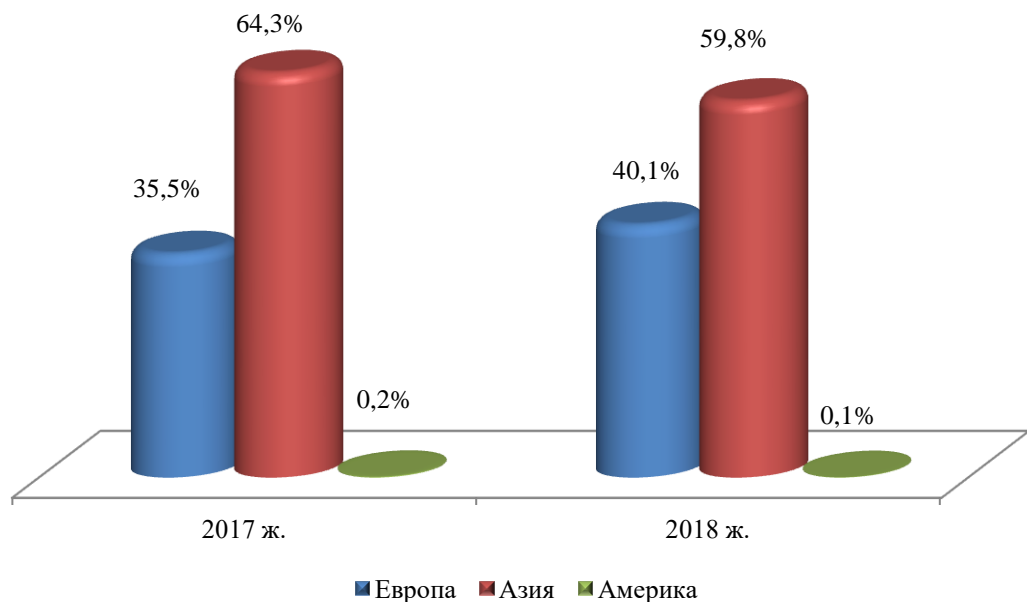

2018 жылдың январь-декабрына республика экспорт-импорты қурамы

	Экспорт хәм импорттың улыўма көлеміндегі үлесі, пайыз есабында		Көлемдегі өзгеріс, пайыз есабында
	2017жыл январь- декабрь	2018жыл январь- декабрь	2017жыл январь-декабрьға салыстырғанда пайыз есабында
Экспорт қурамы	100,0	100,0	98,6
пахта таласы	2,0	-	-
азық-ауқат өнімлери	5,6	6,5	113,1
химиялық өнімлер хәм оннан таярланған буйымлар	86,5	87,9	100,2
энергия дереклери хәм нефть өнімлери	2,5	2,0	80,3
машина хәм үскенелер	0,5	0,6	107,4
хызметлер	2,8	3,0	104,2
Басқалар	86,5	87,9	100,2

	Экспорт хәм импорттың улыўма көлеминдеги үлесі, пайыз есабында		Көлемдеги өзгеріс, пайыз есабында
	2017жыл январь- декабрь	2018жыл январь- декабрь	2017жыл январь-декабрьға салыстырғанда пайыз есабында
Импорт қурамы	100,0	100,0	157,0
азық-аўқат өнімлері	1,7	4,2	3,9 м.
химиялық өнімлер хәм оннан таярланған буйымлар	17,6	14,5	129,5
энергия дереклери хәм нефть өнімлері	2,8	2,5	140,8
қара хәм реңли металллар	3,1	2,1	107,9
машина хәм үскенелер	46,5	51,3	173,0
хызметлер	4,4	5,2	185,3
басқалар	23,9	20,2	132,7

Сыртқы саўда айланбасының континентлер бойынша қурамы
(улыўма көлемге салыстырғанда пайыз есабында)

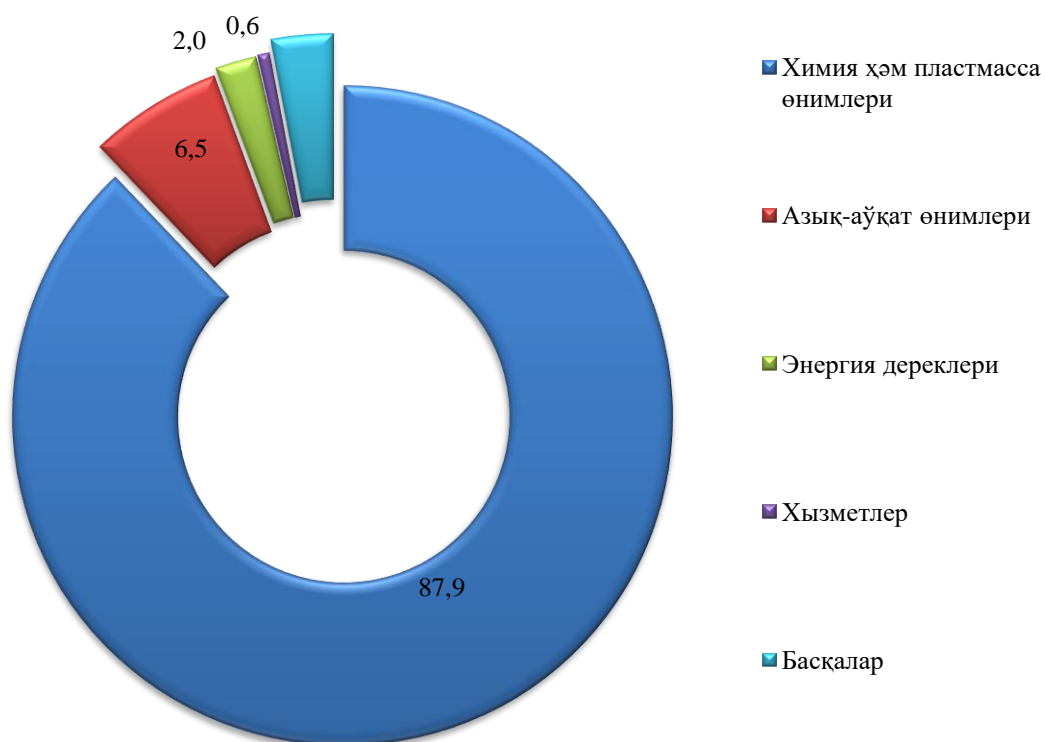

**2018-жылдың январь-декабрында республика сыртқы сауда айланбасында
үлкен үлеске ийе болған мәмлекетлер менен товар айланбасы**

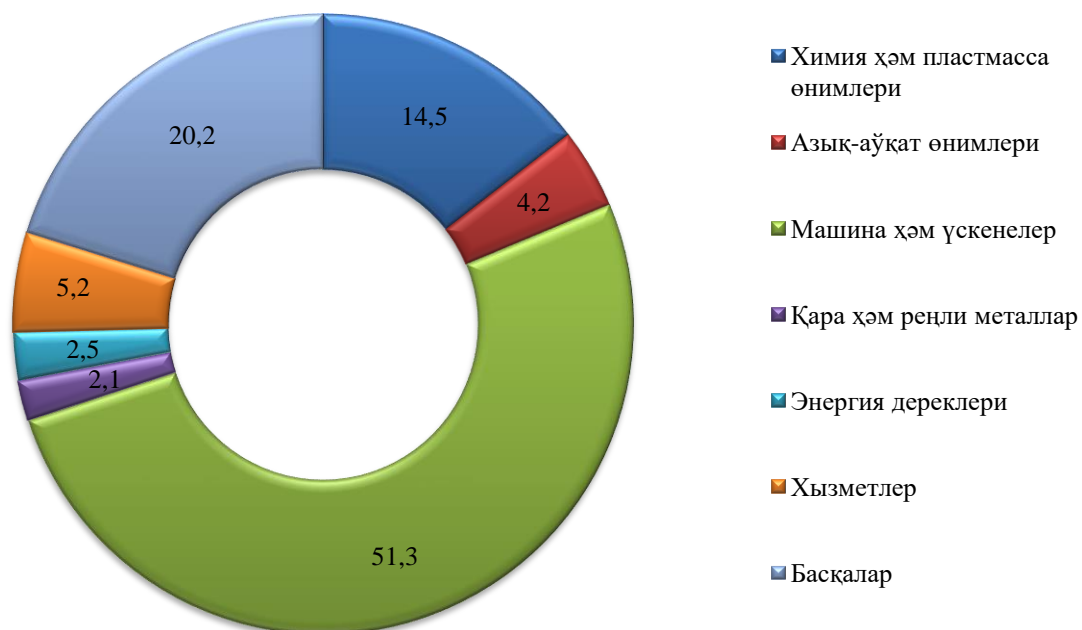
	<i>Республика товар айланбасындагы үлеси, пайыз</i>	<i>2017 жыл январь-декабрьга салыстырғанда пайыз есабында</i>
Россия Федерациясы	25,4	125,2
Қытай Халық Республикасы	22,5	91,6
Туркия	15,6	90,1
Қазақстан	9,4	149,5
Қубла Корея	6,4	164,0
Латвия	5,5	94,6
Украина	3,0	2,3 м.
Швейцария	1,3	25,3 м.
Вьетнам	1,1	12,1 м.
Япония	0,9	4,7 м.
Эстония	0,7	2,5 м.
Қырғызстан	0,6	83,2
БАА	0,6	81,1

Республика сыртқы сауда айланбасында ең үлкен үлесті Россия Федерациясы ийелеген болып, 2018-жыл январь-декабрь айларында 187,0 млн. АҚШ доллары муғдарында сыртқы сауда операциялары, соннан 135,6 млн. АҚШ долларлық экспорт операциялары хәмде 51,4 млн. АҚШ доллары муғдарында импорт операциялары әмелге асырылған, сондай ақ, 2018 жыл январь-декабрь айларында республика сыртқы сауда айланбасында Қытай Халық Республикасы, Туркия, Қазақстан хәм Қубла Корея мәмлекетлериниң үлеси көп болып келмекте.

Товар хэм хызметлер экспорты курамы, жэmine салыстырганда пайызда

Товар хэм хызметлер импорты курамы, жэmine салыстырганда пайызда

ІХ. ХЫЗМЕТЛЕР

2018-жыл январь-декабрьда базар хызметлери ислеп шығарыўдың экономикалық хызмет түрлери бойынша көлеми 4464,9 млрд. сўмды қурады, соннан аўыллық жерлеринде 1190,9 млрд. сўм ямаса улыўма көрсетилген хызметлер көлеминиң 26,7 пайызын қурады. 2017-жыл январь-декабрьға салыстырғанда өсим пәти 113,0 пайызды қурады.

2018-жылдың январь-декабринде базар хызметлери ислеп шығарыўдың экономикалық хызмет түрлери бойынша қурамы

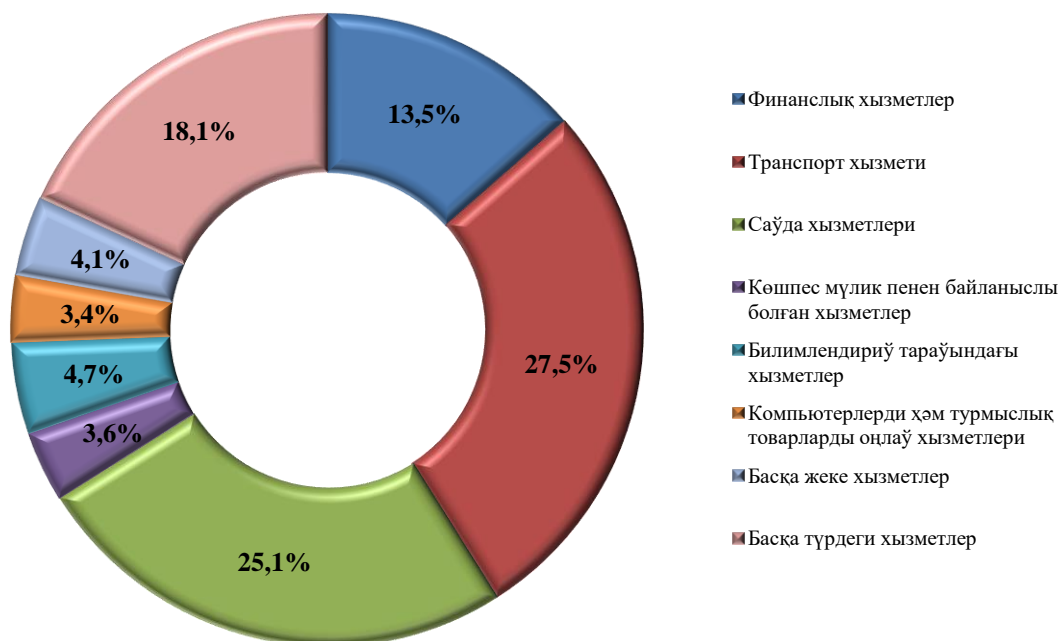
	млрд. сўм	2017 жыл январь- декабрьға салыстырғанда пайыз есабында	Жәмиге салыстырғ анда пайыз есабында
Жәми хызметлер	4464,9	113,0	100,0
<i>соннан: хызмет түрлери бойынша:</i>			
байланыс ҳәм мәлимлеме хызмети	332,4	107,7	7,4
финанслық хызметлер	604,0	150,4	13,5
транспорт хызмети	1228,7	116,6	27,5
<i>соннан:</i> автотранспорт хызметлери	690,8	105,4	15,5
жасаў ҳәм аўқатланыў хызметлери	137,7	110,1	3,1
саўда хызметлери	1122,5	103,5	25,1
көшпес мүлик пенен байланыслы болған хызметлер	159,8	102,7	3,6

	млрд. сұм	2017 жыл январь- декабрьға салыстырғанда пайыз есабында	Жәмиге салыстырғ анда пайыз есабында
билимлендириу тарауындағы хызметлер	208,1	109,4	4,7
ден саулықты сақлау тарауындағы хызметлер	49,0	103,1	1,1
ижара хәм прокат хызметлери	101,2	110,0	2,3
компьютерлерди хәм турмыслық товарларды оңлау хызметлери	152,5	102,3	3,4
басқа жеке хызметлер	182,7	103,3	4,1
архитектура, инженерлик излениулер, техникалық сынаулар хәм анализ тарауындағы хызметлер	54,0	122,3	1,2
басқа түрдеги хызметлер	132,3	100,6	3,0

Хызметлер қурамында ең үлкен үлес транспорт (жәми хызметлердин 27,5 пайызы), сауда (25,1 пайыз) хызметлерине тууры келди.

Сондай ақ, финанслық хызметлер (150,4 пайыз), архитектура, инженерлик излениулер, техникалық сынаулар хәм анализ тарауындағы хызметлер (122,3 пайыз), транспорт хызмети (116,6 пайыз), жасау хәм аұқатланыу хызметлери (110,1 фоиз), ижара хәм прокат хызметлери (110,0 пайыз), билимлендириу тарауындағы хызметлер (109,4 пайыз), байланыс хәм мәлимлеме хызмети (107,7 пайыз) өсим пәти жоқары болды.

**2018-жыл январь-декабрьда экономикалық хызмет түрлери бойынша
базар хызметлери ислеп шығарыў**

2018-жыл январь-декабрь айлары даўамында экономикалық хызмет түрлери бойынша көрсетилген хызметлер улыўма көлеминде транспорт хызметлери ең үлкен үлести ийелеген болып, 1228,7 млрд. сўмды қураған, 2017-жылдың тийисли дәўирине (2017-жылда 1032,6 млрд. сўм) салыстырғанда 16,6 пайызға өскен, сондай ақ, көрсетилген хызметлер көлеминде саўда хызметлери – 1122,5 млрд. сўм (2017-жылда – 918,6 млрд. сўм), финанслық хызметлер – 604,0 млрд. сўм (2017- жылда 363,1 млрд. сўм) хэм билимлендириў тараўындағы хызметлер – 208,1 млрд. сўм (2017-жылда – 172,2 млрд. сўм) есабына туўры келди.

Х. ТРАНСПОРТ

Жүк тасыу. 2018-жыл январь-декабрьда барлық транспорт түрлери тәрәпинен 23,8 млн. тонна жүк тасылған болып, бул өткен жылдың усы дәуирине салыстырғанда 100,1 пайызды қурады.

Жүк айланбасы барлық транспорт түрлери тәрәпинен 566,4 млн. тн.-км.ди қурады хәм 100,2 пайызға өсти.

Транспорт түрлери бойынша жүк тасыу хәм жүк айланбасы көлеми

	2018 жыл январь-декабрь	2017 жыл январь- декабрьға салыстырғанда пайыз есабында
Тасылған жүк, млн. тн.	23,8	100,1
<i>соннан:</i>		
автомобиль транспортында	23,8	100,1
Жүк айланбасы, млн. тн-км.	566,4	100,2
<i>соннан:</i>		
автомобиль транспортында	566,4	100,2

Жеке тәртиптеги исбилерменлердің автомобиль транспортының жүк айланбасы 2017-жыл январь-декабрьға салыстырғанда 103,1 пайызға өсти хәм 407,8 млн. тн-км.ди қурады. Жүк айланбасының улыўма көлеминде жеке жүк тасыушылардың үлеси 90,3 пайызды қурады (2017 жыл январь-декабрьда 86,7 пайыз).

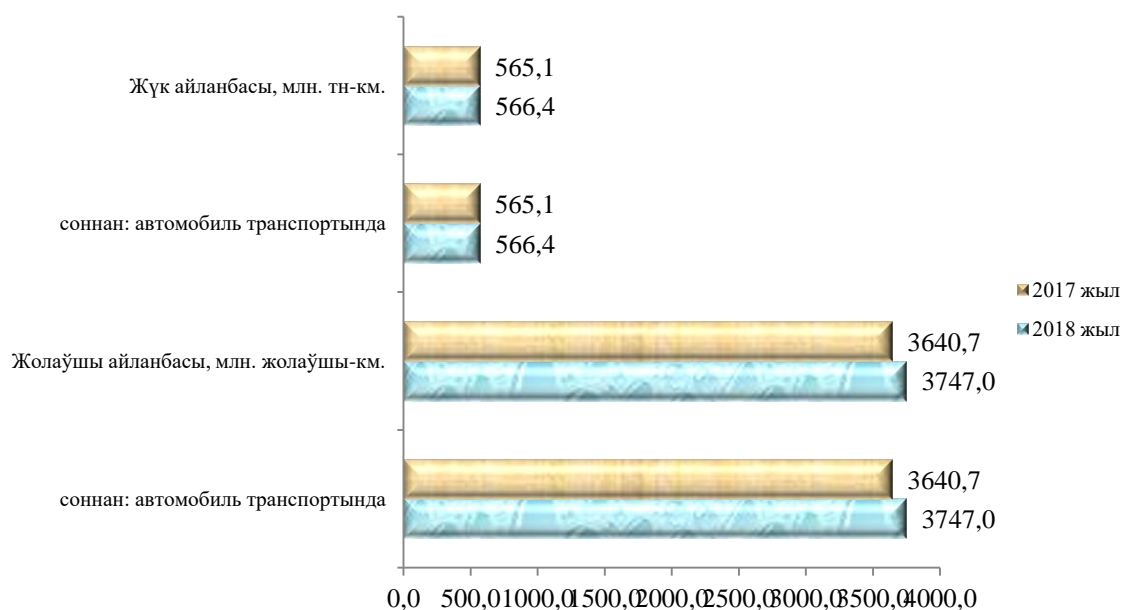
Жолаўшы тасыу. 2018-жыл январь-декабрьда барлық транспорт түрлери тәрәпинен 130,2 млн. адам тасылған болып, бул көрсеткиш өткен жылдың усы дәуирине салыстырғанда 103,8 пайызға өскен. Жолаўшы тасыу айланбасы усы дәуирде 102,9 пайызға көбейип, 3747,0 млн. жолаўшы-км.ди қурады.

Транспорт түрлері бойынша жолаушы тасыу хәм жолаушы айланбасы

	2018 жыл январь-декабрь	2017 жыл январь-декабрьға салыстырғанда пайыз есабында
Транспортта тасылған жолаушылар, млн. адам	130,2	103,8
соннан: автомобиль транспортында	130,2	103,8
Жолаушы айланбасы, млн. жолаушы-км.	3747,0	102,9
соннан: автомобиль транспортында	3747,0	102,9

Жеке жолаушы тасыушылар автомобиль транспортында жолаушы айланбасы 2017 жылдың январь-декабрына салыстырғанда 101,2 пайызға өсти хәм 2845,0 млн. жолаушы-км.ди қурады. Жолаушы айланбасының улыўма көлеминде жеке жолаушы тасыушылардың үлеси 97,1 пайызды қурады (2017-жыл январь-декабрьда 97,0 пайыз).

2018-жыл январь-декабрь жағдайына транспорт хызметиниң тийкарғы көрсеткишлери

XI. УСАҚЛАП САТЫҰ ТОВАР АЙЛАНБАСЫ

Хожалық жүритиўши субъектлердиң мүликшилик формалары бойынша усақлап сатыў товар айланбасы

	млрд. сўм	2017жыл январь- декабрьға салыстырғанда пайыз есабында	Жәмиге салыстырғанда пайыз есабында
Жәми	4438,5	105,8	100,0
<i>соннан мүликшилик формалары бойынша:</i>			
мәмлекетлик мүлики	1,7	87,8	0,1
мәмлекетлик емес мүлик	4436,8	105,8	99,9
<i>соннан: пуқаралардың жеке мүлики</i>			
	2775,6	103,4	62,5

Ири саўда кәрханаларының усақлап сатыў айланбасы көлеми 2018-жыл январь-декабрь айларында 1662,9 млрд. сўмды қурап, өткен жылдың усы дәўирине салыстырғанда 110,1 пайыды қурады.

Жеке тәртиптеги исбилерменликтің жәми усақлап сатыў көлеми 2018-жылдың январь-декабрь айларында 2775,6 млрд. сўмды қурап, өткен жылдың усы дәўирине салыстырғанда 103,4 пайызға өскен.

2018 жыл январь-декабрьға усақлап сатыў айланбасы қурамы

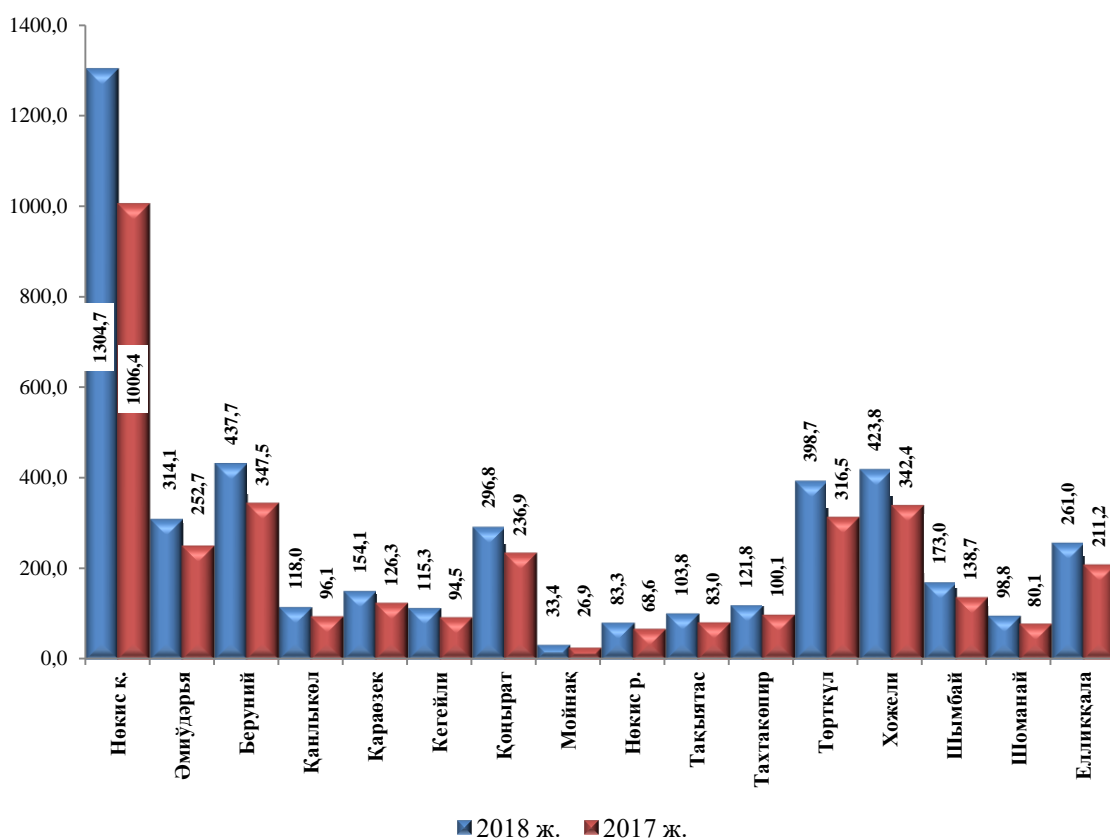
	млрд. сўм	2017жыл январь- декабрьға салыстырғанда пайыз есабында	Жәмиге салыстырғанда пайыз есабында
Усақлап сатыў товар айланбасы	4438,5	105,8	100,0
<i>соннан:</i>			
саўда кәрханалары	1662,9	110,1	37,5
жеке тәртиптеги исбилерменлик	2775,6	103,4	62,5
<i>соннан: шөлкемлестирилмеген сектор (қәлиплестирилмеген саўда хызмети)</i>			
	264,1	100,5	6,0

Улыўма аўқатланыў тараўының товар айланбасы 129,8 млрд. сўмға жетти ямаса 2017-жыл январь-декабрьға салыстырғанда 10,2 пайызға өсти.

Усақлап сатыў (улыўма аўқатланыў хызметин қосқан ҳалда) халықтың жан басына есаплағанда 4,3 пайызға асты хәм 2391,4 мың сўмды қурады (2017-жыл январь-декабрь айларында 1927,9 мың сўмды қураған).

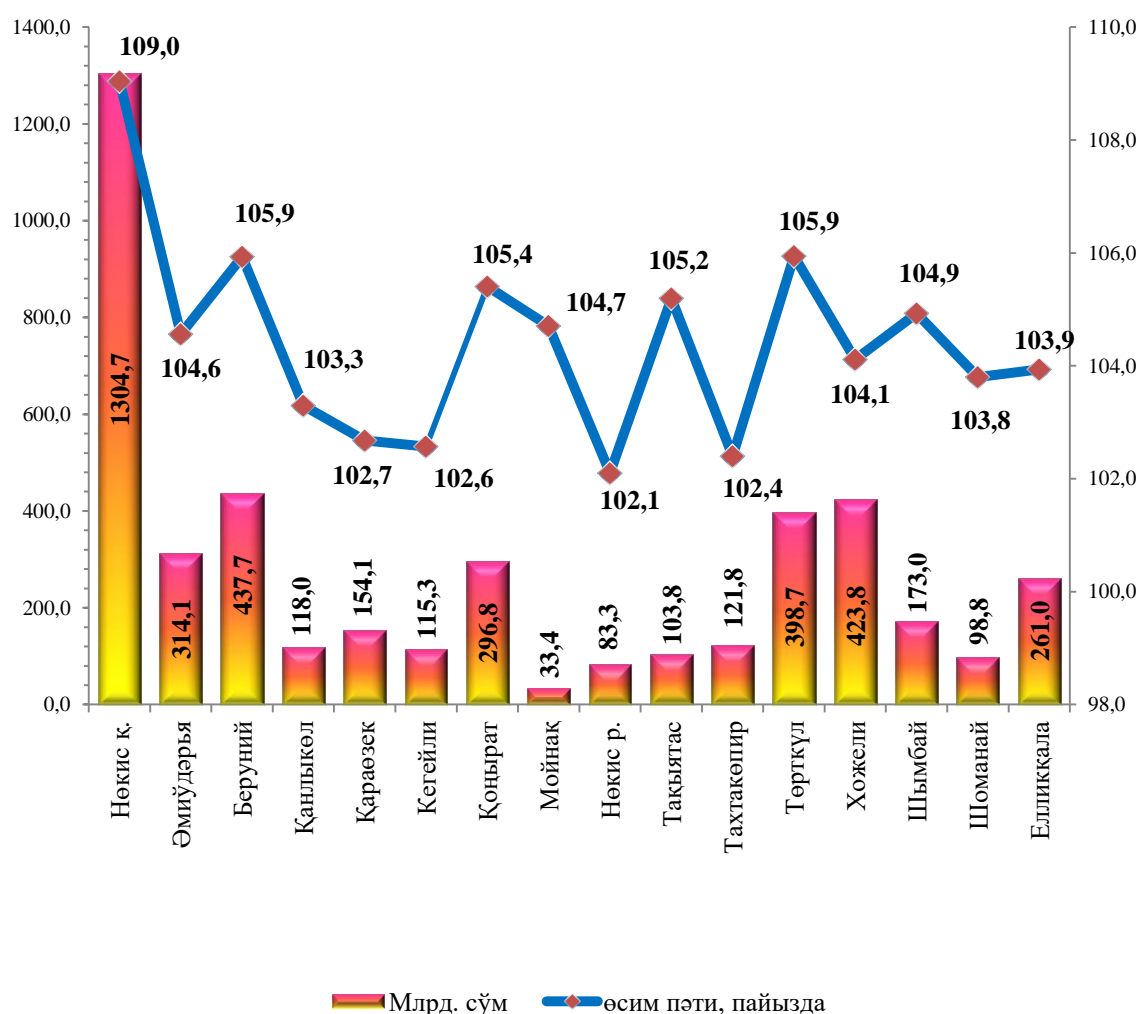
2018-жыл январь-декабрьда усақлап сатыў товар айланбасы 4438,5 млрд. сўмды қурады хәм өткен жылдың усы дәўирине салыстырғанда 5,8 пайызға өсти. Соннан, ири кәрханалардың товар айланбасы 495,6 млрд. сўмды (өсим пәти 33,2%), киши исбилерменлик субъектлериниң товар айланбасы 3942,9 млрд. сўмды (өсим пәти 3,2%), соннан бирлеспеген саўда товар айланбасы 264,1 млрд. сўмды (өсим пәти 0,5 %) қурайды.

Январь-декабрь айларында усақлап сатыў товар айланбасы көлеми, (млрд. сўм)

2017-жылдың январь-декабрына салыстырғанда республиканың барлық аймақларында усақлап сатыў товар айланбасының өсим пәти көрсетилген, жоқары өсим пәтлери Нөкис қаласы (өсим пәти 109,0%), Беруний (105,9%) хәм Төрткүл (105,9%) районларында көрсетилген.

Усақлап сатыў товар айланбасының өсим пәти, (% да)

Усақлап сатыў товар айланбасы көлеминде үлкен үлесине ийе болған Нөкис қаласы (республика бойынша жәми товар айланбасы көлеминдеги үлеси 29,4%), Беруний (9,9%), Хожели (9,5%), Төрткүл (9,0%) хәм Әмиүдерья (7,1%) районлары усақлап сатыў товар айланбасының өсиүйине салмақлы тәсирин көрсетди.

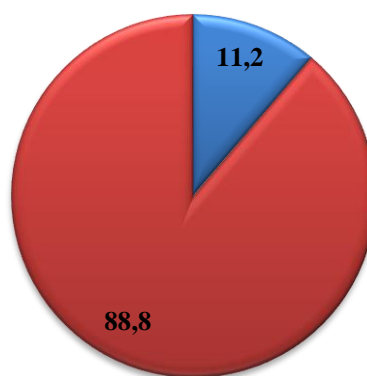
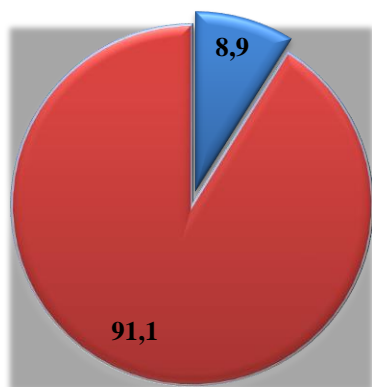
Усақлап сатыў товар айланбасы қурамында ири кәрханалардың товар айланбасы көлеми өткен жылдың усы дәуирине салыстырғанда 33,2 пайызға өсти хәм 495,6 млрд. сўмды қурайды. Бул улыўма саўда көлеминиң 11,2% үлесине туўры келеди.

Киши исбилерменлик субъектлариниң усақлап сатыў товар айланбасы көлеми статистик есап-китапларға көре, 3942,9 млрд. сўмды қурап, 2017-жылдың январь-декабрь айларына салыстырғанда 3,2 пайызға өсти. Республика көлеминде усы сектордың жәми усақлап сатыў товар айланбасындағы үлеси 88,8 пайызға тең келмекте.

Усақлап сатыў товар айланбасының қурамы, (%)

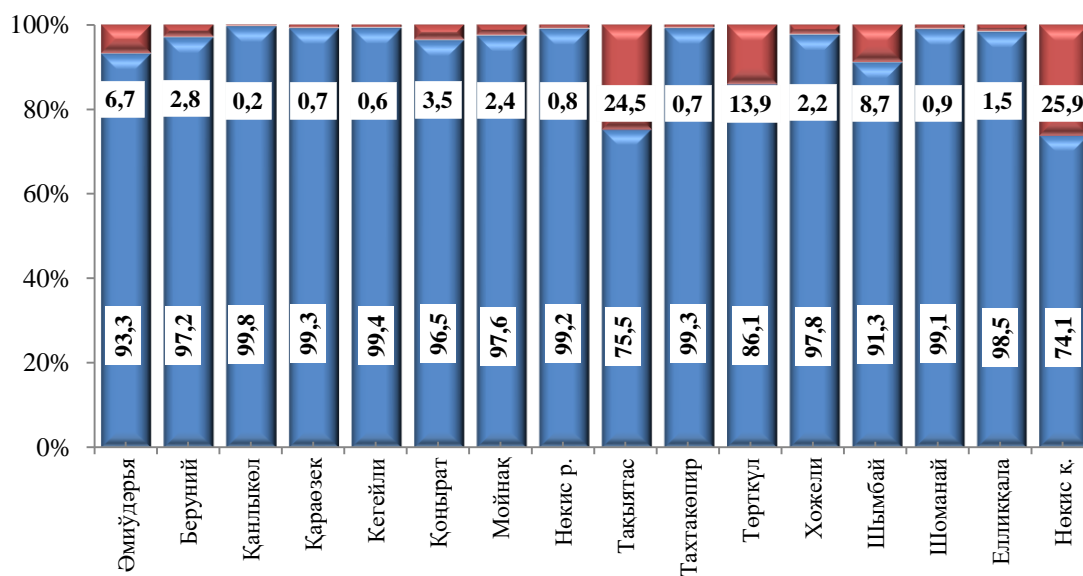
2017 жыл
январь-декабрь

2018 жыл
январь-декабрь

■ Ири кәрханалар
■ Киши кәрханалар

Усақлап сауда айланбасында ири кәрханалар хәм киши исиблерменликтің үлесі, (%)

■ Киши кәрханалар
■ Ири кәрханалар

**Киши исбилерменлик хэм ири кэрханалардың
усақлап сатыў товар айланбасындағы көлеми**

	ири кэрханалар (млрд.сўм)	өткен жылдың усы дәуирине салыстырғанда, % да	киши исбилерменлик (млрд.сўм)	өткен жылдың усы дәуирине салыстырғанда, % да
Қарақалпақстан Республикасы	495,6	133,2	3942,9	103,2
Нөкис қ.	337,4	141,5	967,3	101,0
<i>районлар:</i>				
Әмиўдәрья	21,1	87,6	293,0	106,0
Беруний	12,1	137,4	425,6	105,2
Қанлыкөл	0,2	102,5	117,8	103,3
Қараөзек	1,1	108,7	153,1	102,6
Кегейли	0,7	3,4	114,6	124,4
Қоңырат	10,4	4,6 м.	286,5	102,5
Мойнақ	0,8	2,1 м.	32,6	103,5
Нөкис	0,7	73,2	82,6	102,4
Тақиятас	25,5	127,3	78,3	99,6
Тахтакөпир	0,9	106,0	120,9	102,4
Төрткүл	55,5	111,7	343,2	104,3
Хожели	9,4	2,4 м.	414,5	102,8
Шымбай	15,0	7,2 м.	158,1	97,1
Шоманай	0,9	190,6	97,9	103,4
Елликқала	3,9	4,1 м.	257,1	102,8

2018-жыл январь-декабрь айларында усақлап сатыў товар айланбасында киши исбилерменлик субъектлериниң үлеси бойынша Қанлыкөл (99,8%), Кегейли (99,4%), Қараўзяк (99,3%), Тахтакөпир (99,3%) хэм Шоманай (99,1%) районларында жоқары дәрежеде болды.

Усақлап сатыў товар айланбасы қурамында ири кэрханалардың үлеси 11,2 пайызды қурап, ири кэрханалардың ең үлкен үлеси Нөкис қаласында (25,9%), Тақиятас (24,5%) хэм Төрткүл (13,9%) районларында ушырасады.

XII. ДЕМОГРАФИЯ ҲӘМ БӘНТЛИК

Турақлы халық саны¹⁾
(2019-жыл 1-январь жағдайына, мың адам)

	Жәми халық саны	соннан:	
		қала халқы	ауыл халқы
Қарақалпақстан Республикасы	1869,7	917,5	952,2
Нөкис қ.	315,1	315,1	-
<i>районлар:</i>			
Әмиўдәрья	195,2	51,0	144,2
Беруний	187,6	66,9	120,7
Қанлыкөл	50,3	12,4	37,9
Қараөзек	52,4	15,7	36,7
Кегейли	89,4	34,3	55,1
Қоңырат	128,3	80,9	47,4
Мойнақ	31,3	13,7	17,6
Нөкис	49,1	10,2	38,9
Тақыятас	72,8	52,2	20,6
Тахтакөпир	39,9	16,7	23,2
Төрткүл	210,3	80,5	129,8
Хожели	121,2	77,6	43,6
Шымбай	115,2	56,7	58,5
Шоманай	55,6	14,6	41,0
Елликқала	156,0	19,0	137,0

Дәслепки мағлыұматлар бойынша, 2019-жылдың 1-январь жағдайына республика турақлы халқының саны 1869,7 мың адамды қурады хәм жыл басынан 27,4 мың адамға ямаса 101,5 пайызға өсти. 2018-жыл январь-декабрьда миграция сальдосы, дәслепки мағлыұматлар бойынша -4194 адамды қурады.

¹⁾дәслепки мағлыұмат

2018 жыл январь-декабрьда халықтың тәбийий хәрекети

	адам			хәр 1000 адамға	
	2017ж.	2018ж. ¹⁾	өсиўи, азайыўы	2017ж.	2018ж. ¹⁾
Туўылғанлар	37754	40133	2379	20,6	21,6
Өлгенлер	8661	8591	-70	4,7	4,6
<i>соннан: бир жасқа шекемги балалар</i>	629	550	-79	16,2 ¹⁾	14,2 ²⁾
Тәбийий өсим	29093	31542	2449	15,9	17,0
Дүзилген некелер	14109	14450	341	7,7	7,8
Некеден ажырасыўлар	1309	1340	31	0,7	0,7

Туўылыў дәрежеси. 2018-жыл январь-декабрьда туўылғанлар саны 40133 адамды курады хәм 2017 жылдың усы дәўирине (37754 адам) салыстырғанда 2379 адамға көп ямаса 6,3 пайызды курады. Туўылыў коэффициенти тийисли түрде 21,6 промиллени курады хәм 2017 жылдың усы дәўирине (20,6 промилле) салыстырғанда 1,0 промиллеге өсти.

Туўылыў дәрежесиниң өсиўи республиканың дерлик барлық аймақларында гүзетилди. Бул көрсеткиштиң жоқары дәрежеси Әмиўдәрья (21,5 тен 24,5 промиллеге), Беруний (23,8 ден 25,6 ге), Шымбай (20,8 дан 22,7 ға) хәм Төрткүл (21,9 ден 23,4 ке) районларында гүзетилди.

Өлим дәрежеси. 2018-жылдың январь-декабрында өлгенлер саны 8591 адамды курады хәм 2017 жылдың усы дәўирине (8661 адам) салыстырғанда 70 адамға ямаса 0,8 пайызға көбейди. Тийисли түрде өлим коэффициенти 4,6 промиллени курады (2017 жыл январь-сентябрьда – 4,7 промилле).

Өлгенлер санының көбейиўи Тақыятас районында (7,2 ден 4,9 промиллеге), Хожели (5,9 дан 4,6 промиллеге), Қанлықөл (5,2 ден 4,7 ға) хәм Шымбай (5,2 ден 4,8 ге) районларында гүзетилди. Ең көп өлим халатлары Нөкис районында (6,1 промилле), ең аз өлим Шоманай (3,5 промилле) районында гүзетилди.

¹⁾ дәслепки мағлыўмат

¹⁾ 1000 туўылғанларға салыстырғанда

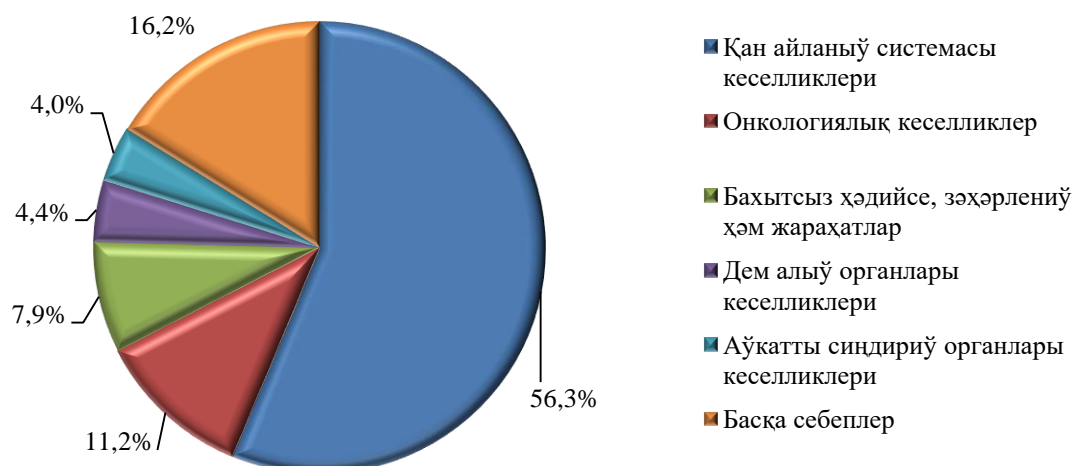
Халықтың тәбiiйii хәрeкeтi кoэффициeнтлeрi
(январь-декабрь айларында)

(1000 халық санына)

	Туұылғанлар		Өлгенлер		Халықтың тәбiiйii өсiуi	
	2017ж.	2018ж. ¹⁾	2017ж.	2018ж. ¹⁾	2017ж.	2018ж. ¹⁾
Қарақалпақстан Республикасы	20,6	21,6	4,7	4,6	15,9	17,0
Нөкис қ.	17,8	18,6	4,7	4,4	13,1	14,2
<i>районлар:</i>						
Әмиўдәрья	21,5	24,5	4,5	4,5	17,0	20,0
Беруний	23,8	25,6	4,7	4,6	19,1	21,0
Қанлыкөл	20,6	20,3	5,2	4,7	15,4	15,6
Қараөзек	18,7	19,4	4,6	5,3	14,1	14,1
Кегейли	18,8	18,0	5,5	5,3	13,3	12,7
Қоңырат	20,3	20,1	4,8	5,2	15,5	14,9
Мойнақ	18,4	19,3	5,0	5,3	13,4	14,0
Нөкис	25,5	23,1	4,8	6,1	20,7	17,0
Тақиятас	26,6	19,3	7,2	4,9	19,4	14,4
Тахтакөпир	19,0	18,8	5,2	5,2	13,8	13,6
Төрткүл	21,9	23,4	4,8	4,4	17,1	19,0
Хожели	25,1	20,5	5,9	4,6	19,2	15,9
Шымбай	20,8	22,7	5,2	4,8	15,6	17,9
Шоманай	16,8	16,8	3,9	3,5	12,9	13,3
Елликқала	24,3	25,4	4,0	3,9	20,3	21,5

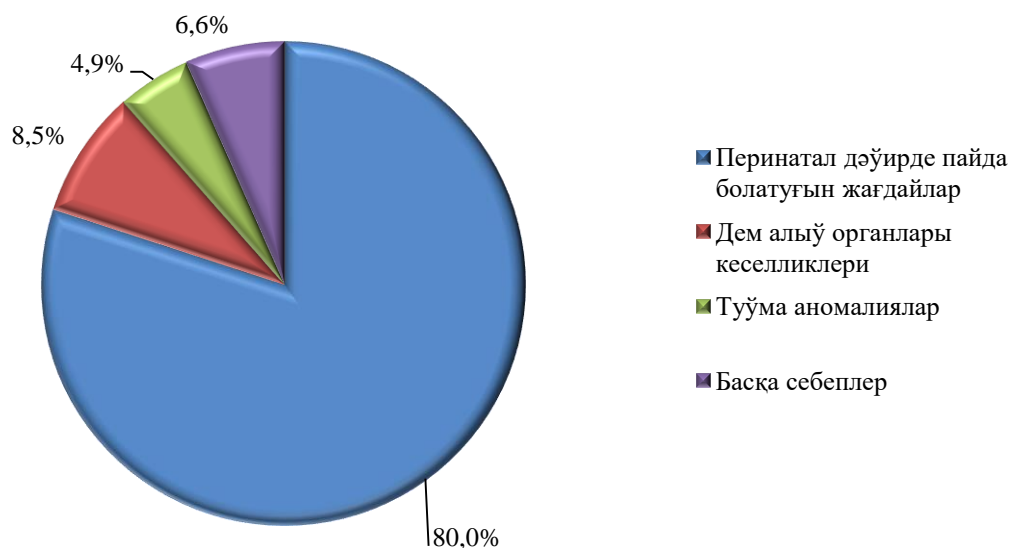
¹⁾дәслепки мағлыұмат

2018 жыл январь-декабрьда өлим себеплери бойынша өлгенлер саны
(жәміне салыстырғанда пайыз есабында)

Дәслепки мағлыұматлар бойынша, 2018 жылдың январь-декабрында бир жасқа толмаған 550 балалар өлими гүзетилди. Балалар өлими коэффициенти 14,2 промиллени курады (2017 жылдың тийисли дәуиринде 16,2 промилле).

2018 жыл январь-декабрьда өлим себеплери бойынша бир жасқа шекемги өлген балалар саны
(жәміне салыстырғанда пайыз есабында)

Неке дүзиу хәм некеден ажырасыулар. 2018 жыл январь-декабрьда ПХАЖ органларында 14450 неке хәм 1340 ажырасыулар дизимге алынды. Мың халық санына салыстырғанда 7,8 неке (2017 жылдың тийисли дәуиринде – 7,7) хәм 0,7 ажырасыулар (2017 жылдың тийисли дәуиринде – 0,7) туұры келди.

Миграция. Дәслепки мағлыұматлар бойынша, 2018 жылдың январь-декабрь айларында республика бойынша көшип келгенлер саны 10816 адамды, усы дәўирде көшип кеткенлер саны болса 15010 адамды қурады. Миграция қалдығы минус 4194 адамға (2017 жылдың усы дәўиринде – минус 4263 адам) тең болды. Ең көп минус қалдықлар Шымбай районы (минус 691), Кегейли (минус 598) хәм Хожели (минус 407) районларында гүзетилди.

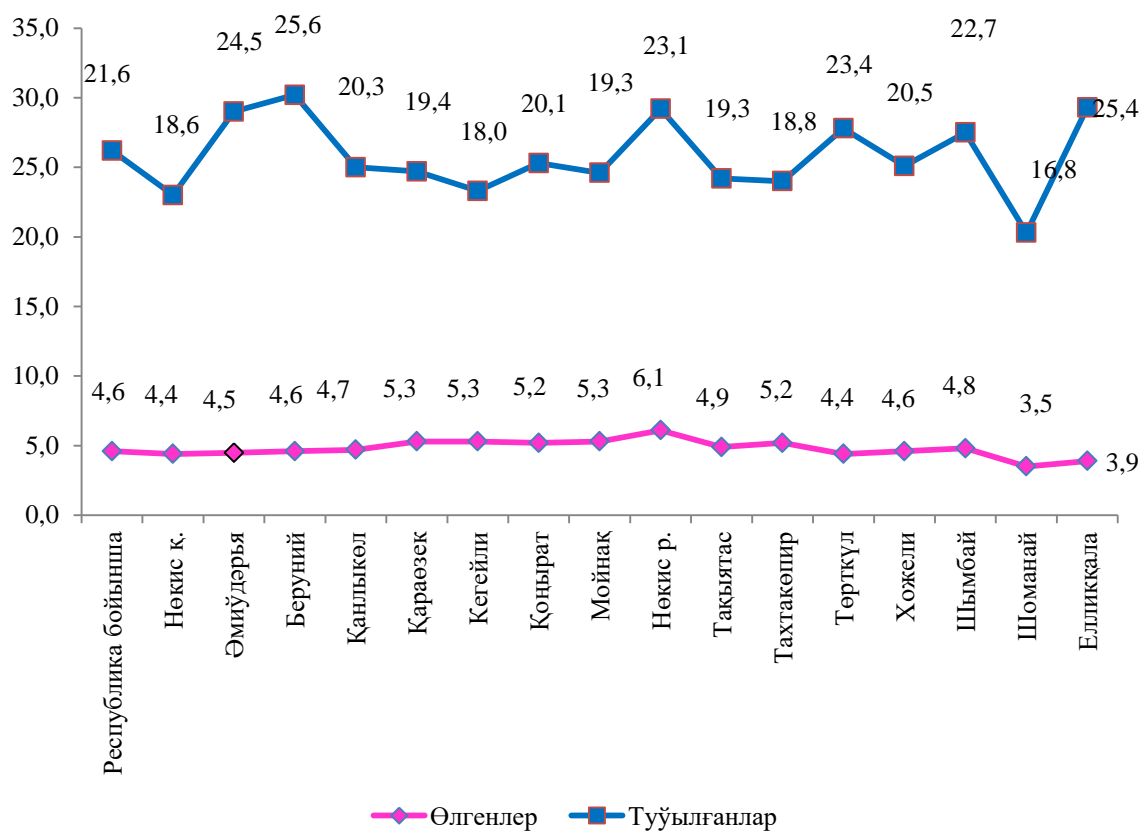
Дүзилген некелер хәм ажырасыўлар саны
(январь-декабрь айларында, бирлик)

	<i>Дүзилген некелер</i>		<i>Некеден ажырасыўлар</i>	
	<i>2017ж.</i>	<i>2018ж.¹⁾</i>	<i>2017ж.</i>	<i>2018ж.¹⁾</i>
Қарақалпақстан Республикасы	14109	14 450	1 309	1 340
Нөкис қ.	1 904	2 151	291	331
<i>районлар:</i>				
Әмиўдәрья	1 481	1 710	93	106
Беруний	1 827	1 849	111	138
Қанлыкөл	354	323	38	33
Қараөзек	331	323	32	23
Кегейли	571	570	65	53
Қоңырат	939	881	116	107
Мойнақ	171	175	25	23
Нөкис	370	407	37	34
Тақыятас	494	474	67	69
Тахтакөпир	268	299	19	15
Төрткүл	1 978	1 758	114	105
Хожели	834	947	98	110
Шымбай	756	903	78	72
Шоманай	314	306	33	33
Елликқала	1 517	1 374	92	88

¹⁾дәслепки мағлыұмат

2018 жыл январь-декабрьда халықтың тәбийий хәрекети

хәр 1000 адамға

Орташа айлық ис-хақы. 2018-жыл январь-декабрь айларында Қарақалпақстан Республикасында орташа айлық номинал есапланған ис-хақы 1730,7 мың сўмды қурады.

Бунда ис-хақы үстеме, сийлықлаў, хошаметлеў түриндеги төлеўлер, компенсация хәм исленбеген ўақыт ушын хәк төлеўлер киритилген, сондай-ақ оның қурамында физикалық тәрәплер дәрәмат салығы, социаллық суғурта хәм кәсиплик аўқамина төлемлер хәм бар.

2018-жыл январь-декабрь айларында Қарақалпақстан Республикасында орташа айлық ис-хақының ең жоқары муғдары Нөкис қаласында 2221,2 мың сўм, республикадағы орташа айлық ис-хақыға салыстырғанда 128,3 пайыз, Мойнақ районында 1841,1 мың сўм (106,4 пайыз) хәм Қоңырат районында 2017,8 мың сўмды (116,6 пайыз) қурады.

2018 жыл январь-декабрь айы ушын орташа номинал есапланған ис-хақы

(сўм)

	декабрь	Январь-декабрь
Қарақалпақстан Республикасы	2 374 058,3	1 730 666,4
Нөкис қ.	2 981 805,2	2 221 209,3
<i>районлар:</i>		
Әмиўдәрья	1 841 537,1	1 274 319,1
Беруний	1 759 088,1	1 258 467,3
Қанлықөл	2 035 842,0	1 559 319,8
Қараөзек	1 710 500,9	1 258 485,2
Кегейли	1 993 371,3	1 423 350,0
Қоңырат	2 706 513,2	2 017 826,0
Мойнақ	2 211 095,2	1 841 057,5
Нөкис	1 979 897,5	1 430 685,5
Тақиятас	2 278 850,6	1 608 396,6
Тахтакөпир	2 072 823,8	1 537 087,6
Төрткүл	1 997 844,5	1 400 346,7
Хожели	2 349 795,2	1 582 790,8
Шымбай	1 850 493,5	1 314 674,4
Шоманай	1 841 762,0	1 317 493,7
Елликқала	1 914 749,6	1 348 937,1

Қарақалпақстан Республикасында орташа ис хақының ең кем муғдары Беруний хәм Қараөзек (1258,5 мың сўм) республикадағы орташа айлық ис хақына салыстырғанда 72,7 пайыз хәм Әмиўдәрья районында 1274,3 мың сўмды (73,6 пайыз) курайды.